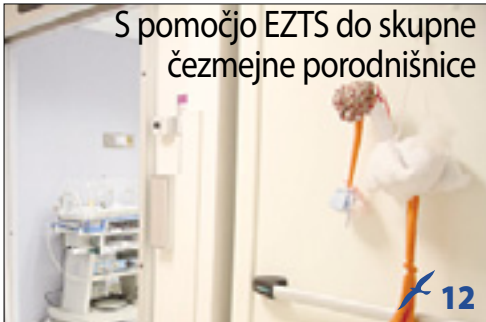

GOSTIŠČE TURK
Ribje in mesne specialitete
ter jedi s tartufi

10% popust
ob rezervaciji

Bertoki - Bertocchi,
Cestamed vinogradi 34
Tel: +386-5-639-25-95
gostisce_turk@siol.net

S pomočjo EZTS do skupne
čezmejne porodnišnice

Vinko
Möderndorfer:
Umetnost je
pripovedovanje
zgodb.
Nocoj premiera v
SSG

GOSTIŠČE TURK
Sprejemamo rezervacije za
zaključene družbe, za Božično
kosilo in Silvestrovanje!

za goste obeh praznovanj
prijetno presenečenje!

Tel: +386-5-639-25-95

Primorski dnevnik

PETEK, 16. NOVEMBRA 2012

Št. 270 (20.593) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, od 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnji Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 €

BLIŽNJI VZHOD - Medtem ko so palestinske rakete ciljale na Tel Aviv

Izrael premika enote proti Gazi

JERUZALEM - Izraelska vojska je včeraj začela premeščati svoje enote proti območju Gaze, kjer se razmere nevarno zaostrujejo. Sinoči se je pomikalo najmanj deset tovornjakov, naloženih s tanki in oklepnimi vozili, ter avtobusi, polni vojakov.

Obrambni minister Ehud Barak je medtem odobril vpoklic 30.000 rezervistov za morebitno vojaško akcijo v Gazi. Po navedbah izraelske vojske gre za priprave za morebitno kopensko operacijo na tem območju, vendar odločitev o tem še ni bila sprejeta.

Razmere na Bližnjem vzhodu so se nevarno zaostrile v sredo po izraelskem uboju poveljnika oboroženega krila gibanja Hamas Ahmeda Džabarija. Od takrat je na izraelsko ozemlje priletelo 274 raket, 112 pa jih je prestregel protiraketni sistem. V nasilju je bilo na palestinski strani ubitih 15 ljudi, na izraelski pa trije.

Na 11. strani

Izraelsko
obstreljevanje
Gaze

ANSA

OBISK V FJK Vendola hoče predčasno na volitve

TRST - Kandidat na bližnjih primarnih volitvah v levi sredini Nichi Vendola je bil med včerajšnjim obiskom v Furlaniji-Juljski krajini zelo kritičen do Montijeve vlade. Predsednik Apulije podpira zamisel o čimprejšnjih parlamentarnih volitvah in soglaša s tistimi (predvsem v desni sredini), ki so za poenotenje deželnih in političnih volitev.

Na 3. strani

Trst: »souprava« na zavodu Žige Zoisa

Na 4. strani

Božični sejem »po francosko«

Na 4. strani

Trst: Pokrajina nima denarja za SSG

Na 5. strani

V Gorici odprli novo krožišče

Na 13. strani

Dan odprtih vrat v novogoriški komuni

14. strani

Umetnost dobrih govorcev

šepet

ulice

Montecchi

RIM - Zakon o proračunski stabilnosti

Prispevki za Slovence na poti v parlamentu

RIM - Poslanska zbornica je včeraj začela obravnavati zakon o finančni stabilnosti, ki vsebuje tudi prispevke za slovenske kulturne ustanove. Razprava v skupščini bo razmeroma kratka, saj je vlada Maria Montija (na sliki) za prihodnji teden že napovedala kar tri zaupnice, nakar bo zakon romal v senat za dokončno odobritev. Ukrepu se obeta hitra parlamentarna pot, seveda če ne bo medtem prišlo do političnih težav ali celo do vladne krize, ki je sicer malo verjetna.

Na 2. strani

GORIŠKA

Vse več žensk se odloči za prijavo nasilja

GORICA - »Naš telefon stalno brni, saj se na Goriškem vse več žensk odloča za prijavo nasilja.« Tako pravi Laura Bianchin, psihologinja v centru proti nasilju iz Ronk Da donna a donna, v katerem je od začetka leta poiskalo pomoč kar 141 žensk. V goriški pokrajini deluje tudi center SOS Rosa, ki ima svoj sedež v Gorici in praznuje letos desetletnico delovanja. Na začetku so pomoč nudili letno 25 ženskam, lani so jih sprejeli 86, letos pa se je k njim zateklo že 100 žensk.

Na 12. strani

In koje boste vi letos?

Novo leto v Termah Olimia – 26. 12. 2012 – 1. 1. 2013

Hotel Breza****

Novoletni paket za 4 dni (3 nočitve):

- polpenzion • slavnostna silvestrska večerja z živo glasbo za ples in GRATIS buteljko vrhunskega vina • silvestrska zabava za otroke

Za dodatno razvajanje: • prost vstop v Savna svet v Wellness centru Termalija • bon v vrednosti 20 € za storitve v Wellness centru Spa & Beauty

Wellness Hotel Sotelia**s**

Novoletni paket za 4 dni (3 nočitve):

- polpenzion • slavnostna silvestrska večerja z živo glasbo za ples • silvestrska zabava za otroke

Za dodatno razvajanje: • vsak dan 1x brezplačni vstop v Wellness Ohridella • prost vstop v Savna svet v Wellness centru Termalija • bon v vrednosti 30 € za storitve v Wellness centru Spa Armonia.

REDNA CENA: 421 € na osebo
VAŠA CENA: 357,85 € na osebo

REDNA CENA: 537 € na osebo
VAŠA CENA: 483,30 € na osebo

Terme Olimia d.d., Zdraviliška cesta 24,
SI – 3254 Podčetrtek, T 03 829 78 36,
info@terme-olimia.com, www.terme-olimia.com

Podarite doživetje prerojenega življenja v Termah Olimia
www.darilninibon.com

**OVREDNOTIMO
VAŠE ZLATO**

Odkupujemo zlato in srebro

Prodajamo
investicijsko zlato

2 AGENCIJI V TRSTU:
AG.1 Ulica Giulia, 25/A
AG.2 Ulica Dell'Istria, 17

SIK
STUDIO18KARATI
www.studio18karati.net

DOMAČIJA HALER OLIMJE

DOMAČE PIVO HALER
RESTAVRACIJA
SOBE IN APARTMAJI
BLIŽINA TERM OLIMIA (3KM)

**PAKET PRIMORC
10% POPUST
NA NOČITVE
SAMO ZA VAS**

OLIMJE 6. 3254 PODČETRTEK
00386/(0)3812-1200
info@haler-sp.si
WWW.HALER-SP.SI

RIM - Monti že napoveduje celo vrsto zaupnic, ki bi morale zavarovati ukrep

Prispevki za Slovence vezani na usodo proračunskega zakona

RIM - Poslanska zbornica je včeraj začela obravnavati zakon o finančni stabilnosti, ki vsebuje tudi prispevke za slovenske kulturne ustanove. Razprava v skupščini bo razmeroma kratka, saj je vlada za prihodnji teden že napovedala kar tri zaupnice, nakar bo zakon romal v senat za dokončno odobritev. Ukrepu se obeta hitra parlamentarna pot, seveda če ne bo medtem prišlo do političnih težav ali celo do vladne krize, ki je sicer malo verjetna. Opozicijski stranki Severna liga in Italija vrednot napovedujeta številne popravke, o katerih pa poslanci ne bodo glasovali, ker bo zahteva po zaupnici preprečila morebitne spremembe zakona. Edina, ki lahko spremeni zakon, je vlada, ki pa v svoja dopolnila gotovo ne bo vključila prispevkov za slovensko manjšino.

ta in bivši minister Renato Brunetta, ki pripada Ljudstvu svobode. Poročevalca sta podpisala in zatem formalno predložila »slovensko« dopolnilo za 5,3 milijona evrov ter ga s tem zavarovala pred negativnimi presenečenji.

Za letos bo odločala Dežela

Posvetovalna komisija za Slovence je soglasno zaprosila deželno vlado, da z enkratnim prispevkom ali tudi s posojilom poskrbi za manjšajoče prispevke za leto 2012. Dejansko gre za okoli 900 tisoč evrov, katerim je treba prišteti 400 tisoč evrov, ki jih je Dežela lani anticipirala Slovincem spričo znanih Tremontijevih »premočrtnih« rezov. Gre za znesek okoli 1,3 milijona evrov, kar ni majhna vsota.

S.T.

Senatna skupščina se bo z zakonom o finančni stabilnosti ukvarjala po njegovi odobritvi v poslanski zbornici

ANSA

Komisija se je trikrat ukvarjala s Slovenci

Poslanska proračunska komisija se je trikrat ukvarjala s prispevki za Slovence. Prvič ko je bilo treba oceniti formalno plat zadeve, drugič ko so prvotni vsoti dodali 300 tisoč evrov in tretjič, ko so stvar dokončno uredili. Predsedstvo komisije je amandmaje Demokratske stranke in Južnotirolske ljudske stranke najprej ocenilo za formalno nesprejemljive, nakar se je premislilo. Da se je to zgodilo nosi zaslug senatora Tamara Blažina, ki je poslancema Ivanu Strizzolu in Ettoreju Rosatu poslala popravljeno verzijo proračunskega dopolnila DS. Vlada je zatem prvotnemu znesku 2,396 milijona evrov dodala 300 tisoč evrov. Tretja obravnava v komisiji je bila odločilna in je privedla do ohranitve državnih prispevkov iz leta 2011. Preobrat je posledica številnih faktorjev politične in tehnične narave. Vsi, ki so imeli interes za ohranitev prispevkov slovenskim kulturnim organizacijam, so si prizadevali za isti cilj, čeprav po različnih poteh in v skladu z različnimi pristojnostmi. Vezni člen vseh teh naporov je bil Livio Semolič, sodelavec senatorke Blažine, ki je s funkcionarji finančnega ministrstva tehnično in proceduralno uskladil dopolnilo. Da se je v komisiji stvar iztekla brez težav sta poskrbela večinska poročevalca zakona o stabilnosti, demokrat Pier Paolo Baret-

PRORAČUN Denar za obe manjšini in za ezule

RIM - V zakonskem predlogu za stabilizacijo javnih financ, ki ga je včeraj odobrila pristojna poslanska komisija, so poleg prispevkov za slovensko manjšino - tudi prispevki za Italijane v Sloveniji in Hrvaški ter za organizacije in združenja istrskih beguncev.

Italijanska manjšina bo naslednje leto dobila enako vsoto kot letos in lani, to se pravi 4,5 milijona evrov. Od tega denarja 3,5 milijona evrov jih gre direktno v blagajne Italijanske unije za njeno dejavnost in za preostale manjšinske ustanove, vključno z italijanskimi skupnostmi, s katerimi je posejana Istra. Rim milijon evrov namenja tržaški Ljudski univerzi, ki jih potem razdeli izobraževalnim ustanovam italijanske manjšine. Za te prispevke je pristojno italijansko zunanje ministrstvo.

Ezulska združenja bodo prihodnje leto dobila od italijanske države 2,3 milijona evrov, ki je enaka vsota kot letos in lani.

TRST - Prispevki za manjšino

Zadovoljstvo krovnih zvez

Obe organizaciji pozivata Deželo, naj reši problem letošnjih finančnih podpor

TRST - Krovni organizaciji Slovincov v Italiji - Slovenska kulturno-gospodarska zveza in Svet Slovenskih organizacij - sta se odzvali na sklep proračunske komisije poslanske zbornice o vprašanju prispevkov. Obe izražata zadovoljstvo nad dogajanjem v Rimu.

SKGZ: Iz Rima tudi spodbuda za reforme

Odločitev komisije gre v smer, ki jo je naša narodna skupnost več čas zagovarjala. V okviru zaščitnega zakona sklep daje prednost celoviti skrbi za slovenske ustanove, ki predstavljajo nosilni steber skupnosti, meni pri SKGZ. V pričakovanju, da bodo predlogi komisije prešli podpora v obeh zbornicah, je sedaj na potezi Dežela, ki bi morala pokazati isto pozornost do naše skupnosti, predvsem kar zadeva letošnje leto. V tem smislu SKGZ podpira predlog deželne posvetovalne komisije, naj FJK poišče najprimernejšo rešitev, da bodo naše organizacije deležne iste vsote kot v prejšnjih letih.

Dosežen uspeh je po mnenju SKGZ rezultat večplastnega prizadevanja številnih dejavnikov, tako v manjšini, kot v Sloveniji in v Italiji. SKGZ se zahvaljuje senatorki Ta-

Rudi Pavšič (SKGZ)

mari Blažina in poslancema DS Ivanu Strizzolu in Ettoreju Rosatu, ki so aktivno pripomogli k pozitivnemu razpletu finančnega problema. Svoj dragocen doprinos so prispevali tudi slovenski diplomatski predstavniki z veleposlanikom Iztokom Mirošičem na čelu. Posebej se SKGZ zahvaljuje svojemu deželnemu tajniku Liviu Semoliču, ki je ves čas sledil problematiki in v teh dneh v Rimu odločilno prispeval k pozitivnemu razvoju dogodkov.

K ugodnemu razpletu dogodkov so pripomogla tudi vidnejša in glasnejša prizadevanja številnih dejavnikov in sami narodni skupnosti, predstavniki ustanov, zlasti pa zaposleni, ki so se pozitivno in propozitivno aktivirali. SKGZ izraža zadovoljstvo, da je v zadnjem času skupno predstavništvo prevzelo pobudo in dokazalo, da se kljub razlikam lahko najde skupni jezik za vprašanja vsemanjinskega interesa. Z istim skupnim naporom bo potrebno najti primerno rešitev tudi glede olajšanega zastopstva in nastajajočem volilnem zakonu ter za izvajanje drugih členov zaščite. Pomembno bo tudi, da pride čim prej do sklica vladnega manjšinskega omizja. Med prioriteta, poleg olajšanega zastopstva in slovenskega šolstva, je iskanje primerne sistemske rešitve vprašanja financiranja, ki bi jo moral opredeliti sam zaščitni zakon.

»Pozitivni rezultat, s katerim je končno jasno, na kateri finančni osnovi sloni manjšinska organiziranost, nam mora biti v dodatno spodbudo, da se resno in konkretno soočimo s prepotrebno reformo naših struktur. V prvi vrsti moramo evidentirati strateške prioritete naše skupnosti in posledično uvesti novo razporeditev sredstev, ki bo omogočila ovrednotenje najbolj učinkovitih ustanov. V tem smislu menimo, da bi morale biti v središču pozornosti vse te dejavnosti, ki nudijo osnovo za učinkovit narodno-jezikovni razvojni proces naše skupnosti«, piše v izjavi.

SKGZ podpira misli, ki so jih na seji Sveta za manjšine pri slovenski vladi izrekli predstavniki manjšinskih organizacij, ki so nakazali razvoj skupnosti s pogledom usmerjenim v bodočnost in z manjšo obremenjenostjo s preteklostjo. Na tej osnovi bo-

Drago Štoka (SSO)

mo lahko udeležili skupno načrtovanje v smeri, ki je bila nakazana in ki jo SKGZ že dalj časa zagovarja in utemeljuje. To je naloga, ki čaka v prvi vrsti krovni organizaciji v sodelovanju z vsemi včlanjenimi ustanovami, ob podpori skupnega predstavništva, Dežele in Slovenije.

SSO: Vsaj začasno konec strahu

SSO v sporočilu izpostavlja troje dejstev. Ne gre za sistemsko dokončno ureditev vprašanja finančnih prispevkov, vendar je sklep, da bo omenjena vsota krila triletnje, ki je pred nami, velike važnosti za celotno slovensko organiziranost. S tem sklepom bo ob enem za triletno obdobje, ki je pred nami, vsaj začasno konec tistega strahu, ki naše organizacije pesti že skoro pet let in je tako upati, da bo odslej prihranjeno nezaupanje, pesimizem, bojazen, ki nas vsako leto spremlja ob koncu leta in nam grenijo naše delovanje in voljo do pozitivne dejavnosti in umirjenega pogleda v bodočnost, meni SSO. S tem v zvezi gre poudariti tudi dejstvo, da za letošnje leto ostaja dokončna višina prispevkov, ki so namenjeni našim organizacijam, nedorečena, zato gre naš apel deželnemu odboru in svetu, da ta problem rešita v skladu z zdravim duhom, ki je zavel v proračunski komisiji zbornice.

SSO se iskreno zahvaljuje vsem dejavnikom, ki so prispevali k tej pozitivni rešitvi celotne zadeve in podčrtuje dejstvo, da je drža izvršnega odbora krovne organizacije bila ves čas te finančne krize naših ustanov vedno dosledna, vztrajna, pokončna, zato tudi v končni fazi učinkovita, saj se je naslanjala na dejstvo, da so zaščitni zakon ter meddržavne pogodbe še vedno močno orodje v rokah slovenske narodne skupnosti ter celotne italijanske demokratične družbe, posebej pa odločujočih političnih strank, ki se nikakor ne morejo in ne smejo poigravati s problemi, ki so za nas življenjske važnosti, med katere spada tudi finančna gotovost za nadaljnje uspešno delovanje slovenskih ustanov, društev in organizacij.

LJUBLJANA - Predsedniške volitve v nedeljo, 2. decembra

Za drugi krog volivci ne bodo dobili novih obvestil

LJUBLJANA - Na Državni volilni komisiji (DVK) so včeraj vnovič potrdili odločitev, da za drugi krog predsedniških volitev, ki bo 2. decembra, ne bodo pošiljali novih obvestil volivcem. To bi namreč stalo 517.000 evrov, pravi direktor službe DVK Dušan Vučko. Po njegovih besedah so zavrnil tudi prejšnje zahtevo po vnovičnem številu obrazcev podpore kandidatoma. Na DVK so se zaradi racionalizacije stroškov sicer že pred prvim krogom predsedniških volitev odločili, da bodo obvestila volivcem, ki so jih poslali pred prvim krogom, veljala tudi za drugi krog. Ker pa so se med člani po nedeljskem prvem krogu pojavila različna mnenja, so na včerajšnji seji o tem razpravljali znova, a svoje odločitve niso spremenili, je za STA pojasnil Vučko. Kot pravi, je bila takšna odločitev komisije soglasna.

Po njegovih besedah bodo tako obvestila poslali le tistim volivcem, ki

se jim je spremenil status, ki so se preselili ali pa je prišlo do spremembe volišča. Tudi če so volivci obvestilo zavrgli ali založili, to ne pomeni, da se volitev ne morejo udeležiti, saj obvestilo ne predstavlja obveznega elementa, pojasnjuje Vučko. Kot pravi, bodo sicer volivce pozvali, naj se udeležijo volitev tam, kjer so glasovali že v prvem krogu.

Na včerajšnji seji so po Vučkovih navedbah med drugim sprejeli tudi

nekaj pravil v zvezi z volitvami državnih svetnikov, obravnavali pa so tudi zahtevo Gibanja osveščenih prebivalcev Slovenije, na čelu z Ladislavom Troho, za vpogled in ponovno štetje obrazcev podpore volivcev predsedniškima kandidatomu Danilu Türku in Borutu Pahorju, ki ga podpira tudi SD. Prav tako kot zahtevo po ponovnem številu so zavrnil tudi zahtevo za vpogled v obrazce, saj gre za občutljive osebne podatke podpisnikov, je pojasnil Vučko. Bodo pa po njegovih besedah predstavnikom gibanja omogočili vpogled v dokumentacijo vloženih kandidatov.

Pred drugim krogom predsedniških volitev, v katerem se bosta pomerila v nedeljo najbolje uvrščena Pahor in Türk, se sicer v petek izteče rok, do katerega lahko tisti volivci, ki v času glasovanja ne bodo v Sloveniji, zahtevajo glasovanje na diplomatsko-konzularnih predstavništvih ali po pošti. (STA)

LESA - Priljubljena manifestacija Beneških Slovencev

Trideseti Senjam beneške pesmi v znamenju svežine mladih avtorjev in izvajalcev

LESA – Prejšnja nedelja za slovensko pevko Beti Strgar res ni bila "Narobe dan" (to je bil naslov njene pesmi), saj je zmagala letošnji Senjam beneške pesmi, ki ga je tridesetič priredilo Kulturno društvo Rečan. Res številno publiko, ki je do zadnjega kotička tako v soboto kot v nedeljo napolnila telovadnico na Lesah, je namreč povsem prevzel močan in čist glas mlade pevke in pianistke s Kambreškega, ki je za svojo pesem sestavila tudi besedilo in zložila glasbo.

Na drugo mesto se je uvrstila techno pesem "Sonce & Sience", ki jo je napisal KłodJ (Davide Clodig), zapeli pa so jo mladi člani skupine Razred zase. Tretje mesto pa je pripadlo pevki Ikei Feletig, ki je napisala in zapela pesem "Samuo ti".

Na Sejmu beneške pesmi so kot ponavadi podelili tudi posebni nagradi za najlepše besedilo in za najlepšo glasbo. Strokovni žiriji je bilo najbolj všeč besedilo pesmi Vsako jutro, ki jo je napisal Aldo Klodič. Nagrado za najboljšo glasbo pa je prejela pesem Očala, ki jo je zapela Anja Skočir, avtorja glasbe in aranžmaja pa sta Miha Obit (napisal je tudi besedilo) in Davide Tomasetig.

Letos so prvič podelili tudi nagrado mladim, za katero so lahko glasovali samo mlajši od tridesetih let. Zagotovila si jo je pesem Sonce & Sience.

Na letošnjem Sejmu beneške

piesmi, ki sta ga povezovala Emma Golles in Valentino Floreancig, so skupno predstavili štirinajst novih skladb v narečju Terske in Nadiških dolin (posnete so tudi na zgoščenki), nivo pa je bil zelo visok. Še bolj pozitivno pa je to, da so bili avtorji in izvajalci zelo mladi, za kar imata veliko zaslug tudi špeterska dvojezična šola in Glasbena matica. Očitno se vse bolj obrestuje dolgoletno pedagoško delo, v katerega so Beneški Slovenci vložili veliko naporov in zmogljivosti.

Naj še dodamo, da so bili letos posebni gostje praznika beneške pesmi člani skupine Radio Zastava, ki so s svojo glasbo navdušili gledalce in potegnili v plesni vrtnec beneško mladino. (NM)

izbor vseh pesmi na

www.primorski.eu

Senjam beneške pesmi je tudi letos pritegnil veliko obiskovalcev in še zlasti mladih izvajalcev in avtorjev

NM

OB JUBILEJU

Veleposlanik Iztok Mirošič čestital SSG

Iztok Mirošič

KROMA

RIM - Ob visokem 110. jubileju delovanja Slovenskega stalnega gledališča Trst je veleposlanik Slovenije v Italiji Iztok Mirošič iskreno čestital vsem zaposlenim za odlično delo, ki ga opravljajo, ne samo z uprizorjanjem kvalitetnih predstav, temveč tudi z vzdrževanjem stikov s slovenskim prostorom, ohranjanjem slovenske kulturne dediščine in promoviranjem slovenske identitete in kulture.

Veleposlanik Mirošič je v pismu, naslovljenem na Majo Lapornik, predsednico upravnega sveta Slovenskega stalnega gledališča Trst izpostavil, da je gledališče v svoji dolgoletni zgodovini odigralo izjemno pomembno vlogo pri negovanju in krepitvi slovenske manjšine v Italiji. Hkrati je izrazil prepričanje, da se bo vloga Stalnega slovenskega gledališča tudi v prihodnje še naprej utrjevala ter predstavljala vez pri sodelovanju in sožitju med narodom in kulturama na obeh straneh meje.

CELOVEC - Odločitev Zbora narodnih predstavnikov

V NSKS neposredne volitve predsednika Solidarnost z Rezijani zaradi gonje proti njim

CELOVEC – Narodni svet koroških Slovencev (NSKS), najmočnejša organizacija slovenske manjšine na Koroškem, bo - po večletnem odmoru - svojega predsednika izvolil spet na neposrednih volitvah. Volitve bodo predvidoma v začetku leta 2013, istočasno bodo člani NSKS volili tudi 48-članski Zbor narodnih predstavnikov (ZNP) te krovne manjšinske organizacije. Pričakovati je, da bo za predsedniško mesto kandidiral aktualni predsednik Valentin Inzko, odprto pa je, ali bo imel kakšnega tekmeča.

Izvedbo neposrednih volitev predsednika in tudi članov ZNP je sklenil Zbor narodnih predstavnikov (ZNP), najvišji organ te krovne manjšinske organizacije. Sklep o volitvah v NSKS je ZNP sprejel v odsotnosti predsednika NSKS Valentina

Inzka, ki se te dni mudi na službenem potovanju v Ameriki.

Inzko, po poklicu diplomat in sedaj Visoki predstavnik EU-ja za Bosno in Hercegovino, je sicer že pred letom dni napovedal volitve v svoji organizaciji, toda za leto 2012. Na kakšen način bo NSKS izvedel volitve, Inzko takrat še ni povedal, prav tako ne, kakšni bodo kandidati in ali se je že odločil za vnovično kandidaturo za funkcijo predsednika. Zdjaj o njegovi kandidaturi ne dvomi nihče več.

Kot je znano, je Inzko prišel na vrh NSKS ne z neposrednimi volitvami, temveč ga je - skupaj z ostalimi člani predsedstva - iz svoje sredine izvolil 48-članski ZNP. Vodstvo organizacije je Inzko prevzel poleti 2010, potem ko je prejšnja ekipa na čelu s Karlom Smollejcem kolekti-

vno odstopila in celo predlagala razpust organizacije. ZNP je ta načrt jasno zavrnil in za novega predsednika soglasno izvolil Inzka, z njim pa tudi novo predsedstvo.

Na svoji seji ta teden je ZNP NSKS razpravljaj in sklepal tudi o aktualnih vprašanjih v zvezi s slovensko narodno skupnostjo na Koroškem. »Razmere znotraj naše slovenske skupnosti so zelo resne«, je ugotovil v svojem poročilu predsednik ZNP Jože Wakounig. Zato da je treba čim prej urediti pogoje za skupno predstavniško telo koroških Slovencev. Po možnosti naj bil storjen prvi korak že januarja prihodnjega leta, je še dodal Jože Wakounig.

V tiskovni izjavi pa je NSKS ugotovil, da je spričo gonje, ki jo je bil sprožil proti Slovincem v Reziji župan Chinese in jo še utemeljil v pismu slovenskemu general-

nemu konzulu v Trstu Dimitriju Ruplu, Narodni svet koroških Slovencev ugotovil, »da nekaj podobnega poznamo tudi na Koroškem«. Če župan Chinese trdi, da Slovenija nima nikakršne pravice, da bi se zavzemala za pravice Slovencev v Reziji in da so njeni koraki vmešavanja v italijanske notranje zadeve, ima očitno »dosti zgledov pri zaveznikih na Koroškem«. Chinesejeva trditev, da rezijanski govor ni slovenščina, temveč nekaj posebnega, da je čisto blizu koroški teoriji o vindišarščini, ki jo prav zdaj znova skušajo oživljati. Tudi trditev, da Rezijani niso narodna skupnost, temveč zgolj jezikovna, da pa so sicer Italijani, je zelo blizu podobnim izjavam pri nas na Koroškem, še poudarja Narodni svet koroških Slovencev in zato odločno obsoja in zavrača to nezaslišano gonjo.

POLITIKA - Predsednik Apulije obiskal Furlanijo-Julijsko krajino

Vendola: Čimprej na volitve

Kandidat na primarnih volitvah leve sredine, ki hoče poenotenje volitev, zelo kritičen do Montijeve vlade

TRST - Kandidat na bližnjih primarnih volitvah v levi sredini Nichi Vendola je bil med včerajšnjim obiskom v Furlaniji-Juljski krajini zelo kritičen do Montijeve vlade. Za razliko od političnih sopotnikov Demokratske stranke je Vendola prepričan, da je sedanja vlada v službi velekapitala in oblastniških lobijev, zato naj čimprej sestopi z oblasti. Predsednik Apulije podpira zamisel o čimprejšnjih parlamentarnih volitvah in soglaša s tistimi (predvsem v desni sredini), ki so za poenotenje deželnih in političnih volitev.

Vendola je znova pozval Demokratsko stranko naj ne naseda vabilom Casinijeve UDC in na raje utrdi odnose na levi, saj se na sredini v glavnem potegujejo, da bi za vladnim krmilom

tudi po volitvah ne glede na volilni rezultat ostal Monti. Voditelj stranke SEL je sedanjo volilno zakonodajo označil za politični zločin, zato predlaga vrnitev v mešani večinsko-proporcionalni sistem, ki je poznam kot Matarellum. Parlament bi za to lahko poskrbel v zelo kratkem času, a kaj ko za to ni politične volje ne v desni in niti v levi sredini, je prepričan Vendola.

Njegov včerajšnji obisk v FJK je bil vezan na primarne volitve 25. novembra, a tudi na zavezništvo z Debora Serracchiani za spomladanske deželne volitve. Dogovor o volilnem zavezništvu sicer še ni bil formalno sklenjen, obstajajo pa politični pogoji, da bo Vendolova stranka podprla kandidatko DS za predsednico deželnega odbora.

Nichiju Vendoli so se na govorniškem odru v Trstu pridružili delavci Sertubi KROMA

ŠOLSTVO - Svojevrsten protest proti varčevanju na področju šolstva

Na zavodu Zois »souprava« s poglobitvijo šolske problematike

Ob rednem pouku delo po skupinah - Na zavodu Stefan okrnjen pouk, na ostalih šolah normalno

Na Tehniškem zavodu Žige Zoisa bo zažvela nova izvirna oblika protesta proti vladnim varčevalnim ukrepom in nekaterim zakonskim predlogom, ki utegnejo občutno prizadeti tudi področje šolstva. Na včerajšnjem dopoldanskem zborovanju, ki je potekalo v začasnih prostorih šole v Ul. Weiss v parku bivše umobolnice pri Sv. Ivanu, so se namreč dijaki izrekli za t.i. »soupravo«, na podlagi katere se bodo ob rednem pouku skupaj s profesorji poglobljali v vprašanje javnega šolstva.

Kdor se je včeraj podal do poslopja zavoda Zois, ga je ob prihodu čakal z balkona viseč transparent z napisom »Borimo se za svoje pravice«. Dijaki so se zbrali na zborovanju v učilnici 4.A razreda smeri za upravo, finance in marketing, kjer je na steni ravno tako visel transparent, na katerem je pisalo »Če bi vi poslušali naš glas, bolje bi bilo za vse nas.« Kot nam je povedal predstavnik dijakov v zavodskem svetu Kevin Kocjančič, se je večina izrazila za t.i. »soupravo«, medtem ko so si nekateri želeli bolj odločnih oblik protesta.

V čem sestoji omenjena »souprava«? Gre za obliko protesta, kjer se pouk ne prekine, ampak se ob njem poglobljajo nekatera vprašanja o šolstvu in varčevanju. Tako bodo danes na šoli imeli štiri ure rednega pouka, dve uri pa bodo posvetili poglobljanju tematik. Kot je bilo rečeno na zborovanju, se bodo razdelili v štiri skupine, vsaka skupina pa bo vzela v pretres eno od tematik, med katerimi bodo vladni zakonski osnutek o stabilizaciji javnih financ, dalje zakonski osnutek bivše podtajnice za šolstvo Valentine Aprea o šolski avtonomiji, vprašanje javnega šolstva in slovenskega šolstva v Italiji. Taka oblika se bo nadaljevala tudi jutri s tremi urami rednega in dvema urama »alternativnega« pouka, kako bo protest stekel v prihodnjem tednu, pa bodo še določili, vsekakor nameravajo dijaki o opravljenem delu pripraviti tudi poročila in jih posredovati medijem.

Omeniti velja, da je pouk spriču maloštevilnih prisotnih dijakov potekal okrnjeno tudi na Izobraževalnem zavodu Jožefa Stefana, kjer se je večina dijakov očitno odločila za izostanek od pouka, na Liceju Franceta Prešerna ter Humanističnem in družbeno-ekonomskem liceju Antona Martina Slomška pa je bilo stanje normalno. (iž)

Vhod v začasni sedež zavoda Zois

ARHIV KROMA

TRGOVINA - Danes bodo zaživele stojnice na Trgu sv. Antona novega in v bližnjih ulicah

Božični sejem po francosko

Občina je k sodelovanju povabila 40 potujočih francoskih trgovcev, večinoma iz Alzacije - Obljubljajo kakovostno ponudbo

V trgovinah že prodajajo okraske za božična drevesa, nekatere ulice so že okrašene, a k sreči še ne osvetljene, že jutri pa se bo v Trstu začel prvi letošnji praznični sejem. In to v francoskem duhu. Na Trgu sv. Antona novega ter na okoliških ulicah že kar nekaj dni francosko govoreči potujoči trgovci postavljajo lične lesene hišice, ki se zdijo zelo udobne in razkošne, zgledajo pa tudi zelo praznično. Več o sejmu smo izvedeli na včerajšnji novinarski konferenci pri občinski odbornici za trgovino Eleni Pellaschiar, ki je gostila organizatorja sejma Pascala Quiquereta.

Slišali smo, da božični sejem pripravlja francoska zadruga Jocaba, ki se sicer udeležuje številnih sejmov po ce-

li Italiji, ekskluzivno za nas pa pripravljajo božični sejem. V približno dvajsetih čudovitih lesenih hiškah bo svoje izdelke prodajalo okrog 40 potujočih francoskih trgovcev, ki prihajajo, kot nam je dejal organizator, predvsem iz Alzacije. Obljubljajo nam zelo kakovostno ponudbo, ki se lahko kosa z najelitnejšimi evropskimi božičnimi sejmi. Od jutri naprej bodo obiskovalci lahko uživali ob francoskem siru, francoskih vinih, medenjakihi, čokoladnih bonbonih in celo ob kolačih, ki so bili najljubša jed kraljev in cesarjev, ob teko imenovanih macarons - francoskih piškotih iz beljaka in mletih mandljev z različnim nadevom. Za gurmane pa naj povemo, da bodo v nekaterih hiškah ponujali ostrige in šam-

panjec, poleg teh francoskih dobrot pa bomo lahko okušali tudi zelo nasiten choucroute; zelje s slanino, krompirjem in drugimi nasitnimi sestavinami.

V hiškah bodo prodajalci prodajali tudi zelišča in razne dišave, kupovati pa bo možno tudi raznovrstne ročno izdelane predmete. Na včerajšnji uradni predstavitvi dogodka je občinska odbornica Pellaschiar povedala, da je ponudba zares izbrana in drugačna od drugih sejmov, in prav iz tega razloga je občinska uprava z veseljem sprejela pobudo francoskih potujočih trgovcev. Da je temu res tako, smo se prepričali tudi na lastne oči, saj so potujoči trgovci včeraj opravljali še zadnje popravke pri hiškah, v nekaterih od njih pa so se že bohotili božični pred-

meti in sladke dobrote. Zdi se, da na tem francoskem božičnem sejmu ne bomo našli cenenih indijskih šalov, rokavic in druge »eksotične« kramarije, ki je običajno prisotna na vseh drugih sejmihi. Kupiti pa bo mogoče praznične prte, krpe in podobne kuhinjske pripomočke. Prodajali bodo tudi živopisane zvezdaste lampijone, »bunkice« za božično drevo ... Skratka, zaenkrat lahko rečemo, da bo ta božični sejem boljši kot drugi, ki se eden od drugega bolj ali manj razlikujejo le po lokaciji.

Francoski božični sejem bo v Trstu gostoval do 25. novembra, odprt pa bo vsak dan med 10. in 19.30, vendar pa bodo hiške s kulinaricnimi dobrotami odprte tudi do poznejših večernih ur. (sč)

REPENTABOR - Srečanje z občinskimi upravitelji

Fernetiči: domačini opozarjajo na probleme, ki se ne rešujejo

Zastopniki Občine Repentabor (župan Marko Pisani, podžupan Kazimir Cibi in odbornika Roberta Škabar in Andrej Škabar) so se ob prisotnosti občinskih svetnikov Angela Baranija (pobudnik sestanka) in Tamare Komar srečali s prebivalci Fernetičev. Navzoč je bil tudi predsednik tovarne postajališča Giorgio Maranzana. Župan Marko Pisani je predstavil trenutno stanje na Fernetičih, s posebnim poudarkom na zbiranju odpadkov oz. vzdrževanja higienskega minuma predvsem ob glavni vpadnici. Območje je še vedno neurejeno, kljub večkratnim sestankom občinske uprave z odgovornimi avtocestnega podjetja ANAS.

Župan je pojasnil predlog občinske uprave za ureditev prometa, ki upošteva vse dejavnike: prometno varnost, dobrobit prebivalstva, trgovske in servisne dejavnosti in kontrolne dejavnosti s strani sil javnega reda. Občani so s svoje strani seznanili upravitelje še z drugimi problemi in nevarnostmi, ki pogojujejo njihovo življenje in vse dejavnosti na Fernetičih.

PROSTORSKO NAČRTOVANJE - Pobuda

Prostori priložnosti za oživljanje urbanih območij

Prostori priložnosti: tako je ime projektu za promocijo vzdržne obnove urbanih območij ob upoštevanju zahtev krajevnih skupnosti in načrtovanja krajevnih uprav, katerega cilj je funkcionalna obnova opuščenih oz. neizkoriščenih prostorov in stavb v javni ali zasebni lasti.

Projekt, ki so ga včeraj dopoldne predstavili na sedežu Fundacije CRT (slednjo je zastopal predsednik Massimo Paniccia), so si zamislili pri združenju ManifeTSo2012, prejel pa je podporo omenjene fundacije, pri njem sodelujeta še Pokrajina in Občina Trst (zastopali sta ju predsednica Pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat in občinska odbornica za prostorsko načrtovanje Elena Marchigiani), pokrovitelji pa so Univerza v Trstu, Trgovinska zbornica (zastopal jo je generalni tajnik Stefano Patriarca) in Zbornica arhitektov.

Kot piše v sporočilu za javnost, obsega projekt, ki so ga orisali predstavniki združenja ManifeTSo2012 Marco Barbariol, Marco Svava in Clau-

dio Farina, tri faze: trenutno je v teku prva, ki predvideva ugotovitev števila in stanja neizkoriščenih oz. premalo izkoriščenih prostorov in lasti Pokrajine Trst. V nadaljevanju bo stekla druga faza oz. t.i. »forum priložnosti« z vrsto srečanj s podjetniki, vlagatelji, načrtovalci, upravami in združenji, ki bi se zanimala za prenovo in koriščenje omenjenih poslopij. Nazadnje pa bo napočil čas za tretjo fazo oz. fazo delovanja t.i. »gradbišča prostorov priložnosti«, kjer bodo z obnovo opuščene stavbe skušali dokazati možnosti in kritičnosti procesov inovativnega ponovnega oživljanja urbanih območij.

Pobuda združenja ManifeTSo2012 želi biti tudi sredstvo za ponovni zagon krajevnega gospodarstva v tem trenutku gospodarske in zaposlitvene krize, ki jo zaznamujeta demografsko nazadovanje in težaven dostop do razpoložljivih sredstev, saj bi obnova stavb olajšala nastanek novih podjetniških dejavnosti in spodbudila vključitev mladih v svet dela, so prepričani pobudniki.

KULTURA - Zaradi vse hujših finančnih težav

Pokrajina zapušča SSG?

»Če bodo obveljali proračunski rezi, ki jih napoveduje deželna vlada, se bo morala Pokrajina žal odpovedati svoji vlogi tudi na kulturnem področju. Tukaj ne bo denarja niti več za Slovensko stalno gledališče,« grenko ugotavlja predsednik pokrajinskega sveta Maurizio Vidali. Podatki o proračunskem klestenju, o katerih govori deželni odbornik Elio De Anna, so po Vidalijevem mnenju naravnost grozljivi. »Po tej poti obstaja nevarnost, da bomo s prvim januarjem ključne pokrajinske uprave izročili predsedniku Dežele Renzu Tondy,« meni politik iz vrst stranke Slovenske skupnosti. Nihče ni proti varčevanju, to pa ni varčevanje, to je umiranje na obroke dodaja.

Pokrajinska uprava, ki je ustanovni član SSG, letno namenja slovenski gledališki ustanovi 30 tisoč evrov. Danes kot danes tega zneska še nima na razpolago, vprašljive so

tudi druge njene pobude na kulturnem področju. Vidali omenja prispevek 3 tisoč evrov društvom Vzhodnega Krasa za prireditev Preserno skupaj ter finančno pomoč, ki jo uprava nudi plemeniti pobudi Viaggio nella memoria-Potovanje v spominjanje, na osnovi katere dijak iz naše dežele vsako leto obiščejo nemška koncentracijska taborišča. Dežela, ki sicer dobiva manj denarja iz državne blagajne, bo finančne prenose občina znižala za okoli šest odstotkov, pokrajinskim upravam pa kar za 25 odstotkov. Ti rezi zadevajo redne in po zakonu določene finančne prenose, izredni prispevki pa so vsi pod vprašajem.

Kaj pa grožnja, da ne bodo pokrajine zaradi pomanjkanja denarja več skrbele za ogrevanje šolskih stavb? To je samo grožnja, poudarja Vidali, ki pravi, da se bo Pokrajina gotovo najprej odpovedala ogrevanju svojega sedeža.

Predsednica Pokrajine M.T. Bassa Poropat in predsednik sveta Maurizio Vidali

AD FORMANDUM Izobraževalni programi jezikov in računalništva

V prejšnjem tednu so na izobraževalni agenciji Ad formandum objavili koledar izobraževalnih programov iz področij Jeziki in Računalništvo. Tečaji so namenjeni vsem, ki se želijo izpopolniti in obogatiti svoj kulturni zaloga ne glede na starost, izobrazbo ali delovne izkušnje.

Tečaji so vključeni v katalog Feel ...Emotions; naziv se nanaša na občutke in doživetja, ki jih udeleženci pridobijo pri učenju nečesa novega, pri razumevanju in rabi tujega jezika, pri lažji in bolj samozavestni uporabi novih tehnoloških programov.

»Vsakič, ko obogatimo naš osebnostni in poklicni zaklad z novim in uporabnim znanjem, to sproži v nas edinstveno doživetje: izobraževanje pomeni tudi druženje, vzpostavljanje novih stikov, omogoča doživljanje novih izkušenj, poži naš vsakdan in delo, drži nas v koraku s časom. Skratka, ne gre samo za golo učenje in pasivno poslušanje in kopičenje znanja: gre za našo osebnost in poklicno rast, za katero je vredno – morda ravno zaradi krize, iz katere je vedno težje videti izhod – vlagati čas, denar in energijo,« pravi Anna Maria Milič, koordinatorka programov na tržaškem sedežu izobraževalne agencije.

V teku je vpisovanje na tečaje slovenščine (stopnje A1, A2, B1) in angleščine (stopnje A1, A2, B1, B2). Tečaji potekajo v popoldanskem ali večernem urah, po večini dvakrat tedensko. Koledar razpisanih tečajev je na razpolago na spletni strani www.adformandum.org, kotizacija znaša 2,5 evrov na uro tečaja. Tečaj se izvaja le ob zadostnem številu udeležencev.

Poleg jezikov je predviden tudi tečaj računalništva, in sicer osnove uporabe računalniške opreme. Tečaj je primeren za vse, ki želijo dobiti v kratkem času pregled in osnovna znanja za vsakdanjo rabo računalnika, programov za urejanje besedil ter elektronskih preglednic, internet in elektronsko pošto. Tečaj traja 30 ur, kotizacija 75€; potekal bo ob torkih in četrtek od 18. do 20.15.

Za vpisovanja in dodatne informacije je na razpolago tajništvo Ad formanduma v Trstu (ul. Ginnastica 72, tel. 040.566360, ts@adformandum.org). Več informacij o vsebinah ponujenih tečajev tudi na www.adformandum.org.

STARO PRISTANIŠČE - Spektakularen tečaj reševanja v vodi

Gasilci sredi morja

Deželnega tečaja za reševalce v vodi se udeležujejo gasilci iz vseh štirih pokrajin

KROMA

V morju pred starim pristaniščem, kjer je eden izmed sedežev gasilcev, je bilo včeraj živahno. Ta teden poteka v Trstu deželni tečaj reševanja

v vodi, ki se ga udeležujejo gasilci iz vseh štirih pokrajin. Gasilske vaje pa so za naključnega opazovalca nadvse privlačne.

www.primorski.eu
več fotografij na

SODIŠČE - Svojci pokojne Tržačanke proti bolnišniškemu podjetju Spor zaradi odškodnine po ugotovljenih napakah zdravnikov

Svojci pokojne Tržačanke, ki je pred skoraj štirimi leti umrla v katarinski bolnišnici, zahtevajo od bolnišniškega podjetja, naj plača odškodnino. Vsoto je maja letos določilo tržaško sodišče, ki je v sodni odredbi potrdilo vzročno povezavo med ravnanjem bolnišniškega osebja in smrtjo pacientke. Sodni izvedenec je zatrdil, da je bilo med 40-dnevno hospitalizacijo storjenih nekaj hudih napak, ker naj bi pacientko na nevrokirurškem oddelku operirali z najmanj petdnevno zamudo, sama vsebina posegov pa je bila po njegovi oceni sporna. Gre pristaviti, da je bilo zdravstveno stanje pacientke vseskozi kritično.

Mož in hči pokojnice ter njuni odvetniki opozarjajo, da je sodna odredba takoj izvršljiva, a da bolnišniško podjetje že skoraj šest mesecev zavlačuje s plačilom nekaj sto tisoč evrov »težke« odškodnine. Podjetje pa je izjavilo, da pred sojenjem na prizivnem sodišču ne bo plačalo (plačilo gre vsekakor prek zavarovalnice). Pritožbo so doslej vložili svojci, prva obravnava bo v decembru. Prvostopenjske sodbe so po 282. in 702. členu civilnega postopnika takoj izvršljive, sodišče pa jih lahko zamrzne, če sprejme pritožbo na osnovi 283. člena. To se po naših informacijah (še) ni zgodilo.

Hudo poškodovano 49-letno Emanuela Cattarossi so 13. januarja 2009 spre-

jeli na urgenco. Padla je po stopnicah in si hudo poškodovala glavo - pri senu je imela velik podkožni izliv krvi. En teden so njeno stanje nadzirali, 21. januarja so jo operirali. Po kirurškem posegu se stanje ni izboljšalo, agonija pa je trajala še mesec dni. V tem času so se z njo ukvarjali na nevrokirurškem in medicinskem oddelku, izločali so njeno možgansko-hrbtno tekočino, 22. februarja pa je umrla. Svojci so bili prepričani, da je smrt povezana z malomarnostjo zdravnikov, sodnikov izvedenec pa jim je v bistvu dal prav.

V svojem poročilu je napisal, da bi morali pacientko na osnovi očitnih slabih znakov operirati že prve dni, ker je bilo po četrtem dnevu že prepozno. 21. januarja pa je bilo zdravstveno stanje pacientke brezupno, saj so bile poškodbe na možganskem deblu nepopravljive. Za izvedenca je

Pokojna
Emanuela
Cattarossi

bila ob tem sporna tudi uporabljena tehnika, češ da bi odločnejši kirurški poseg znatno povečal možnost preživetja. Izvedenec bolnišniškega podjetja je te trditve zavrnil. Po njegovi oceni bi zgodnejši in korenitejši kirurški poseg tudi v primeru uspeha zelo verjetno povzročil trajne poškodbe, sam pa je močno dvomil, da bi lahko pacientka preživel.

Sodnik je soglasal s svojimi izvedencem, pritožili pa so se sami svojci, ki zahtevajo bistveno višjo odškodnino. »Pravi škandal je, da nas podjetje že dobrih pet mesecev vleče za nos. Nekajkrat so nas prosili, naj jim pošljemo svoje bančne podatke, zdaj pa nočejo plačati. Namenoma odlašajo,« pravi Scilla Kus, hči pokojne. Njen odvetnik, Paolo Berardinetti iz Ternija (svojci so se nalašč obrnili na odvetnika, ki ni iz Trsta), trdi, da bolnišnice v teh primerih plačajo v dveh do štirih mesecih, čeprav včasih zavlačujejo tja do petega meseca. »Mi smo vložili pritožbo, verjetno se bo pritožila tudi bolnišnica. Prvostopenjska odredba pa je izvršljiva. Smo na tem, da sprožimo izvršilni postopek. Davkoplačevalci bodo tako plačali odškodnino in dodatno vsoto zaradi zamude pri plačilu,« napoveduje umbrijski odvetnik. Bolnišniško podjetje potrjuje, da odškodnine zaenkrat ne bo plačalo, v pričakovanju drugostopenjskega sojenja. (af)

Cosolini pri Grimaldiju

Tržaški župan Roberto Cosolini se je včeraj v Neaplju sestel z Emanuelom Grimaldijem, predsednikom istoimenske ladjarske skupine. Do srečanja je prišlo ob posredovanju ciprskega častnega konzula v Trstu Michaela Hatzakisa in Edgarda Bussanija. »Grimaldiju sem v imenu Tržačanov izrekel dobrodošlico, saj se je ena največjih skupin ladjarskega sektorja odločila, da stavi na naše mesto,« je dejal Cosolini. Decembra bo namreč stekla pomorska povezava med Trstom in Grčijo, ki jo bo zagotovila družba Minoan (njen lastnik je skupina Grimaldi).

Zahtevali bodo politični azil

Policija je v ponedeljek zvečer na območju miljske občine naletela na pet afganistanskih državljanov, od katerih je bil samo eden mladoleten. Peterico je prvi opazil občan, ki je po telefonu obvestil miljski policijski komisariat. Policisti so opazili, da ima eden od Afganistancv odrgnine na rokah, zaradi česar so poklicali še zdravniško osebje službe 118. Nezakoniti priseljenci so povedali, da nameravajo zaprositi za politično zatočišče, postopek se je nadaljeval na kvesturi.

Coisp o napeti demonstraciji

Policijski sindikat Coisp je izrazil solidarnost s »poškodovanimi policisti in vsemi pripadniki sil javnega reda, ki so bili v sredo sposobni obvladati kritične trenutke med dijaško demonstracijo, ki je v Trstu povzročila velike težave«. Deželni tajnik Coispa Maurizio Iannarelli meni, da demonstracija opozarja na neko nelagodje, a tudi na kritično maso, ki je preveč nesposobna do institucij. »Prav je, da dijaki izrazijo svoje nezadovoljstvo. Morajo dajati predloge in sodelovati v sistemu, določenih pravic in načel pa ne bi smeli kršiti. Svojo ogromno in hvalevredno ustvarjalnost kvarijo z obnašanjem, ki jih izključuje,« trdi Iannarelli.

Priprave na snežne razmere

Na tržaškem županstvu je bilo včeraj operativno srečanje o ukrepih za kljubovanje zimskim razmeram, ki sta ga vodila podžupanja Fabiana Martini in odbornik Fabio Omero. Udeležili so se ga predstavniki mestne policije, civilne zaščite, gasilcev, občinske in pokrajinske uprave ter podjetij AcegasAps in Trieste Trasporti. Občina Trst je pripravila letošnji načrt za snežne razmere, katerega namen je omejiti težave. Podrobna navodila in koristne informacije za občane so na spletni strani www.retecivica.trieste.it, nudijo pa jih tudi na telefonski številki 040-6754850 (od ponedeljka do petka med 9. uro in 12.30, v ponedeljek in sredo tudi med 14.30 in 17. uro). Naj spomnimo, da je v Sloveniji in na italijanskih avtocestah od včeraj obvezna zimska oprema (zimske gume ali verige).

Trst sodeluje s Karagando

Na Univerzi v Trstu je rektor Francesco Peroni včeraj podpisal sporazum o sodelovanju s politehniko iz Kazahstanske Karagande, ki sodi med 600 najpomembnejših univerz na svetu. Navzoč je bil častni konzul Kazahstana v FJK Luca Bellinello. Sporazum predvideva izmenjavo docentov, skupne seminarje ipd.

Ogenj pri Narodnem domu

Vandali oziroma požigalci se pogosto znašajo nad zabojniki za smeti, nazadnje se je to zgodilo v sredo ponoči v Ulici Filzi. Več krajanov je poklicalo polico in gasilce, ker je blizu Narodnega doma gorel zabojnik. Ogenj je zajel zabojnik za papir in steklo, zaradi toplote pa je v enem od oken Narodnega doma nastala reža. Policija je uvedla preiskavo.

Tatvina, beg in prijetje

V sredo je policist zasačil 36-letnega domačina M. P. in ga kazensko ovadil zaradi tatvine. V supermarketu na Drevoledu XX. septembra naj bi s polic odnesel razne živilske izdelke in steklenice, pri izhodu pa je zazvonil alarm. Uslužbenka je tekla za njim in zaklicala na pomoč, na ulici pa je bil policist, ki je nepridiprava ustavil. Moški je spustil na tla torbo s plenom in se predal.

GRADBENIŠTVO - Težaven položaj delavcev podjetij Luci in Coop 3

Do plač po pravni poti

Podjetji obnavljata stavbo bivše vojaške bolnišnice, delavci pa so od julija brez plač - Včeraj neuspešno srečanje na univerzi

Delavci so včeraj popoldne demonstrirali pred sedežem univerze

KROMA

Za šestdeset delavcev podjetij Luci in Coop 3, ki v okviru konzorcija Ciro Menotti izvajata obnovo poslopja bivše vojaške bolnišnice v Ul. Fabio Severo, v kateri naj bi zaživel univerzitetni kampus, je stanje še vedno nespremenjeno. Delavci, ki so včeraj popoldne demonstrirali pred sedežem Univerze v Trstu na Trgu Europa, od julija ne prejemo plač. Univerza je podjetjema že izplačala ves denar za doslej opravljena dela in zato po zakonu ne more neposredno izplačati plač delavcem, kot so predlagali sindikati, po drugi strani pa naj bi podjetji imeli težave z likvidnostjo. Tako so se dela prejšnji teden ustavila, na sedežu univerze pa je včeraj popoldne po omenjeni manifestaciji potekalo srečanje med predstavniki sindikatov, podjetij ter univerze, Občine Trst in ustanove Erdisu (slednje so zastopali rektor Francesco Peroni, podžupanja Fabiana Martini in predsednik Marco Vascotto). Kot nam je povedal pokrajinski tajnik področnega sindikata gradbenih delavcev Feneal-Uil Marco Dessanti, ki skupaj s predstavniki ostalih področnih sindikatov Filca-Cisl in Fillea-Cgil sledi problematiki, včerajšnje srečanje ni privedlo do nobene rešitve, tako da je stanje nespremenjeno, če se ni še dodatno poslabšalo, zato je na vidiku pravna pot. Dessanti je napovedal, da bo v ponedeljek popoldne ob 16. uri na sedežu socialno-skrbstvene ustanove za delavce na področju gradbeništva Cassa Edile v Ul. Cosulich 10 srečanje med delavci, predstavniki sindikatov in odvetniki, na katerem bo govor o nadaljnjih korakih.

ROCK GLASBA - Izjemen bend

Teatro Degli Orrori nocoj v Etnoblogu

Tržaško združenje Etnoblog prireja drevi, v sodelovanju z glasbenima agencijama Lunatik in Virus, res imeniten glasbeni večer. V prostorih združenja na Ul. Traiana bo namreč nastopila ena današnjih najboljših italijanskih glasbenih skupin Il Teatro Degli Orrori. Bend bo drevi ob 22. uri predstavil svoj zadnji glasbeni izdelek Il Mondo Nuovo, ki je konec januarja izšel s pomočjo neodvisne glasbene založbe La Tempesta Dischi.

Zasedbo Il Teatro Degli Orrori so pred sedmimi leti ustanovili pevec Pierpaolo Capovilla, kitarist Gionata Mirai, basist Giulio Favero in bobnar, Tržačan Franz Valente. Bend velja danes za enega najboljših na italijanski alternativni glasbeni sceni, njegov sound pa je posrečena mešanica noise in alternativne roka. Za poseben glasbeno-gledališki pečat gre zasluga pevcu in liderju benda Pierpaolu Capovilli, ki se ukvarja s pisanjem besedil. Njegov nastop na odru lahko pogosto primerjamo neke vrste glasbenemu recitiranju!

Člani benda bodo, kot že omenjeno, predstavili svojo tretjo ploščo Il Mondo Nuovo, ki je, kot preostale dve,

žela res veliko uspeha, letošnji predstavitveni koncerti pa so bili večkrat razprodani. Pred italijansko skupino bo na oder stopil tržaški kantavtor Toni Bruna. Vstopnice so na volju na prodajalnih točkah On Stage (Ul. Madonna del Mare 3, z urnikom 10.30 – 15.30), Seconda Stella a Destra (Ul. Cadorna 9, z urnikom 12.00 – 21.00) in seveda na licu mesta, znašajo pa borih dvanajst evrov. Za vstop v prostore združenja Etnoblog boste morali poravnati letno članarino, ki bo tokrat izjemoma znašala le tri evre. **R.D.**

Včeraj danes

Danes, PETEK, 16. novembra 2012
JERICA

Sonce vzide ob 7.06 in zatone ob 16.33 - Dolžina dneva 9.27 - Luna vzide ob 9.48 in zatone ob 19.11

Jutri, SOBOTA, 17. novembra 2012
GREGOR

VREME VČERAJ: temperatura zraka 8,5 stopinje C, zračni tlak 1020 mb raste, vlaga 52-odstotna, veter 26/59 km na uro vzhodnik, nebo rahlo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 16,8 stopinje C.

Mali oglasi

GARAŽO dajem v najem v neposredni bližini SSG (Ul. Donadoni). Tel. št.: 040-213385.

ODDAM V NAJEM NA PROSEKU prostor 45 kv.m. Tel. št.: 338-8066816.

OPČINE CENTER: dajem v najem stanovanje s samostalnim ogrevanjem, spalni sobi, dnevna soba z balkonom, opremljena kuhinja, kopalnica, klet in parkirno mesto. Tel. št.: 040-214309 ali 333-2130947.

PODARIM trosedežni divan izdelan iz temno rjavega žameta, širina 200, globina 80 in višina 70 cm. Tel. št.: 348-4462664.

PRODAM 15 kamnitih starih stopnic. Tel. št.: 338-1182211.

PRODAM kombi peugeot bipper v odličnem stanju, po ugodni ceni. Zainteresirani pokličite tel. št.: 348-4460044.

PRODAM skuter aprilja rs 125, letnik 2001, 13.500 km, prenovljen. Tel. št.: 339-1026752.

PRODAM agregat za motor bmw R1150 po ugodni ceni. Tel. št.: 380-5180355.

V BOLJUNCU na placu dajem v najem prostor 55 kv.m. Tel. št.: 348-3667765.

V PREBENEGU prodam zazidljivo zemljišče. Tel. 335-6322701.

Mario Magajna,

ob 5. obletnici njegove smrti

odprtje razstave in prikaz filma V ponedeljek, 19. novembra 2012, ob 17.30 uri v Narodnem domu v Trstu

Ob tej priložnosti bo podelitev priznanj Sklada Bubnič – Magajna za udeležbo na fotografskem natečaju

Vabljeni

fotograf svojega časa

Čestitke

Dragi PETER, vse najboljše za tvoj 30. rojstni dan ti želiva naj bo tvoje življenje posejano s cvetjem, naj te povsod spremljata sreča in zdravje, naj v tvojem srcu bije ljubezen in bolji kot vse ti želiva, da se ti izpolnijo vse želje, tatko in mama.

Prišel je dan, ko dragi PETER praznuješ tvoj 30. rojstni dan. Naše srce pa ti želi veliko zdravja, sreče, ljubezni in srečnih dni. Tvoja sestra Ivana z Deanom.

Dragi stric PETER, za tvoj 30. rojstni dan prejmi poljubček na vsako stran. Tvoja mala Isabel.

Dragi PETER! Pred 30. leti kot prvi naš mali vnuk si se rodil in nam v velik ponos bil. Bodi vedno še tako naprej v bodoče dni, to ti tvoja nona Klara želi.

Danes je v Repnu enkratni dan saj naš PETER praznuje 30. rojstni dan. Iz srca mu želimo srečnih in zdravih veselih dni nona Marija, teta Vilma s Claudijem, sestrični Katica z družino in Martina s Kristjanom.

Naša ta MALA je danes polnoletna postala. Da bi bila vedno tako pridna in nasmejana ter v življenju s srčno obdana, ji želijo prizadevni bratci Peter, Ivan in Štefan.

Lekarne

Do sobote, 17. novembra 2012
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. S. Giusto 1 - 040 308982, Ul. Piccardi 16 - 040 633050, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. S. Giusto 1, Ul. Piccardi 16, Ul. Roma 15, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Roma 15 - 040 639042.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »The Twilight Saga: Breaking Dawn - parte 2«.

ARISTON - 16.30, 20.00 »Ali' ha gli occhi azzurri«; 18.25, 21.30 »La collina dei papaveri«.

CINECITY - 15.00, 16.00, 17.25, 18.30, 19.50, 21.00, 21.40, 22.15 »The Twilight Saga: Breaking Dawn - parte 2«; 16.00, 18.50, 21.40 »007 Skyfall«; 16.40, 19.10 »Red lights«; 19.15, 21.50

»Argo«; 16.15, 19.00, 21.45 »Venuto al mondo«; 16.10, 17.10, 18.10, 20.10 »Hotel Transylvania«; 22.05 »Hotel Transylvania 3D«.

FELLINI - 16.20 »Paris - Manhattan«; 17.40, 21.30 »Il matrimonio che vorrei«; 19.20 »Amour«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 15.45, 17.20, 19.00, 20.40, 22.20 »La sposa promessa«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 15.45, 17.55, 20.05, 22.15 »Venuto al mondo«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Argo«.

KOPER - PLANET TUŠ - 20.05, 22.05 »Asterix in Obelix v Britaniji 3D«; 15.40, 18.10, 20.40, 23.10 »Časovna Zanka«; 16.05, 18.05 »Hotel Transylvania 3D«; 17.00 »Nora deklščina«; 19.00, 21.05, 23.05 »Paranormalno 4«; 16.10, 21.00, 23.15 »Poročni video«; 17.30, 18.10, 20.30, 23.20 »Skyfall«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.45, 18.30, 20.15, 22.15 »Hotel Transylvania«; Dvorana 2: 16.45, 19.00, 21.15 »The Twilight Saga: Breaking Dawn - parte 2«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »7 psicopatici«; Dvorana 4: 16.30, 19.00, 21.30 »007 Skyfall«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 19.50, 21.10 »The Twilight Saga: Breaking Dawn - parte 2«; Dvorana 2: 18.40 »The Twilight Saga: Breaking Dawn - parte 2«; 21.00 »Skyfall - 007«; Dvorana 3: 17.30, 20.15, 22.00 »Hotel Transylvania«; Dvorana 4: 17.45, 20.00, 22.10 »Argo«; Dvorana 5: 17.15, 19.50, 22.10 »Venuto al mondo«.

Osmice

BERTO IN VASILIJ PIPAN sta odprla osmico v Mavhinjah. Tel. št.: 040-299453.

BORIS PERNARČIČ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. 040-208375.

COLJA JOŽKO IN LJUBA sta odprla osmico v Samotorci št. 21. Tel. št.: 040-229326.

OSMICO je odprl Renzo Tavčar, Repen 42. Tel. 338-3916147.

PAHOR MARIO ima odprto osmico v Jamljah. Nudi domač prigrizek. Tel. št. 0481-419956.

Loterija 15. novembra 2012

Bari	86	71	23	90	8
Cagliari	65	4	51	15	82
Firenze	57	61	51	11	21
Genova	75	5	78	7	80
Milan	14	82	49	75	23
Neapelj	64	32	9	70	87
Palermo	70	71	54	59	32
Rim	25	35	82	68	44
Turin	76	81	21	69	48
Benetke	72	53	12	49	78
Nazionale	44	54	48	8	84

Super Enalotto št. 137

12 24 53 66 74 83 jolly86	
Nagradni sklad	1.924.007,43 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot	21.244.616,20 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	– €
11 dobitnikov s 5 točkami	26.236,47 €
955 dobitnikov s 4 točkami	304,97 €
33.788 dobitnikov s 3 točkami	17,16 €

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	– €
Brez dobitnika s 5 točkami	– €
6 dobitnikov s 4 točkami	30.497,00 €
140 dobitnikov s 3 točkami	1.716,00 €
2.286 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
15.699 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
34.079 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

GLEDALIŠČE - Dvorani Bobbio in Rossetti

Kadrovska preverjanja in sodobni Leopardi

Medtem ko Stalno gledališče Furlanije – Julijske krajine za konec tedna gosti v veliki Rossettijevi dvorani v Trstu delo sodobnega italijanskega avtorja Tiziana Scarpa L'infinito, se v raznoliko ponudbo tržaških gledališč od danes vključuje vrščica tudi La Contrada, z drugo produkcijo letošnje sezone, in sicer s kritično dramo Grönholmova metoda (Il metodo, v italijanskem prevodu) sodobnega katalonskega pisatelja Jordija Galcerána. Delo se navezuje na brezobzirne metode kadrovskih preverjanj v velikih multinacionalkah; protagonisti so štirje menedžerji, trije moški in ženska, ki so pripravljeni, da si z vsemi možnimi sredstvi, dovoljenimi in nedovoljenimi, priborijo mesto glavnega direktorja velikega švedskega podjetja. Prvo presenečenje doživijo že takoj na začetku, ko skozi režo v zidu prejmejo sporočilo, da je eden od njih v resnici psiholog podjetja. Kakorkoli že, vsi štirje brez upiranja opravljajo predložene teste, pa naj bodo včasih celo kruti in poniževalni. Če-

prav so testi na pogled čudni, se jih podjetja zares poslužujejo, le da jih je avtor privedel do skrajnosti in do presenetljivega konca.

Predstavo je režiral mladi videmski gledališčnik Andrea Collavino in v njej nastopajo trije Contradini igralci, Adriano Giraldi, Maria Grazia Plos in Maurizio Zacchigna, ter gost Riccardo Maranzana. Drama bo na sporedu v tržaškem Bobbiovem gledališču do nedelje, 25. novembra.

L'infinito, gledališko delo Tiziana Scarpa, v Benetkah rojenega pisatelja z zelo raznolikimi talenti, prikazuje težave in stiske, s katerimi so se mladi ljudje spoprijemali v preteklosti in ki jih pestijo še danes. Protagonist je Andrea, ki na predvečer maturitetnega izpita zakinka nad slovito pesmijo Giacomina Leopardija: ko se prebudi, vidi pred sabo samega pesnika, ki pri enaindvajsetih letih sanja o begu iz majhnega Recanatija. Za Stalno gledališče Veneta je drama režiral Arturo Cirillo; v njej nastopajo Andera Tonin, Arturo Cirillo in Margherita Mannino. (bov)

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
Vinko Möderndorfer
VAJE ZA TESNOBO
IGRA O DANAŠNJIH DNEH

s pokroviteljstvom **Fondazione**
ROMANEO CRISTOFORI

režija: Jaka Andrej Vojevec

- DANES, 16. novembra ob 20.30 -
slavnostna PREMIERA (red A) ob
110-letnici Dramatičnega društva v Trstu

- V soboto, 17. novembra ob 19.00 -
red K (z varstvom otrok)

Predstavi sta opremljeni
z italijanskimi nadnapisi

Blagajna Slovenskega stalnega gledališča
je odprta od ponedeljka do petka z urnikom
10-15 in eno uro in pol pred začetkom
predstave. Tel. št.800214302 (brezplačna)
ali 040 362542. www.teaterss.com

SKD Igo Gruden
vabi na predstavitev knjige
Jasna Jurečič
Pasji dnevi
Ilustrirala Jasna Merkuš
Delo in avtorico bo predstavila
Vilma Purič.

Danes, 16. novembra 2012, ob 19. uri
v Kulturnem domu Igo Gruden v Nabrežini

znavanjem mesta in okolice z gradovi in zgodovinsko-arhitekturnimi zanimivostmi. Informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SKD VESNA prireja v soboto, 8. decembra, izlet v Maribor. Oglel najpomembnejših znamenitosti letošnje evropske prestolnice kulture in razstave »Skoraj pomlad«. Zbirališče pred spomenikom padlim v NOB v Križu ob 6.45, odhod ob 7.00. Prosimo za točnost. Možen postanek na Opčinah. Vrnitev v večernih urah. Informacije in prijave na tel. št. 333-7702061 (Matija), 333-4463154 (Mitja).

Obvestila

AO SPDT organizira za otroke od 7. do 12. leta starosti šolo plezanja. Srečanja bodo ob petkih od 17.30 do 19.00 na umetni steni v športnem centru Zarja v Bazovici.

HIŠA PRAVLJIC organizira tečaj poslovne slovenščine in slovenščine za odrasle v sodelovanju z jezikovno šolo Businessfirst. Informacije na tel. 334-1243766 ali ivanasolc@gmail.com.

QIGONG - tečaj kitajske telovadbe: ob torkih od 19.00 do 20.15 v dvorani SKD Igo Gruden v Nabrežini; ob četrkih od 18.30 do 19.45 v domu KD Briški. Informacije in prijave na tel.: 335-5926889 (Elizabet).

SOCIALNA SLUŽBA OKRAJA 1.1 sporoča, da deluje Center za informiranje in poklicno svetovanje v sklopu projekta enakih možnosti »Več znamo, več veljamo«. Informacije na www.pariopportunitaduino.it, lavoro@comune.duino-aurisina.ts.it. Referentka službe: Erica Tricarico ob ponedeljkih, od 15.00 do 17.30 po dogovoru v Naselju sv. Mavra 124, tel. 040-2017387, fax 040-2908182; ob torkih od 15.00 do 17.30 v Uradu za stike z javnostmi v Kamnarski hiši I. Gruden, Nabrežina 158, tel. 800-00-2291. Referent za podjetja: Alessandro Vinci ob ponedeljkih in sredo od 14. do 18. ure po dogovoru v Naselju sv. Mavra 124, tel. 040-2017387, fax 040-2908182.

DRAMSKA SKUPINA SKD SLOVENEC iz Boršta vabi nove igralce za pripravo tradicionalne veselice v navečju ob praznovanju sv. Antona (17. januarja 2013). Zainteresirani pokličite tel. št. 335-6390525 (Aleksander).

JUTRANJA ZDRAVILNA VADBA Tao Tai-ji, ki ščiti pred stresom, hitro odpravlja kronično utrujenost, povečuje vitalnost in telesno odpornost, poteka vsak torek in četrtek od 8.30 do 9.30 v telovadnici Tao2 v Ul. del Vento 6/b pri sv. Jakobu v Trstu. Novembra je brezplačen. Informacije: Carmen 393-2327949.

OBČINA DOLINA - odborništvo za kulturo obvešča, da bo do danes, 16. novembra, sprejemalo prošnje razstavljalcev, ki bi se želeli udeležiti božičnega sejma (od 5. do 9. decembra na trgu v Boljuncu). Obrazci so na razpolago na www.sandorligo-dolina.it. **SKUPINA 35-55 SKD FRANCE PREŠEREN IZ BOLJUNCA** obvešča, da večer s člani Študijskega krožka Beseda slovenske Istre, predviden danes, 16. novembra, odpade!

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE KROŽEK OPČINE DOLINA vabi člane in simpatizerje danes, 16. novembra, ob 19.30 v dvorano doma Ukmar v Domju na »Aktiv«.

»**CECCHELINANDO**« - SKD F. Prešerna vabi na enkratno predstavo v izvedbi A. Colauttija in m.o. C. Tommasija v petek, 23. novembra, ob 20.30 v občinskem gledališču v Boljuncu. Vstopnice v društvenem baru od sobote, 17. novembra, dalje. Popust za društvene člane.

Slovensko prosvetno društvo Mačkolje

vabi na strokovno srečanje

POD OLJKAMI...

O oljkah in oljkarstvu bo spregovorila agronomka Nataša Riggi.

Petek, 16. novembra 2012 ob 20.00 v Srenjski hiši v Mačkoljah

KD SKALA GROPADE priredi v soboto, 17. novembra, v Zdržnem domu v Gropadi »Veselo Martinovanje« s pričetkom ob 20.30. Sledil bo nastop MePZ Skala Slovan pod vodstvom Jarja Jarca z okusno večerjo in žlahtno kapljico, ter živa glasba za ples.

MARTINOVANJE v organizaciji SKD Slavec Ricmanje - Log odpade zaradi skromnega števila vpisanih.

GIBANJE SVOBODNIH prireja v nedeljo, 18. novembra, manifestacijo proti plinskemu terminalu in gradbeni špekulaciji v bran mednarodnega tržaškega pristanišča. Zberemo se na Borznem trgu ob 10. uri.

KAKO LEP JE TRST; ZTT in ZSKD vabita na sprehod po slovenskem Trstu z avtoricoma vodnika Eriko Bezin in Poljanko Dolhar v nedeljo, 18. novembra, od 10.30 do 12.30. Štartna točka pri gledališču Miela. Pobuda v okviru niza Špaesati-Raz/seljeni.

KD IVAN GRBEC, Škedenjska ul. 124, vabi člane in prijatelje na prijetno druženje v nedeljo, 18. novembra, s pričetkom ob 19. uri. Med nami bo s svojimi pesmimi in kitaro Marjetka Popovski.

SDD JAKA ŠTOKA, ŠD KONTOVEL, TABORNIKI RMV - Družina šumečih borov prireja 4. Martinov pohod, ki bo v nedeljo, 18. novembra. Sprehodi se bomo po poteh kontovskega jusa. Zbirališče ob 9.30 na dvorišču Gospodarskega društva Kontovel.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo danes, 16. novembra, ob 20.45 v sežu na Padričah pevska vaja. V nedeljo, 18. novembra, odhod avtobusa iz Padrič ob 12. uri za nastop v Novi Gorici. V torek, 20. novembra, ob 20.45 redna pevska vaja.

SDGZ - Slovensko deželno gospodarsko združenje vlijudno vabi člane na sejo odbora in sekcije trgovine na drobno na podružnici SDGZ v Obrtni ceni Zgonik, v ponedeljek, 19. novembra, ob 17.30. Dnevni red: srečanje s Centro in Via - Skupaj na Opčinah, aktualne teme in problematike vezane na trgovski sektor ter predstavitev platforme DBE - Digital Business Ecosystem. Prosimo, da prisotnost potrdite na info@sdgz.it.

ZADRUGA KULTURNI DOM PROSEK KONTOVEL sklicuje v ponedeljek, 19. novembra, ob 20. uri v kulturnem domu na Proseku izredni sestanek v zvezi s Telecom Italia za nastavev telefonske antene na Proseku. Vabljeni člani in vaščani.

BIOTERAPIJA V BAZOVICI - srečanja v Bazovskem domu, za mesec novembra, odpadejo. Info: 040-226386, 328-9563272 (Magda).

SKD PRIMOREC vabi udeležence izleta v Salzburg (1. in 2. decembra), da poravnajo saldo v torek, 20. novembra, ob 18.00 do 19.30 v Ljudskem domu v Trebčah. Informacije na tel. št. 040-214412 (Zorka, v večernih urah).

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi vse otroke iz vrta in prvih razredov osnovne šole na pravljilčne urice »S pravljico na potovanje...«. Drugo srečanje bo v torek, 20. novembra, ob 16.30 v društvenih prostorih na stadionu 1. Maj: »Kokoška, ki je želela videti morje«. Vabljeni.

30-LETNIKI IZ BREGA toplo vabljeni v soboto, 24. novembra, na večerjo v gostilno na Pesku. Vpisnine na tel.: 349-6524136 (Jure), 349-4480666 (Monika) ali v kiosku časopisov pri Andreju v Boljuncu, najkasneje do srede, 21. novembra.

KROŽEK RAZVEDRILNE MATEMATIKE, ki ga vodi prof. Drago Bajc, vabi na novo srečanje, ki bo v sredo, 21. novembra, ob 17. uri v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3 v Trstu. Na sporedu bodo nove zanimivosti in presenečenja, zato ne zamudite.

SKD PRIMOREC vabi na Jesenski praznik: ob kostanju in novem vinu bomo na družabnosti igrali tombolo, po-

slušali glasbo v živo in za trenutek pregnali vse skrbi. Pridružite se nam v četrtek, 22. novembra, ob 20. uri. Ne pozabite prinesiti s seboj dobro voljo.

40-LETNIKI vabljeni na večerjo z glasbo v gostilni v Križu (bivši Ljudski dom) v petek, 23. novembra, ob 20. uri. Prijave na tel. št.: 347-3696503 (Barbara), 339-4359868 (Kati), 349-3595560 (Robert).

ZDRUŽENJE PROSTVOLJCEV HO-SPICE ADRIA ONLUS vas vlijudno vabi na predavanje »Moč mladih v oporo nemoči bolnih« v petek, 23. novembra, ob 17. uri v razstavno dvorano, ki jo je dala na razpolago ZKB, Ul. Riceratorio 2 na Opčinah. Predaval bo gospod Marko Čizman. Za morebitne informacije: tel. št. 340-3864889.

TABORNIKI RMV so se tudi letos vključili v dobrodelno akcijo zbiranja papirja »Star papir za novo upanje«. Zbrana sredstva bodo namenili v dobrodelne namene potrebnim v Sloveniji. Taborniki bodo v mesecu novembru zbirali papir: v Dolini (občinska telovadnica) ob sobotah od 14.00 do 16.00; na Opčinah (Prosvetni dom) ob sobotah od 16.00 do 18.00; na Proseku (Kulturni dom) od 15.00 do 16.00; v Saležu (KD Rdeča zvezda) ob sredah od 17.00 do 18.00; v Doberdolu (društvo Jezero) ob sobotah od 15.00 do 16.00; v Štandrežu (Don Andreja Budala) ob sobotah od 14.00 do 15.00; na Vrhu (KD Danica) ob sobotah od 15.30 do 16.30. Ob tem bodo zbirali tudi v nedeljo, 25. novembra, v Zgoniku pred začetkom koncerta TPPZ Pinko Tomažič.

NARAVNI OBRAZNI LIFTING IN TAO/VAJE pri Skladu Mitja Čuk: prvo srečanje tečaja bo v ponedeljek, 26. novembra, ob 18.30 v Večnamenskem središču, Repentabska ul. 66, Opčine. Vpisi in dodatne informacije: Maša 340-9116828, masha.pregarc@gmail.com.

40-LETNIKI IZ BREGA toplo vabljeni v petek, 30. novembra, na večerjo, ki bo v gostilni na Pesku. Prijave na tel. št.: 040-226294 (najkasneje do torka, 27. novembra).

OTROŠKE URICE ob torkih v NŠK, Ul. S. Francesco 20, ob 17. uri: 27. novembra »Čarovnica Mica in severna zvezda«. Pripoveduje Biserka Cesar. Vabljeni otroci od 3. do 7. leta!

TABORNIKI RMV obveščajo, da so se začeli tedenski sestanki po vaseh s sledečim urnikom: v Dolini (občinska telovadnica) ob sobotah od 14.00 do 15.00 za MČ, od 15.00 do 16.00 za GG; na Opčinah (Prosvetni dom) ob sobotah od 16.00 do 17.00 za MČ, od 17.00 do 18.00 za GG; na Proseku (Kulturni dom) od 15.00 do 16.00 za MČ; v Saležu (KD Rdeča zvezda) ob sredah od 17.00 do 18.00 za MČ in GG.

UPRAVA OBČINE DOLINA obvešča, da bo v kratkem uvedena služba nadzora v bližini šol za »Dedke redarje«. Občani občine Dolina stari od 50 do 75 let lahko predložijo prošnjo na občinsko vložišče do petka, 30. novembra. Obrazci so na razpolago na Uradu občinske Policije ali na občinski spletni strani www.sandorligo-dolina.it.

UPRAVA OBČINE REPENTABOR obvešča, da zbira gradivo za objavo nove številke občinskega glasila. Rok za oddajo prispevkov zapade 3. decembra, sprejema pa jih v občinskem vložišču in na elektronskem naslovu traduzio-ni@com-monrupino.regione.fvg.it.

Prireditve

VZGOJNI CENTER SESLAN VZS - CEO vabi na ogled razstave slik v Mavhinjah št. 22/d.

KD IVAN GRBEC, Škedenjska ul. 124, obvešča, da je na ogled razstava »Ko je umrl moj oče«. Urnik: danes, 16. in v nedeljo, 18. novembra, od 10. do 12. ure; sobota, 17. novembra, od 17. do 19. ure.

MOŠKI PEVSKI ZBOR TABOR OPČINE prireja danes, 16. novembra, ob 20.00 v Prosvetnem domu na Opčinah »Martinov pevski večer«. Gost večera bo Nonet Primorsko iz Mačkolj. Večer bo popestril ansambel »Turbopolka«, ki bo zaigral tudi po koncertu za ples in zabavo. Prisrčno vabljeni.

POTOVATI V VIŠINE IN GLOBINE: danes, 16. novembra, ob 18. uri bo v prostorih Slovenske prosvete v Ul. Donizetti 3 v Trstu srečanje, namenjeno mladim, z naslovom »Kako Bog komunicira z ljudmi«. Uvedel ga bo frančiškan p. Mario Osredkar.

SKD IGO GRUDEN vabi na predstavitev knjige Pasji dnevi Jasne Jurečič danes, 16. novembra, ob 19.00 v društvenih prostorih. Avtorico in delo predstavila prof. Vilma Purič.

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO MAČKOLJE vabi na strokovno srečanje »Pod oljkami...«. O oljkah in oljkarstvu bo spregovorila agronomka Nataša Riggi danes, 16. novembra, ob 20. uri v prostorih Srenjske hiše v Mačkoljah.

SKD IGO GRUDEN vabi na otvoritev razstave Pietra Radiva v Kavarni Gruden v Nabrežini v soboto, 17. novembra, ob 18. uri.

TFS STU LEDI »Čez tri gore, čez tri dole« v občinskem gledališču F. Prešerna v Boljuncu v soboto, 17. novembra, ob 20. uri večer ljudskih pesmi. Sodelujejo MoPZ Kraški dom Repentabor, ŽVS Lanišče, MePZ Chei di Guart iz Ovara in ŽPS Stu ledi; v nedeljo, 18. novembra, ob 17. uri plesni večer v sodelovanju FS Torbarji Postojna, ansambel Klapa iz Brega, FS Lis Primulisi di Giampis iz Vidma in TFS Stu ledi. Vstop prost. Vlijudno vabljeni.

L'ARMONIA IN ZADRUGA KULTURNI DOM PROSEK KONTOVEL prireja v nedeljo, 18. novembra, ob 17.00 v kulturnem domu na Proseku predstavo v tržaškem narečju »Ori & Amori« s skupino Quei de Scala Santa. Toplo vabljeni!

OBMORSKE DEŽELE - NA TEH OBMOJSKIH SKOZI ČAS Razstava je na ogled do 18. novembra v dvorani Centra za teritorialno promocijo v Selslanu. Tema razstave je arheologija obmorskih področij in klimatske spremembe oziroma spremembe krajine in poselitve na območju občine Devin Nabrežina. Urnik: pon-pet 9.00-12.00, ob sobotah, nedeljah in prazniki 9.00-12.00 in 15.00-18.00. Info: Občina Devin Nabrežina, Urad za odnose z javnostmi - tel. št.: 800-002291, urp@comune.duino-aurisina.ts.it.

RADIJSKI ODER obvešča, da bo v nedeljo, 18. novembra, na sporedu 15. Gledališkega vrtiljaka predstava »Zajtrk« v izvedbi SNG Nova Gorica. Prva predstava bo ob 16. uri (red Vila), druga ob 17.30 (red Škrat). V dvorani Marjinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

SKD TABOR - Openska glasbena srečanja sezona 2012/13 v nedeljo, 18. novembra, ob 18.00 v Prosvetnem domu na Opčinah koncert domačina Aleksandra Ipavca (harmonika). Vabljeni!

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 19. novembra, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na večer o Novi Zelandiji v sliki in besedi Bruna Križmana z naslovom »Maori versus Pakeha«. Začetek ob 20.30.

V KD BARKOVLE, Ul. Bonafata 6, razstavljata slikarja Matjaž Hmeljak in Deziderij Švara. Urnik ogleda: od ponedeljka do petka, ob 16. do 19. ure; v soboto in nedeljo, od 9. do 13. ure. Konec razstave 21. novembra.

V BAMBIČEVI GALERII je v okviru 15. koroških kulturnih dnevo na Primorskem do 23. novembra na ogled razstava koroške slikarke Mire Blažej. Odprto od ponedeljka do petka, 10.00-12.00 in 16.00-18.00, Opčine, Proseška 131-133.

NAGRADA DARKO BRATINA Poklon viziji 2012 v organizaciji Kinoateljstva v ponedeljek, 26. novembra, ob 20.30 uri v Gledališču Miela bomo vrteli filma Abesinija in Splav meduze. Prisoten bo dobitnik nagrade 2012 Karpo Godina.

Prispevki

V spomin na dragega bratranca Brunota Tenceta darujeta Gigko in Bruno Košuta 20,00 evrov za Slovensko kulturno društvo Vesna.

V spomin na Emila Čuka daruje družina Mesar 30,00 evrov za godbeno društvo Viktor Parma, Trebče.

V spomin na Marico Širca daruje Marisa Tarlao 15,00 evrov za mavhinski cerkveni pevski zbor.

Ob boleči izgubi dragega očeta
izrekamo iskreno sožalje
Roberti in družini.

Vsi pri Skladu in VZS Mitja Čuk

ZBORNİK - Učenjak in raziskovalec med Dunajem in Trstom

Pozabljeni Moser

12. junija 1908 je Dunaj preplaval osem kilometrov dolg sprevoz, ki ga je spremljala polmilijonska množica: pravi potujoči etnografski muzej, pri katerem so v narodnih nošah sodelovali državljani iz vseh koncev avstroogrske monarhije. Tudi pri tej pobudi je igral pomembno vlogo Ludwig Karl Moser, učenjak in raziskovalec, čigar lik je do podrobnosti orisan v lepi knjigi Ludwig Karl Moser (1845-1918) med Dunajem in Trstom. Zajetna knjiga je izšla kot zbornik mednarodnega študijskega simpozija, ki se je odvijal v Trstu pred štirimi leti ob sodelovanju nadvse uglednih institucij: tržaškega Mestnega in Naravoslovnega muzeja, tržaške Univerze, Naravoslovnega muzeja iz Dunaja, Arheološkega muzeja iz Istre iz Pule, Etnografskega muzeja iz Pazina, Pokrajinskega muzeja iz Kopra, Znanstveno-raziskovalnega centra SAZU in Narodne študijske knjižnice iz Trsta. Ravnatelj NŠK Milan Pahor je povezoval predstavitve knjige v mali dvorani Narodnega doma ter se najprej zahvalil SAZU in Novi ljubljanski banki, ki sta omogočili uresničitev projekta, nato pa pred besedo pomočnici direktorja znanstveno-raziskovalnega centra SAZU Ota Lutmana dr. Mimi Urbanc, ki je izrazila svoje zadovoljstvo glede zglednega mednarodnega sodelovanja, pa tudi navdušenega in strokovno tehtnega dela vseh, ki so knjigo sooblikovali. Seznam je kar dolg: glavno zaslugu nosijo Lidija Rupel, Stanko Flego in Matej Župančič, s prispevki pa so knjigo obogatili tudi Gino Bandelli, Karl Mais, Deborah Arbul, la, Federico Bernardini, Francesco Boschlin, Livio Fogar, Kristina Mihovilič, Brigitta Mader, Anton Velušček, Marzia Vidulli Torlo, Anna Crismani, Paola Casari, Tomaž Mihelič, Lidija Nikočević ter Andrej Zaghet.

Arheologinja Emanuela Montagnari je poiskala rdečo nit, ki povezuje šestnajst prispevkov in osvetli Moserjev lik iz več zornih kotov: kot so v svojih poselih povedali tudi Lidija Rupel, Stanko Flego in Matej Župančič, je protagonist knjige poznan predvsem v krogih, ki se ukvarjajo z jamarstvom ter arheologijo, kajti mnogi priročniki omenjajo njegovo znanstveno-raziskovalno delo, ki je sicer temeljilo bolj na multidisciplinarni in tektualni radovednosti kot na trdni znanstveni osnovi. Moser je bil rojen na Češkem, v Trst pa je prišel l.1876 kot profesor naravoslovja na nemški gimnaziji. Sad njegovega dela je strnjen v knjigi Der Karst und seine Höhlen, ki je izšla l.1899, veliko zanimivih informacij pa so raziskovalci našli v dnevnikih, ki so ohranjeni tako v tržaškem kot v dunajskem Naravoslovnem muzeju. Tržaški italijanski krogi so skušali in tudi uspeli spraviti v pozabo opus intelektualca, ki je bil preveč vezan na nemško kulturo, knjiga

Arheologinja Emanuela Montagnari in Milan Pahor

KROMA

pa priča o zavzetem in vztrajnem delu, ki ga je Moser opravljal, ko je bil prost delovnih obveznosti. Od Krasa preko Vipavske in Soške doline, Notranjske, Furlanije do Istre je temeljito preresetal sedemtrideset jam in v knjigi najdemo bogato slikovno gradivo, pa tudi okusne akvarele, ki pričajo o Moserjevi ljubezni do likovne umetnosti. Kraške jame so protagonistke, pa tudi Kraševci, ki so profesorja spremljali po domačin pečinah in votlinah. Stanko Flego je povedal, da je v Nabrežini našel potomca Mo-

serjevega informatorja, dragocen pa je tudi doprinos, ki ga ima raziskovalec pri ohranjanju slovenskih ledinskih imen, kajti Moser je pozorno beležil originalno toponomastiko. Dejstvo, da so znanstveniki v njegovi arheološki zbirki odkrili nekaj ponaredkov-morda podtaknjenih- nikakor ne ošibi pomembnosti lika, ki je po skoraj stoletni pozabi ponovno zaživel po zaslugi mednarodne naveze, ki je s knjigo postavila temeljni kamen za nadaljno raziskovanje.

Katja Kralj

BOLJUNEC - Jutri zvečer in v nedeljo popoldne

Pevsko in plesno srečanje

Folklorna skupina Stu ledi vabi na priljubljeno prireditev Čez tri gore, čez tri dole

Tržaška folklorna skupina STU LEDI prireja v soboto, 17. in v nedeljo, 18. novembra v občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu dvodnevno mednarodno srečanje pevskih zborov oziroma skupin in folklornih skupin Čez tri gore, čez tri dole ...

Sobotni večer (s pričetkom ob 20. uri) bo posvečen ljudski pesmi. Sodelovali bodo: domača Ženska pevska skupina Stu ledi, Moški pevski zbor Kraški dom iz Repentabra, Ženska vokalna skupina Lanišče in hrvaške Čičarije in Mešani pevski zbor Chei di Guart iz Ovara.

V nedeljo popoldne (od 17.00 ure dalje) pa bodo na vrsti plesne in glasbene skupine: domača Tržaška folklorna skupina Stu ledi, sicer tudi

SESLJAN Arheološka razstava o obalnem pasu

Do nedelje je v Centru za teritorialno promocijo v Sesljanu na ogled razstava o arheologiji obmorskih področij z naslovom Obmorske dežele - na teh območjih skozi čas. Nastala je v okviru slovensko-italijanskega projekta Interreg Obalne naselbine severnega Jadrana in je namenjena vsem ljubiteljem zgodovine in arheologije.

Leta 2007 so arheološke raziskave, izvedene na kopnem in v morju, obravnavale dolg obalni pas med Timavo in miljskim polotokom in segle vse do slovenske obale z namenom rekonstrukcije antične krajine in enotne identitete. Izsledki, ki so bili predstavljeni javnosti že leta 2007, so omogočili spoznanje antičnega območja, kjer so posamezne arheološke naselbine pridobile izvorno podobo. Pomembni rezultati, ki so bili doseženi na območju občine Devin Nabrežina, so danes na ogled v še bogatejši obliki.

Razstavo je pripravila Občina Devin Nabrežina v sodelovanju s Pokrajino Trst, Uradom za spomeniško varstvo in arheološko dediščino FJK, Tržaško univerzo in speleološkim društvom Flondar. Razstava bo odprta danes od 9.00 do 12.00, jutri in v nedeljo pa od 9.00 do 12.00 in od 15.00 do 18.00.

Od Prometeja do Higgsovega bozona

Združenje AMeC vabi danes ob 15. uri v hotel Savoia Excelsior, kjer bo konferenca z naslovom »Od Prometeja do Higgsovega bozona: luč znanja«. Sodeluje znanstvenica Margherita Hack, predstavili bodo tudi knjigo Pier Maria Bave, Giuseppeja O. Longa, Claudia Verzeznassija in Fabia Burigane Il senso ritrovato.

Srečanje DS o ukrepih na kulturnem področju

Demokratska stranka prireja danes ob 18. uri v dvorani Tessitori (Trg Oberdan 5) javno srečanje o novih vladnih ukrepih na področju kulture, ki so po mnenju deželnih svetnikov DS zmedeni. Sodelovali bodo tržaški župan Roberto Cosolini, Giuliano Abate, Gianni Torrenti, Giovanni Barbo in Franco Codega.

Z avtobusom na obisk knjižnega sejma

Tržaška knjigarna sporoča, da je na razpolago še nekaj prostih mest za avtobusni izlet v Ljubljano z obiskom knjižnega sejma v sredo, 21. novembra. Avtobus ob odpeljal s Trga Oberdan ob 9. uri (ob 9.20 z Opčin - izpred Marijanišča, Dunajska 35). Odhod iz Ljubljane bo po dogovoru izletnikov v popoldanskih urah. Zainteresirani se lahko javijo do sobote, 17. novembra, v Tržaški knjigarni v Ulici sv. Frančiška 20.

Vabilo na sprehod po slovenskem Trstu

Založništvo tržaškega tiska, v sodelovanju s prireditvijo Spaesati/Razseljenji vabi na nov sprehod po drugem Trstu. V nedeljo, 18. novembra ob 10.30 bosta Erika Bezin in Poljanka Dolhar, avtorici vodnika Kako lep je Trst, predstavili slovenski itinerarij našega mesta. Vodenje bo potekalo v slovensčini in italijanščini, zbirališče je pred gledališčem Miela.

Martinovanje v Gropadi z večerjo in zabavo

Konec tedna bodo martinovali tudi v Gropadi. Kulturno društvo Skala bo obnovilo praznovanje ob sv. Martinu in v gropajskem združenem domu Skala pripravilo večerjo (obvezna rezervacija) z bogatim kulturno-zabavnim sporedom. Nastopil bo domači mešani pevski zbor Skala-Slovan, pod taktirko pevovodje Jarja Jarca, ansambel Domači zvoki ter trio Midva. Zabavni del večera bosta oblikovali Vanda&Iole (Tatiana Malalan in Irene Pahor). Za rezervacije pokličite na: 3283923792 (Sonja) ali 3311711096 (Egon).

Konstruktivizem v galeriji Conestabo

»Včerajšnji in današnji konstruktivizem« je naslov razstave, ki jo danes ob 18.30 odpirajo v tržaški likovni galeriji Conestabo (UL. Udine 2/1). V predstavitvi piše, da sklop, ki ga ponujajo v galeriji, obnavlja duh gibanja iz Černigovskih časov. Razstava je bila doslej na ogled v galeriji Kaštel v Motovunu, kjer je žela lep uspeh. Umetniki prihajajo iz šestih držav: Avstrije, Madžarske, Argentine, Slovenije, Hrvaške in Italije. To so: Silvia Battisti, Pino Callea, Ivan Bidoli, Nello Bocci, Claudia Raza, Piero Conestabo, Sara Conestabo, Antonella Cucinelli, Nanay Szilamer, Pierre Schrammel, Franz Berger, Isabel Caraffi, Miriam Sarriocchio, Erna Ferjanič, Eda Patru, Črt Valenčak in Hanibal Salvaro.

Modigliani, Pariz in bohemsko življenje

Carlo Valentini predstavlja danes ob 18. uri v knjigarni Lovat (Drevored XX. septembra) svojo knjigo Elvira la modella di Modigliani. Novinar se je v svojem delu spustil v pariško bohemsko življenje v oči prve Modiglianijeve muze.

BARKOVLJE - Razstava na sedežu Slovenskega kulturnega društva do 21. t.m.

Med abstrakcijo in računalnikom

Dela v Trstu rojenih umetnikov Matjaža Hmeljaka in Deziderija Švare ponujajo vpogled na njuna različna ustvarjalna opusa

V Slovenskem kulturnem društvu Barkovlje so pripravili razstavo, ki predstavlja del sodobne likovne ustvarjalnosti naše manjšine. Na razstavi Med oblaki in zemljo so na ogled slike Matjaža Hmeljaka in Deziderija Švare (*na sliki*), ki uporabljata drugačen likovni slog, a to organizatorjev razstave sploh ni motilo.

Uradne otvoritve, ki so jo popestrili tudi trije mladi in izredno nadarjeni glasbeniki (Max Zuliani, Martin Poljšak in Vanja Zuliani), se je udeležilo lepo število zvestih obiskovalcev, ki jih je pozdravil Ladi Vodopivec. Predstavil je gostujoča umetnika, ki sta se rodila v Trstu. V nadaljevanju sta besedo prevzela še častna gosta, ki sta se društvu zahvalila za povabilo. Deziderij Švara, ki je priredil že več kot sedemdeset samostojnih razstav doma in po svetu, je povedal, da je bil v slikanju vedno razpet med Krasom, Bregom in morjem. Prav zato so zemlja, nebo in morje trije elementi, ki so vezna nit njegovih umetniških del. Slišali

smo, kdaj je pri umetniku vzknila ljubezen do umetnosti, pa tudi kdaj je iz figurativnega sloga prešel na abstraktnost. Po Švarovih besedah mu abstraktnost ponuja možnost, da v svojih delih izraža tudi nevidni svet, v katerega spadajo ljubezen, bolečina, trpljenje ...

Čisto drugačen slog pa je značilen za elektronika po poklicu Matjaža Hmeljaka, ki je v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja sodeloval s svetovnim pionirjem računalniške umetnosti Edvardom Zajcem. Gost nam je povedal, kako je on začel slikati in predvsem, kaj mu je v mla-

dosti pomenil računalnik. Ta naprava je namreč postala posrednik vizualnih idej, hkrati pa tudi sredstvo za nadzorovanje in komunikacije. Izvedli smo, da je Hmeljak z Zajcem v desetih letih izdelal štiri programe, s katerimi so nato delali slike, in prav sodelovanje z Zajcem je pripeljalo k temu, da se je Hmeljak naučil uporabljati računalnik v ta namen.

Postavitev v SKD Barkovlje je zasnovana tako, da lahko obiskovalec ločeno spozna dva različna opusa. Na ogled so zadnja računalniška dela Hmeljaka, na katerih prevladujejo konceptualne grafike, ki se nekako dopolnjujejo. Na drugi strani pa najdemo klasični opus Deziderija Švare, ki na razstavljenih delih upodablja morje in oblake, elemente, ki so temu umetniku še kako blizu. Ob pregledu umetnikovega opusa pa se izriše tudi težnja po razrisovanju čustev.

Postavitev v barkovljanskem društvu bo na ogled do 21. novembra, od ponedeljka do petka med 16. in 19. uro, ob vikendih pa med 10. in 13. uro. (šč)

ŽARIŠČE

Italijanska himna na slovenskih šolah?

JULIJAN ČAVDEK

Zakon, ki ga je prejšnji teden odobrila senat in določa, da se mora v italijanskih šolah, od šolskega leta 2012/2013 naprej, poučevati Mamelijevo himno, verjetno ne predstavlja najvažnejšega vprašanja, s katerim naj bi se danes ukvarjali šolniki, dijaki in učenci ter še posebno družine. Kakšno je vzdušje v teh dneh nazorno dokazujejo poteki protestnih manifestacij, ki so se in se še bodo odvijale po italijanskih mestih. Bolj kot prepevanje sta v ospredju samo preživetje šolskega sistema, ki je še vedno tarča hudih rezov in pa preživljanje družin, kjer ostajata oče ali/in mati brez dela. Pa vendar upoštevajmo, da nekoliko zdravega »patriotizma« predstavlja lahko vzpodbudo za preseganje težkih trenutkov, kakršen je današnji.

Zakon, ki ga bo v naslednjih dneh podpisal predsednik Napolitano in bo potem romal v objavo v uradni list »Gazzetta ufficiale«, vzbuja vprašanje, ki zadeva avtonomijo šolskega sistema. Zakaj je bilo potrebno narediti poseben enočlenski zakon, ki šoli »ukazuje« poučevanje Mamelijeve himne? Pesem »Fratelli d'Italia« je postala italijanska himna 12. oktobra 1946, ko je tako odločil ministrski svet, ki ga je vodil predsednik Alcide De Gasperi. V prvem pojavnem obdobju je bilo sicer že uvedeno petje himne v šolah, vendar se je to kasneje opustilo. Danes se to vprašanje zopet pojavlja, a vendar na način, ki po moji oceni ni najbolj v skladu s sedanjim zgodovinskim trenut-

kom. Mislim, da bi morali ta problem rešiti ob upoštevanju avtonomije, ki jo ima šola pri pripravi in izvajanju njenih šolskih programov. Žal pa pri pregledovanju raznega gradiva, nisem nikjer zasledil, da bi bili šolski organi pri tem soudeleženi.

Zakon omenja snov »Državljanstvo in Ustava«. Dovolj jasno je, po mojem mnenju, da državljani neke države poznajo himno, manj jasno je vprašanje ustave, saj Mamelijeve himne v ustavnem besedilu ni. Tudi na spletnih straneh glavnih italijanskih institucij nisem zasledil nobenega drugega zakonskega akta razen ministrskega sklepa iz leta 1946. Drugi vidik zadeva dejstvo, da je Italija članica oziroma ustanovna članica Evropske unije in torej bi moral zakon vsebovati vsaj minimalen namig na poznavanje simbolov Evrope, med katere sodi tudi evropska himna. Zakaj tega ni je spet vprašanje, saj ob italijanskem obstaja tudi evropsko državljanstvo.

Danes je zakon o poučevanju italijanske himne stvarnost in z njegovim izvajanjem se bo morala soočiti tudi slovenska šola. Kot sem imel možnost prebrati v izjavah slovenskih ravnateljev in tržaški pokrajini, je potrebno počakati na okrožnice, ki bodo obrazložile izvajanje zakona. Pri tem bo zanimivo ugotoviti, kako bodo razni pravilniki in okrožnice upoštevali 4. odstavek, ki predvideva, da se zakon v avtonomnih deželah in pokrajinah izvaja ob upoštevanju 6. člena italijanske

ustave, kjer piše, da Italija štiti jezikovne manjšine s posebnimi zakoni. Kljub temu pa, odkrito povedano, ne bi rad bil v koži učiteljev in profesorjev slovenskih šol, ko bodo razlagali kaj pomeni recimo »schiavo di Roma« ali »I bimbi d'Italia si chiaman Ballila« ter to tudi učili prepevat!

Vsekakor, ne glede na to kakšna bodo navodila ministrstva za šolstvo oziroma šolskega skrbništva, je najmanj, kar lahko zahtevamo, da se obvezno vključi poučevanje slovenske državne himne, Prešernove Zdravljice. Ker snov zadeva ravno državljanstvo in ustavo ter posebne zaščitne zakone, pride v ospredje ravno spoštovanje in izvajanje slednjih s strani države v korist manjšini. To mora veljati še posebno na področjih financiranja slovenske organiziranosti in šolstva, kjer se slovenske šole morajo obravnavati na poseben način, saj so ključni subjekt za obstoj in razvoj slovenske narodne skupnosti v Furlaniji Julijski krajini. Na tem se namreč stvarno pozna državniški odnos Italije do tistih Slovencev, ki so njeni državljani.

Nenazadnje naj italijanske javne ustanove poskrbijo, da se na slovenskih šolah izpostavi še drugi slovenski narodni simbol, slovensko zastavo. To je namreč zakonsko predvideno in je udeleženo v marsikateri slovenski občini na Goriškem in Tržaškem. Drugod pa ostaja vprašanje še odprto, kot na primer v goriški občini, kjer na slovenskih šolah, ob italijanskih in evropski, slovenske zastave ni.

ODPRTA TRIBUNA

»O, Fratelli per lingua diversi ...«

To je prispevek stare profesorice, v petih korakih, k zadevi »italijanska himna«.

Prvi korak. Tako! Po več kot petintridesetih letih poučevanja sem vendar dočakala, da mi bo nekdo, ki je na oblasti, natančno narekoval, kaj in kako naj poučujem. Vem, da je in je bilo marsikje drugje učiteljem vse naročeno in pripravljeno, tudi, žal, v Titovi Jugoslaviji, a jaz sem si ta poklic izbrala, ker se je v šoli službena dolžnost povezovala s svobodo poučevanja, moralna odgovornost z intelektualno svobodo, poklic s prepoznavnim družbenim in kulturnim pomenom. In seveda zaradi poučevanja in učenja. Tako tudi razumem državljansko vzgojo v šoli.

Se je v šolskem redu v Italiji kaj spremenilo, da sedaj kdo misli, da lahko tako od zunaj predpisuje potek pouka? Najprej so bili na vrsti učbeniki za pouk zgodovine, a iz tega vsaj pravno-administrativno ni bilo nič. Potem so nam napovedovali, da bodo nastali sezname učiteljev, ki edini lahko obravnavajo drugi dan spomina, dan spominjanja, ob 10. februarju. A na to, da stvari v šolstvu v Italiji vendar ne tečejo na tak način, je sedaj opozoril celo predsednik ANP, združenja šolskih ravnateljev v Italiji. Sicer pa imamo v naši šoli, na liceju Franceta Prešerna v Trstu, že več desetletij predpisano dvojezično izdajo Ustave Republike Italije, sama pa pri zgodovini vsako leto z dijaki obravnavam, v izvirniku, tudi besedili piemontskega Statuto Albertino in mazzinijevske Ustavo Rimske republike. Bo to dovolj? Program državljanske vzgoje, ki je vpet v pouk zgodovine, pa obsega seveda še marsikaj.

Drugi korak. V teh letih poučevanja sem dvakrat ponudila dijakom besedilo italijanske himne. Pred leti, bilo je leta 1998, ob 150. obletnici prve objave Prešernove Zdravljice. Takrat smo ob 8. februarju imeli razstavo o Zdravljici od njene spesnitve in censure v letu 1844 do leta 1990, ko je postala državna himna Republike Slovenije. Prišlo so tako na vrsto tudi nekatere druge himne iz istega zgodovinskega obdobja, v predmarčni dobi in v pomladi narodov: ob himni Fratelli d'Italia je v tisti dobi, med drugimi, nastala tudi himna Hej Slovani v svojih prvih različicah. Seveda je bila tu tudi nekoliko kasnejša Naprej zastava slave. Drugič sem besedilo Mamelijeve pesnitve dijakom podudila pred nedavnim, ob 150. obletnici Zedinjenja Italije, ko smo se na liceju Prešeren, na vabilo ravnateljev, vključili v razskovalni projekt z licejem Galilei in Carducci. Takrat je prišla na vrsto predvsem povezava s poljsko himno, ki je nastala nekoliko prej v Reggio Emiliji in je svoj napav nato prepustila tudi himni Hej Slovani. Mameli je pel tudi o boju Poljakov proti Avstriji in proti Rusiji - Kozakom. Mi pa smo iskali prav povezave in vzporednice med italijanskim risorgimentom in prepordom slovanskih narodov. Vendar med vsem mnogim, česar v šoli ne utegnemo pri rednem pouku predelati (pa bi morali in bi tudi radi) obravnavati nacionalno-državnih himn res ni na prednostni lestvici.

Tretji korak: simboli so pomembni, javni prostor je itak v svojem bistvu simbolični prostor. Kako zato ravnati v šoli? Priznam, da sem vsa leta v šoli v tem le lovila neko ravnotežje. Recimo tako: ničesar nisem storila, da bi razpel v učilnicah ne bilo, nič pa tudi ne za to, da bi visela, ko so polagoma in ponekod po letu 1984 in novem konkordatu izginjala. Isto velja za sliko predsednika države (predsednik Pertini je svoj čas menil, da naj vendar ne visi njegova slika v vseh učilnicah). Enako sem ravnala za bolj ali manj simbolične lepake in risbe, ki so jih včasih v učilnici postavili dijaki. Edino kar sem zahtevala, je to,

da je treba te simbole, če so, spoštovati. Svojih dijakov nisem peljala na proslave in spomenike, še v Rižarno ne. Pričakujem, da pot do spomenikov in proslav najdejo na poti v odraslost sami, pred šolo pa je tu, menim, družina, potem pa društva in organizacije. Ne vem, ali je to prav, in to govorim le za višje srednje šole. Doma smo ravnali povsem drugače. V šoli pa je bilo edino, za kar sem se vedno zavzemala, to, da bi tudi na simbolni ravni slovensčina in vse, kar je slovensko, ne bilo stalno na sprednjem mestu – na napisih, v spričevalih, na šolskem koledarju praznikov. (Pa smo si med tem v šoli, v marsičem, nakopali nek primat angleščine... a to je druga tema. Morda.)

Četrty korak: simboli so res pomembni, zelo pomembni. A pri pouku, če se spet omejim na višje srednje šole, pride pri tem bolj v poštev, da se simboli in druga besedila in sporočila analizirajo, razstavljajo, povezujejo, odpirajo primerjavam, ugotovitvam, pripombam. V tem so simboli tudi hvaležna tema. A tako se seveda tudi relativizirajo in morda v svoji simbolično-poetični moči tudi rušijo. Zato pa skušam kot učitelj paziti, saj pride mimogrede do tega, da bo kdo od učencev prizadet. Pri Mamelijevem besedilu pa je še problem ta, da bi se znala njegova obravnava, zlasti če jo zastavimo tako, kot narekuje sklep parlamenta - da bi v mladih vzbudili navezanost na Italijo - obrniti v nasprotni učinek. Vsaj v Trstu pa to utegne nastati na vseh šolah, in res ne le na slovenskih. To je tudi razlog, da dijakov nisem peljala v tržaški muzej risorgimenta, medtem ko smo si mirno ogledali pred nekaj leti tistega v Bresci, ali pa v Turinu razstavo »Fare gli Italiani«. Na višjih srednjih šolah pa je vsekakor, tako menim, vse lažje. Med drugim sem se večkrat prepričala, da smo učitelji višjih srednjih šol dejansko veliko svobodnejši in od nadrejenih manj odvisni. A tudi pri nas se uveljavljajo bolj le ene stvari in ene strani. Pluralizem v šoli – tudi to je tema, o kateri bi veljalo kdaj javno razpravljati.

Peti in zadnji korak, ki je povezan z zadnjimi stavki prejšnjega odstavka: kako bom v šoli ravnala? Že lani sem dognala, da mi je nekatere stvari, glede na okoliščine, sedaj dovolj. Če bo padel kak disciplinski ukrep, pa naj. Saj sem podoben pismen opomin prejela v dijaških letih. Ali pa mi bodo morda priznali neke vrste ugovor vesti?

V tržaškem Muzeju risorgimenta sem pred nekaj leti odkrila zanimivo pesnitev, čeprav je bila mala italijanska trikolora, na kateri je bilo besedilo natisnjeno, skrita nekeje zadaj, v eni od vitrin. To je tržaška himnična pesnitev iz leta 1848, ki se začne, skoraj nisem verjela, tako: »O, Fratelli per lingua diversi, Ma di mente concordi e d'affetto, ...«. A bil je 18. marec 1848. Potem so se stvari zasukale drugače.

Ali bomo sedaj zapeli in razpravljali o umestnosti te in one kitice, kot je pred sto leti orkester naprej igral na potapljačem se Titanicu? Da! Pa le zakaj nisem nikdar dijakom brala Internazionale? Morda pa jo bom kar zapela. Saj so, smo, v teh prerekanjih o nacionalnem, socialno podrejeni spet prepuščeni samim sebi in vsakodnevnim novim hudim udarcem. In vsak se rešuje, kakor more. Morda pa je to tudi smisel vsega tega vsiljevanja in razpravljanja o himnah. Ampak Prešeren ni blago rekel, naj žive vsi narodi, ki hrepene dočakat dan«. To pa res niso tako blage besede. Morda pa nam bo, po letu 2004, le uspelo priti v nov čas.

Marta Ivašič, profesorica zgodovine in filozofije

PISMA UREDNIŠTVU

Še o TPK Sirena

Spoštovana ga Jolka Milič

Na vaše vprašanje moramo odgovoriti, da nikakor ne drži, da se obiskovalci Sirene pogovarjajo le v italijanščini. Večina članov kluba Sirena je Slovencev in ti govorijo med seboj slovensko. Ne samo. Dosti je družin z otroki, katerih starši obiskujejo Sireno ne le iz športno-rekreativnih razlogov, ampak tudi da so njihovi otroci med seboj v slovenski družbi. Med člani je tudi precej šolnikov in kulturnih ter športnih delavcev, katerim je slovensčina še kako pri srcu. Upoštevati pa je treba, da se vsak Slovenec, ki govori v italijanskim gostom ali članom, nujno izraža v italijanščini. Italijanski član ima pa možnost, da spozna slovensčino in se je deloma nauči. Torej, glede Sirene ne delajte si skrbli.

Z najlepšimi pozdravi

Člani kluba Sirena (družina Betocchi, družina Hauschild, Vera Sardoč, Tamara Pahor, Jana Veljak, družina Smotlak, družina Starc, Morena Foraus, družina Jankovič, družina Udovič, družina Pahor, družina Cosma, družina Bark, družina Pertot, družina Cividri, družina Fonda, družina Barbiero, družina Peric)

Italijanska himna ni »državna himna«

Rad bi posegel v debato glede obveznega učenja italijanske himne na slovenskih šolah. Ker so nekateri na popolnoma neprimeren in neosnovan način primerjali italijansko himno z italijansko zastavo, ki že visi pred našimi šolami (na žalost le redkokdaj skupaj s slovensko), češ da bi lahko italijansko himno učili skupaj z Zdravljico, bom povedal, kaj je s tem narobe. Italijanska zastava je zastava Italijanske Republike in kot taka je DRŽAVNI simbol. Himna "Fratelli d'Italia" (recte "Canto degli Italiani") je NACIONALNA himna in NI DE IURE URADNA HIMNA ITALIJANSKE REPUBLIKE (to je SAMO DE FACTO, kar je pisano celo v italijanski inačici spletne enciklopedije "Wikipedia"). Ne gre torej za DRŽA-

VNO himno, temveč za NACIONALNO (tako jo Italijani tudi imenujejo: "inno nazionale"). Ta zakon, ki ga je podprla tudi senatorka Tamara Blažina, vsebuje v sami preambuli nacionalno in prevzgojno hotenje (hočejo prevzgojiti mlade, citiram, v "nuovi Italiani"; <http://www.adnkronos.com/IGN/News/Cronaca/?id=3.1.1735896550> : "Quest'iniziativa ha lo scopo di promuovere tra i nostri studenti, e in particolare TRA I NUOVI ITALIANI, nella maniera più diretta possibile, la conoscenza del loro inno NAZIONALE, con la speranza di consolidare il sentimento di coesione e di appartenenza a una stessa Patria, che deve accomunare tutti noi"). "Elementi per l'istruttoria legislativa - A.C. 4117" (<http://documenti.camera.it/leg16/dossier/Texti/CU0311a.htm>): "La proposta di legge è corredata di relazione illustrativa nella quale si sottolinea che l'insegnamento dell'inno, strumento di IDENTITA' NAZIONALE, rappresenta un momento formativo essenziale ai fini dell'ACQUISIZIONE DI UN SENTIMENTO DI APPARTENENZA NAZIONALE da parte dei giovani." V tem smislu, v našem zamejskem primeru gre zakon proti mednarodnim sporazumom, ki jasno govorijo o prepovedi, da bi oblasti posegale v nacionalno sfero pripadnosti učencev (Posebni statut 5.10.1954, člen 4, odstavek 3.: The educational programmes of such schools must not be directed at interfering with the national character of the pupils). Tudi patriotsko-emocionalni naboj zakona je očiten v sami preambuli osnutka: "...progetti di sensibilizzazione e di promozione dei principi di IDENTITA NAZIONALE E PATRIOTTICI..." Seveda ob vsem tem je tudi dejstvo, da se naše šole nahajajo na ozemlju Italijanske Republike popolnoma ne-relevantno, ker v tem primeru bi zadeva mogoče veljala samo za državne simbole, nikakor pa za nacionalne; če bo kdo na slovenskih šolah poskusil uvesti tako učenje italijanske NACIONALNE himne, čeprav skupaj s slovensko, bo nedvomno soodgovoren za poskus raznarodovanja naše mladine in za to bo tudi odgovarjal pred sodiščem.

Dimitri Tabaj, Štandrez

Samo varčevanje je za ljudi neprimerno

Medtem, ko so vsi najpomembnejši gospodarstveniki prepričani, da je sedanje pravilo o reševanju ekonomske krize zgrešeno, današnja vlada vztraja pri strogosti in rezanju sredstev, kar povzroča dodatno recesijo, naraščajočo revščino, brezposelnost, negotovost in ne koristi za zmanjševanje državnega dolga (pozablja jo pa krčiti ogromne vojaške stroške). Gotovo je, da brez investicij in brez razumnih in realnih načrtov ni ekonomskega razvoja. Po neštetih vrstah finančnih ukrepov, pozivov, nasvetov, nam obljublja in zagotavlja, da se nam bo skromnost obrestovala. Poglejmo. Reživo in klestijo finančna sredstva. Za zdravstvo, izobrazbo, šolstvo, raziskovanje, inovacije, kulturo. Opažam pa, tudi, da žal, sedanja Državna vlada »strokovna«, (ker politika ne zmore ali ni sposobna upravljat) je v zmed, niža stroške, ampak istočasno viša davke, ki so neznosni in nevzdržni z neizogibno posledico naraščanja cen vsakovrstnega blaga. Tragična napaka, ker nenehni in podobni recepti ne dovolijo rast ekonomije, računi se slabšajo in zaželeni rezultati in cilji bodo nedosegljivi, kot dokazujejo nesmiselni ukrepi, ki Evropska skupnost je prisilno in obvezno nastavila Grčiji na robu propada. »Strokovna vlada« je uvedla zakon o pokojninah z dodatnimi težavami, reformo dela, ki škoduje mladim in ustvarila nestalnost in nič delovnih mest in vse možne vrste novih finančnih obremenitev. Njihova »nalog« je bila pogumna in istočasno težavna, ampak, do zdaj, obupna in poražena.

Končno in kar je razumljivo, želim politične, resne, pristojne in poštene osebnosti in mislim da »strokovna vlada«, ki ni bila izvoljena od državljanov, mora ostati izreden slučaj in ni primereno da se ponavlja, ker ne spada in ne pripada demokraciji, kot jo poznamo v zgodnjem delu sveta.

Bruno Budal

INTERVJU - Vsestransko ustvarjalni Vinko Möderndorfer

»Nisem ravno zvesteni ljubici, imam jih več«

Teško bi si predstavljali bolj plodovitega in aktivnega slovenskega ustvarjalca kot je Vinko Möderndorfer. V Celju rojeni Vincenc (1958) je po izobrazbi gledališki in filmski režiser, njegova produkcija pa sega tudi na področje poezije, proze, pisanja scenarijev, libretov, radijskih iger ... Pri njem je kvantiteta očitno tudi sinonim za kvaliteto: prejel je številne nagrade, med drugim nagrado Prešernovega sklada, Župančičevo nagrado, Boršnikovo nagrado za režijo. Njegova drama *Vaje za tesnobo*, ki jo v teh dneh krstno uprizarjajo v Slovenskem stalnem gledališču, je prejela Grumovo nagrado 2012.

Möderndorfer pravi, da se tudi ustvarjalec uči predvsem iz svojih napak. To velja še posebej za gledališče in režijo. »Če človek dela pametno, pošteno, z neko samorefleksijo, potem je kilometrina lahko tudi sinonim za kvaliteto. Delaš lahko gledališče, poezijo, prozo ...glavno je, da si pri tem pošten in seveda neizprosno do samega sebe. Potem se stvari posrečijo ali ne.«

Prijazni Möderndorfer o sebi pravi, da je predvsem pripovedovalec zgodb: vsaka oblika umetnosti je zanj sinonim za pripovedovanje zgodb, zato med prozo, režijo, poezijo ne čuti velike razlike. Avtor seveda nujno potrebuje občutljivost, a tudi to se da vsaj delno »natrenirati«. Nekatero videne in slišane zgodbe potem postanejo roman, druge lirične pesmi: večina zgodb sama najde svojo obliko, kakšne zgodbe pa so lahko tudi dvoživke. Vzporedno z dramo *Vaje za tesnobo* je na primer nastajala zbirka kratkih zgodb *Vaje iz tesnobe*, ki pa ju povezuje samo občutek tesnobe, »ki je več kot strah ...tesnoba se mi zdi bolj nevarna, bolj uničujoča«. *Tesnoba sodobnega človeka je gledana z več zornih kotov, osvetljena je iz različnih socialnih sredin*.

Uporabljate zelo različne izrazne govorice in zdi se, da vam vse enako ležijo. Pa vendar: katera vam je bližja? Poezija, proza, gledališče, film?

To se pa težko odločim. Kadar delam gledališče, rečem, da je gledališče najlepša stvar in res tako mislim. Kadar pišem prozo in če mi dobro gre, rečem: samo pisanje, samo to je bistvo sveta. Zelo različno, nisem ravno zvest eni ljubici, imam jih več, moram pa reči, da nič ne hinavščim. Če hočeš delati dobro, se mi zdi, da moraš tako razmišljati, moraš se do kraja zaljubiti, na koncu se moraš pa znat tudi odljubit. To je težko, posloviti se na primer od ansambla, dati vaje v njihove roke, to mi je bilo vedno malo hudo, ampak treba je iti naprej.

Res ne vem, kaj bi izbral, pri srcu mi je vse. Pri srcu mi je ustvarjanje. Zdi se mi, da je to bistvo življenja, brez ustvarjanja bi bilo težko duhovno preživeti.

Zdaj najbrž obožujete film.

Zdaj se mi zdi, da se v filmu počutim kot riba v vodi! Pripravljam namreč celovečerni film, ki ga bomo snemali januarja. To bo socialna drama, nekako v sorodu s to igro, a drugačna zgodba, o neki mladi družini, kjer izgubijo vsi službo in se borijo, da bi preživeli v tem krutem času. Film zahteva seveda ogromno priprav, tako da ne morem drugega pisati, v glavi pa se mi mota veliko stvari. Tudi ko delam v gledališču, ne morem pisati nekaj vzporednega, to pa ne pomeni, da ne delam, delam pač v sebi. (...)

Če hočeš kam priti, moraš imeti normo. Če pišem roman, moram napisati štiri strani na dan: lahko napišem več, manj pa ne. In takrat si seveda človek meniško uredi dan, ampak to je ta faza prve roke, prvo pisanje je kot, da bi skozi goro delal rov: ko se prebiješ na drugo stran, je nekaj narejeno, rov pa moraš ojačiti. Pri pisanju ne uživam toliko, ker moraš iz nič nekaj ustvariti, potem pa sledi druga faza, ko ta material popravljaš, piliš. Ta pa je zelo prijetna.

Morda zato, ker na koncu iščeš samo še najlepše, ker te to nenehno piljenje privede do lepote ...

Točno to. Ko so Michelangela vprašali, kako iz kamna naredi čudovit kip, je dejal: čisto preprosto, kar je oredi, proč odbijem. Geniju to uspe ...ne mislim seveda nase, ampak na Michelangela (smeh). V resnici pa je tako, v prvi fazi odbiješ stran, ostane neka srž, oblikovanje nečesa, kar si v grobem že naredil. In mislim, da je to res najlepša faza.

Poljanka Dolhar

PIRAN - V Mestni galeriji

Preludij slikarja Rajmunda Kocbeka

V piranski Mestni galeriji je do 18. novembra na ogled razstava naslovljena Preludij slikarja Rajmunda Kocbeka. Avtor, rojen 20. januarja 1952 v Mariboru, je leta 1981 diplomiral iz slikarstva na ljubljanski Akademiji likovnih umetnosti pri profesorju Janezu Berniku. Istega leta se je preselil v Koper, kjer še danes živi in dela. Kocbekova dela, ki so bila predstavljena na skupinskih in osebnih razstavah, se nahajajo tudi v nekaterih slovenskih osebnih zbirkah.

Glede piranskega razstavnega prostora velja opozoriti, da je bil do maja zaprt zaradi prenove, ki se je pričela leta 2010. Notranjost klasiistične palače iz začetka 19. stoletja je po projektih arhitekta Borisa Podrecche dobila sodobno podobo. Nastala je tako galerija zasnovana kot dvonadstropni odprti notranji prostor z ločnim rebričastim stropom razstavnega prostora, s čimer so pridobili dodatne razstavne površine ter hkrati omogočili postavitev večjih umetniških del. Objekt kot rdeča nit povezuje novo centralno stopnišče, ki se razteza od pritličja, kjer je predvidena kavarna ter vhodna avla z recepcijo in garderobo pa skozi dve etaži razstavnih prostorov.

Na razstavi najdemo kakih štideset eksponatov. Gre se za olja na platnu in risbe v pesni tehniki, ki so nastali med leti 2002 in 2012. Kocbekovo ustvarjalno raziskovanje označuje specifična prepoznavna ikonografija, ki temelji na figurah kot metaforah skrivnostnega sveta. Preko osebne interpretacije klasičnih slikarskih elementov je slikar izpostavil poseben dialog s preteklostjo in njenimi velikim mojstri. Dela so grajena s prefinjenim in premišljenim vodenim črtnim omrežjem in plastmi prosojnih ter živih barvnih odtenkov. Sredi vrveža barvnih polj, madežev in znakov se pojavi akt v različnih kompozicijah. Soočamo se tako s figurami prepoznavnih ženskih, moških in otroških likov, ki so delno

razpotegnjene in deformirane v določenih delih, predvsem v okončinah, in zelo pogosto upognjene. Nekater figure imajo še poudarjeno obratno mimiko. Gibčnost figur nedvomno vzpostavi neposreden stik z gledalcem, istočasno pa simbolizira duhovne dinamične sile oziroma življenjsko moč, ki je poudarjena tudi preko živahnih slikarskih potez. Komaj omenjeni vrveži prepletanja, križanja, utripanja je sicer postavljen v brezčasni in brezmejni prostor, kjer kraljujeta mir in tišina. V tem kontekstu nas dinamičnost nedvomno spodbuja k aktivnosti, ki pa ni vezana na telesnost. Kocbek nas v resnici spodbuja k uporabi intuicije in asociacije, preko katerih se lahko spustimo v prepoznavanje naše duhovnosti in notranjega bista.

Razstavo si je mogoče ogledati od torka od sobote od 11. do 17. ure, ob nedeljah od 11. do 13. ure.

Štefan Turk

DEVIN - Zavod združenega sveta

Šolski orkester uvedel v malo komorno sezono

Na Zavodu združenega sveta - UWC Adriatic - v Devinu igra glasba zelo pomembno vlogo: študentje imajo reden pouk, ki jim nudi osnove kompozicije, glasbene analize, glasbene zgodovine, pa tudi posameznih instrumentov, na šoli pa deluje tudi zbor, ki se pogosto vključi v razne pobude na teritoriju (n.p. letos je sodeloval s kriško Perno akademijo), občasno pa se združijo mali komorni ansambli, ki oblikujejo pestre nastope. Za vse to si zavzeto in navdušeno prizadeva Stefano Sacher, ki svoje učence uvaja v čudoviti svet zvokov tudi tako, da jih spremlja na operne in koncertne prireditve v Trstu, Trzinu in bližnji okolici. Če k temu dodamo tudi Mednarodno visoko šolo za komorno glasbo, ki ima na zavodu svoj sedež, je slika še bolj popolna in bi lahko marsikateri šoli nudila zgled, ki bi ga veljalo posnemati. Sacher je tudi umetniški vodja združenja Mozart Italia, ki je bilo ustanovljeno v Roveretu pred dvajsetimi leti, zdaj pa ima v celotni državi kar štiriindvajset podružnic.

V navezi z devinskim zavodom, MIB School of Management in krožkom Gymnasium je združenje Mozart oblikovalo malo komorno sezono, ki se je začela v devinskem Avditoriju z nastopom šolskega orkestra, protagonistka pa je bila petnajstletna violinistka Francesca Temporin iz Rovereta (*na sliki*), nadpovprečno nadarjena glasbenica, ki je začela študirati violino kot štiriletna deklica, požela pa je že veliko nagrad na pomembnih tekmovanjih. Polnoštevno občinstvo, med katerim je bilo veliko profesorjev in tudi rektor Michael Price, sta nagovorila predsednik tržaške celice združenja Mozart Giorgio Jurishevich, odbornica za kulturo Občine Devin-Nabrežina Marija Breclj, in seveda pedagog Sacher, ki je povabil svojo komorno skupino na oder. Sestav je okrepilo par študentov trža-

škega konservatorija Tartini: fagot je nadomestil violončele, klavir pa čembalo, zato zvočnost ni bila filološko neoporečna, navdušenje mladih in dirigenta pa je bilo otipljivo, saj je stik z umetnino, kot je Bachov Koncert v E-Duru BWV 1042 lepo doživetje ne samo za solista, temveč tudi za spremljevalce. Francesca Temporin je s temperamentno in samozavestno igro dokazala, da cilja visoko, nato se je pridružila orkestru, ki je pod Sacherjevim vodstvom izpeljal zelo zahtevno nalogo: Mozartova Eine kleine Nachtmusik, izredno popularna skladba, je namreč preizkusni kamen, ob katerega se lahko spotakne tudi izkušen profesionalni orkester. Mladi so se zelo potrudili ter poželi navdušene aplavze,

talentirana violinistka pa je nato nastopila ob spremljavi imenitnega tržaškega pianista: Luca delle Donne je imel podrejeno vlogo v dveh skladbah, ki sta postavili predvsem blišč violinske igre, kljub temu pa je dokazal svojo muzikalnost s pozorno spremljavo, ki je skušala ujeti najmanjši namig solistke. Ognjevitemu Madžarskemu plesu št.5 Johannesa Brahmsa je sledil še bolj ognjeviti Čardaš Vincenza Montija, v katerem je mlada Francesca pokazala svoje najboljše vrline: dolgim in gromkim aplavzom se je zahvalila s ponovitvijo Čardaša.

Katja Kralj

SSG - Vaje za tesnobo

Premiera v novi sezoni in evropska noč gledališč

Nocoj ob 20.30 bo Slovensko stalno gledališče slovesno praznovalo 110. obletnico ustanovitve Dramatičnega društva v Trstu s premiero prve uprizoritve v letošnji sezoni. Ustanovitev prvega poklicnega, organiziranega slovenskega dramskega ansambla 8. marca leta 1902 je postavila temelje gledališču, ki ne prekinjeno deluje od konca druge svetovne vojne. Spomin na dolgoletno, ugledno zgodovino bo zaznamoval nocojšnji večer, ki se bo pričel s slovesnostjo, ki se je bodo udeležili institucionalni gostje iz Slovenije in Italije. Za glasbeni kontrapunkt je gledališče angažiralo Glasbeno matico, ki bo s sodelovanjem društva Girotondo d'arpe nastopila z zasedbo keltskih harf Tatiane Donis. Ob tej priložnosti bo gledališče razstavilo tudi obnovljene lesoreze Augusta Černigoja, ki so nekoč krasili malo dvorano Kulturnega doma in jih je restavriral mojster Edoardo Pirusel s podporo družbe KB1909.

Uvodni slovesnosti bo sledil ogled krstne uprizoritve z Grumovo nagrado nagrajenega teksta *VAJE ZA TESNOBO Vinka Möderndorferja*. Z revijo fragmentov iz krutega in banalnega vsakdana naših dni, kjer prevladuje tesnoba neurejenih in neuravnovešenih delovnih in družbenih razmerij, nasilja, agresivnosti, depresivnosti, propada vrednot, je predstava razpeta med fikcijo in realnostjo. Slovenjgraški režiser Jaka Andrej Vojevec je zato poudaril to značilnost v uprizoritvi, ki razpre »širok razpon raznolikih odrskih situacij, ki naslavljajo vse od temeljnih in večnih vprašanj odnosa umetnosti in resničnosti, pa do povsem konkratnih socialno-političnih problemov današnjega časa in usode posameznika v njem.«

S konceptom »odprte vaje« za katarzično odrešitev od tesnobe se soočajo igralci ansambla SSG Romeo Grebenšek, Lara Komar, Vladimir Jurc, Maja Blagovič, Primož Forte, Tjaša Hrovat, gosta Tina Gunzek in Franko Korošec. Uprizoritev je omogočila podpora Fundacije CRTrieste, ki je tudi letos potrdila svojo podporo delovanju Slovenskega stalnega gledališča.

»Morda bi se komu zazdelo, da Vaje za tesnobo niso primeren naslov za praznovanje, ki se mu ob častitljivi obletnici bogate tradicije tesnim časom navkljub ne bomo odpovedali, a gledališče lahko resnično praznuje samo s predstavitvijo uprizoritve, ki se zmore soočiti s sodobnim svetom. S predstavo, ki kot ustvarjalno dejanje priča o njegovih avtentični moči in pogumu – to pa najlepše potrjuje krstna uprizoritev novega slovenskega besedila, ki je že sama po sebi praznik neustavljive ustvarjalnosti našega prostora – je v uvodni besedi za gledališki list napisala umetniška vodja SSG Diana Koloini.

Aktivna vloga gledališča v stiku s spremembami družbe bo tako zapečatila večer premiere, zadnja, sobotna ponovitev predstave pa bo potekala v znamenju Evropske noči gledališč in bo tudi zaključila letošnjo abonmajsko kampanjo. Sobota bo namreč zadnji dan za nakup abonmajev in prva predstava družinskega reda, ki ponuja obiskovalcem varstvo otrok in se bo pričela ob 19. uri. Vse predstave so opremljene z italijanskimi nadnapisi.

BLIŽNJI VZHOD - Izrael od srede napada Gazo in grozi, da jo bo zasedel

Rakete ciljale na Tel Aviv

TEL AVIV - Na območju Gaze se je vnovič nevarno razvnelo nasilje. Judovska država je v sredo s ciljanim ubojem poveljnika vojaškega krila gibanja Hamas, ki vlada območju, sprožila ofenzivo, v kateri je do slej umrlo 15 Palestincev. Z območja so medtem raketirali judovsko državo, pri čemer so umrli trije Izraelci. Svet dogajanje spremlja z zaskrbljenostjo.

V sredo ubiti poveljnik Ahmed Džabari je najvišji predstavnik Hamasa, ki je bil ubit od smrtonosne izraelske invazije na Gazo pred štirimi leti. Izrael je z ubojem sprožil ofenzivo, poimenovano Steber obrambe.

Od srede je Izrael z letalstvom in topništvom ter iz morja napadel najmanj 200 ciljev v Gazi, v katerih je bilo ubitih 15 ljudi, ranjenih pa več kot 180, večinoma civilistov. Na drugi strani so palestinski borci izstrelili več kot 250 raket na Izrael, pri čemer je ena včeraj padla tudi na mesto Rišon Le Lion le 15 kilometrov jugovzhodno od Tel Aviva. V raketiranju so sicer na jugu Izraela umrli trije ljudje, 16 je bilo ranjenih. Kakih 80 raket je Izrael prestregel.

Izraelski premier Benjamin Netanjahu je sporočil, da je vojska pripravljena občitno razširiti operacije v Gazi. V eskalaciji konflikta na drugi strani ne popušta niti gibanje Hamas, ki nadzoruje Gazo, saj je sporočilo, da za zdaj zavrača vsakršna pogajanja o prekinitvi ognja z judovsko državo.

Kot je poudaril Netanjahu, je dal Izrael jasno vedeti, da ne bo trpel nadaljnjih raketnih napadov na civiliste. Pri tem je izrazil upanje, da je Hamas dojel to sporočilo. Če ga ni, bo Izrael po njegovih besedah sprejel vse možne ukrepe za zaščito svojih ljudi. Po navedbah izraelskih virov je judovska država pripravljena ofenzivo razširiti s kopensko invazijo na Gazo, po nekaterih virih pa naj bi že začela tudi vpoklic rezervistov.

Hamas je na drugi strani včeraj zavrnil vsakršne pogovore o prekinitvi ognja z Izraelom. Kot je dejal tiskovni predstavnik gibanja Sami Abu Zuhri, "se ne bomo pustili ujeti v nove zanke okupacije". Vodja Hamasa v izgnanstvu Haled Mašal je medtem ocenil, da Izrael v Gazi ne bo nikoli zmagal, saj se bodo Palestinci in Palestinke še naprej upirali.

Zaostrovanje razmer na Bližnjem vzhodu, regiji, kjer že od marca lani divja tudi nasilje v Siriji, je sprožilo nemalo zaskrbljenosti v mednarodni skupnosti. Že v sredo se je na izredni seji sestel Varnostni svet ZN. Zasedanje so zahtevale arabske države. VS ZN ni sprejel kakšne odločitve in ni izrecno obsodil nobene strani. Kot je dejal predsedujoči, indijski veleposlanik pri ZN Singh Puri, so bile članice enotnega mnenja, da se mora nasilje končati. Arabske države so zahtevale, da Varnostni svet "obsodi barbarski napad", veleposlanica ZDA pri ZN Susan Rice pa je na seji odločno branila pravico Izraela do samoobrambe. "Ni opravi-

Palestinci so iz Gaze proti Izraelu izstrelili kopico raket iranske izdelave ANSA

čila za nasilje Hamasa in drugih terorističnih organizacij nad Izraelci," je dejala in opozorila, kar so nato v četrtek ponovili tudi v Beli hiši, da Hamas z napadi škoduje predvsem Palestincem samim ter jih na noben način ne približuje želeni neodvisnosti.

Na zasedanju sta nastopila tudi predstavnika Palestincev in Izraela. Prvi, Rijad Mansur, je dejal, da so izraelski napadi povezani s palestinsko prošnjo za status države nečlanice v ZN, ki naj bi jo Generalna

skupščina ZN obravnavala 29. novembra. Izraelski veleposlanik Ron Prosor pa je dejal, da je njihov cilj jasen, namreč odstraniti strateško grožnjo izraelskim državljanom.

Spričo dogajanja je Netanjahu prejel klice številnih voditeljev, med drugim sta ga poklicala ameriški predsednik Barack Obama, ki ga je pozval, naj prepreči civilne žrtve, ter ruski predsednik Vladimir Putin, ki je obe strani pozval k zadržanosti. Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon pa je v telefonskem

pogovoru z Netanjahujem nasilje v Gazi ostro kritiziral.

Obama se je po telefonu pogovarjal tudi z egiptovskim predsednikom Mohamedom Mursijem, s katerim sta se po navedbah Bele hiše strinjala, da se morajo razmere čim prej umiriti. Mursi, ki je že po junijskem prevzemu položaja napovedal tršo politiko Kaira do Izraela, je ocenil, da bi lahko izraelska agresija na Gazo destabilizirala celotno regijo. Egipt je zaradi uboja Džabarija v sredo odpoklical svojega veleposlanika iz Izraela, zaradi ravnanja judovske države pa je v četrtek tudi zahteval novo zasedanje VS ZN. Danes bo Gazo obiskal egiptovski premier Hešam Kandil.

V soboto se bo v Kairu na izrednem zasedanju, ki se ga bo udeležil tudi palestinski predsednik Mahmud Abas, sešla Arabska liga. Abas je zaradi dogajanja v Gazi tudi skrajšal turnejo po Evropi, med katero je lobiral za podporo dvigu statusa Palestine v državo nečlanico ZN konec meseca.

Na dogajanje se je odzval tudi Iran, za Izrael sovražnika številka ena, ki je operacijo na Gazo označil za "organizirani terorizem". Režim v Siriji je ravnanje Izraela označil za zverinski zločin, gibanje Hezbolah, ki sodeluje v libanonski vladi, pa je Izraelu očitalo, da v Gazi vodi uničevalno vojno. (STA)

ITALIJA - Alfano zagrozil z vladno krizo, če ne bodo združene

Spor med LS in DS o datumu deželnih in parlamentarnih volitev

RIM - V »čudni« parlamentarni večini, ki podpira vlado Maria Montija, je zavladala velika napetost. Jabolko spora je datum predčasnih volitev v Laciju, Lombardiji in Moliseju. Notranja ministrica Anna Maria Cancellieri je sklenila, naj volitve potekajo 10. in 11. februarja. S tem pa se nikakor ne strinja Ljudstvo svobode, ki se zavzema za to, da bi deželne volitve potekale skupno s parlamentarnimi.

Tajnik Angelino Alfano je stališče stranke javno utemeljil, češ da bi ločene volitve pomenile razmetavanje javnega denarja. Opazovalci pa opozarjajo, da bi Ljudstvo svobode ne hotelo iti na parlamentarne volitve po porazu, ki naj bi ga po soglasnih napovedih doživela na deželnih. K temu je svoj pisker pristavil še dosedanji prvak Silvio Berlusconi, ki naj bi se po nekaterih virih zavzemal za čim prejšnje parlamentarne volitve tudi zato, da bi odpadle primarne volite v stranki, ki bi jo tako lahko spet vzel v svoje roke. Ne-

ANGELINO ALFANO

ANSA

kateri vedo povedati, da naj bi celo želel kandidirati svojo hčerko Marino za premiera ...

Drugačnega mnenja pa je Demokratska stranka s svojim tajnikom Pierluigijem Bersanijem na čelu. Ta opozarja, da datuma predčasnih volitev v Laciju, Lombardiji in Moliseju zaradi veljavnih zakonskih določil ni mogoče odlagati, o možnosti, da bi predčasno razpustili parlament, pa bi se moral izreči predsednik republike.

Toda Alfano noče popustiti in je

PIERLUIGI BERSANI

ANSA

celo zagrozil z vladno krizo. »Zadevo bo jutri (za bralce danes, op. ur.) obravnaval ministrski svet. Preučili bomo njen sklep in na tej osnovi sprejeli dokončno odločitev,« je včeraj dejal Alfano. Njegovo stališče sta včeraj podprla predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini in vodja SEL Niki Vendola, prvak UDC Pierferdinando Casini pa mu ni nasprotoval. Predsednik senata Renato Schifani je izrazil prepričanje, da bo prišlo do kompromisne rešitve.

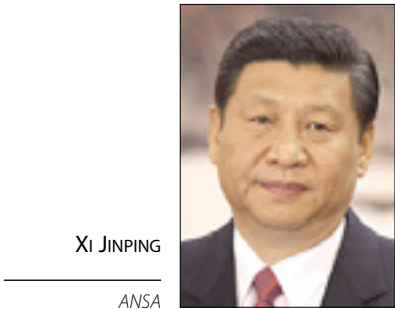
KITAJSKA - V svojem včerajšnjem prvem govoru napovedal boj proti korupciji

Xi Jinping - novi voditelj komunistične partije in od prihodnjega marca tudi države ostaja neznanka

PEKING - Centralni komite kitajske komunistične partije je včeraj v Pekingu izvolil člane elitnega stalnega komiteja politbiroja. Prihodnje desetletje ga bo vodil Xi Jinping, ki je v uvodnem nagovoru kot osrednji nalogi izpostavil okrepitev boja proti korupciji in zagotovitev boljšega življenja za 1,3 milijarde Kitajcev. Xi je prevzel tudi vodenje vojske.

59-letni Xi je bil na najvišji partijski položaj izvoljen po koncu teden dni trajajočega partijskega kongresa, prihodnje leto pa bo na čelu države tudi formalno nasledil Hu Jintaa. "Ne bomo počivali na lovoriakah," je Xi dejal v svojem prvem nagovoru narodu po izvolitvi, ki je trajal 19 minut in ga je spremljalo na stotine kitajskih in tujih novinarjev. "V novih pogojih se partija sooča z izzivi in tudi znotraj stranke so žgoči problemi, ki jih bo treba rešiti, v prvi vrsti korupcija, odtujenost od naroda ter birokracija nekaterih uradnikov," je dejal novi najplivnejši mož Kitajske.

A kdo je novi kitajski voditelj? Na prvi pogled se, piše francoska tiskovna

XI JINPING

ANSA

agencija AFP, Xi precej razlikuje od predhodnika, deset let starejšega Hu Jintaa. Videti je namreč precej bolj sproščen in topel. Njegova žena Peng Liyuan je pevka kitajske ljudske vojske, par pa ima hčerko Xi Minze, ki je pod drugim imenom študirala na Harvardu. Tancico skrivnosti, ki zagrinja novega vodjo, je junija deloma odstrlila agencija Bloomberg, ki je razkrila, da njegovi bližnji razpolagajo z ogromnim bogastvom.

V začetku septembra je Xi za več dni izginil iz javnosti, kar je sprožilo nemalo ugibanj o njegovem zdravstvenem stanju.

Leta 2009 je med obiskom v Mehiki presenetil z zajedljivo izjavo, uperjeno proti tujcem, "ki imajo poln želodec in nimajo drugega dela, kot da s prstom kažejo na Kitajsko".

Ena od depeš, ki jih je objavil WikiLeaks, je razkrila, da ima rad hollywoodske vojne filme, kar naj bi celo sam priznal v pogovoru z amerišskimi diplomati. Njegov najljubši naj bi bil Spielbergovo Reševanje vojaka Ryana. Njegov oče, Xi Zhongxun, je bil eden od ustanoviteljev komunistične gverile na severu Kitajske, družina pa je v času kulturne revolucije precej trpela. Xijevo mater so poslali v delovno taborišče, njegovo polsestro pa so ubili.

Kot navajajo uradni biografi, je Xi v mladosti veliko bral in študiral, nato je nekaj časa živel na deželi, bil je celo v delovnem taborišču, leta 1974 pa je vstopil v partijo. Leto kasneje je bil po partijskih navodilih sprejet na prestižno pekinško univerzo Tsinghua in postal inženir kemije, a poklica ni nikoli opravljal.

Njegova kasnejša kariera je tekla gladko, zasebno pa se je poročil s hčer-

ko kitajskega veleposlanika v Veliki Britaniji, a sta se po treh letih ločila. Leta 1985 je nekaj časa bival v ameriški zvezni državi Iowa, kjer je preučeval kmetijstvo, v začetku tisočletja pa je postal najprej guverner Fujiana in nato šef partije v Zhejiangu. Obe pokrajini veljata za zgled reform na Kitajskem.

Leta 2007 so ga poklicali v Šanghaj, da bi uredil razmere po korupcijskem škandalu, v katerega se je zapletel vodja tamkajšnje partije. Še istega leta je postal član stalnega odbora politbiroja, in sicer šesti od devetih. Njegov vzpon pa se je še nadaljeval. Marca 2008 je postal podpredsednik države, leta 2010 pa še podpredsednik vplivne vojaške komisije.

Analitiki v tujini se predvsem sprašujejo, ali bo Xi v delovanje partije vnesel novosti. Nekateri poznavalci ga imajo za zagovornika zasebnega sektorja in odpiranja za tuja vlaganja, drugi pa so prepričani, da ne bo spremenil ničesar. Večina pa se jih strinja, da je o njem enostavno znanega premalo, da bi lahko napovedovali, kako bo deloval. (STA)

BP bo plačal 4,5 milijarde dolarjev za Mehiški zaliv

NEW ORLEANS - Britanski naftni velikan BP se je z ameriškimi zveznimi oblastmi dogovoril o plačilu 4,5 milijarde dolarjev kazni in odškodnin za izliv nafte iz vrtnice v Mehiškem zalivu leta 2010, dva uslužbenca družbe pa se soočata z obtožnico zaradi nenaklepnega uboja.

V eksploziji naftne ploščadi Deepwater Horizon 20. aprila 2010 je umrlo 11 ljudi. Nato se je do 15. julija, ko so le zamašili vrtnice, v morje Mehiškega zaliva ob obali Louisiane izteklo 780 milijonov litrov nafte. BP priznava krivdo za 11 kazenskih točk obtožnice zaradi malomarnosti, za obstrukcije kongresa zaradi laganja o količini izlize nafte, ter za prekršek po zakonu o pticah selivkah in zakonu o čisti vodi. Dva za zdaj še neimenovana uslužbenca BP pa bosta kazensko ovadena zaradi smrti 11 delavcev.

Italija in Španija v recesiji

RIM/MADRID - Italija in Španija vztrajata v recesiji. Italijanski bruto domači proizvod (BDP) se je v tretjem četrtletju letos glede na četrtletje prej skril za 0,2 odstotka, v letni primerjavi pa za 2,4 odstotka. Španski BDP se je v četrtletni primerjavi medtem skril za 0,3 odstotka, v letni pa za 1,6 odstotka.

Padec italijanskega gospodarstva je v obdobju od julija do septembra sicer manjši od pričakovanj ekonomistov, ki so napovedovali od 0,4- do 0,5-odstoten padec. Italijanski statistični urad je medtem popravil podatke za drugo četrtletje. Potem ko je sprva poročal o 0,8-odstotnem padcu BDP, je zdaj izračunal, da je bil padec milejši, in sicer 0,7-odstoten. Italija naj bi po napovedih v celotnem letu 2012 beležila dvoodstoten padec gospodarstva, pri čemer je upoštevana napoved, da bo gospodarstvo v zadnjem četrtletju stagniralo.

Špansko gospodarstvo se je v tretjem četrtletju v četrtletni primerjavi skril za 0,3 odstotka, v letni pa za 1,6 odstotka, je sporočil tamkajšnji statistični urad. Četrto največje evropsko gospodarstvo je v recesiji že vse od konca leta 2011. V drugem četrtletju je bil padec BDP 0,4-odstoten. Španska vlada ob koncu leta 2012 predvideva 1,5-odstoten padec gospodarstva, tudi prihodnje letos pa naj bi država z 0,5-odstotnim krčenjem BDP ostala v recesiji.

Spojitev Fiat-Chrysler

TURIN - Proces spojitve med Fiatom in Chryslerjem poteka po načrtih in bo zaključen v letu 2014. Tako je prvi mož obeh družb Sergio Marchionne potrdil v intervjuju za revijo Automotive News. »Gre za obvezno potezo,« je pojasnil. Povedal je še, da bo grupa prihodnje leto proizvedla 4,3 milijona vozil, k čemer bo Chrysler prispeval več kot polovico. Sicer pa je Marchionne izključil možnost, da bi prodal Alfa Romeo.

ZLATO (999,99 ‰) za kg	43.175,50 €	-309,60
SOD NAFTE (159 litrov)	110,41 \$	+0,73
EVRO	1,2756 \$	+0,20

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 15. novembra 2012

valute	evro (povprečni tečaj)	15.11	14.11
ameriški dolar	1,2756	1,2726	
japonski jen	103,66	102,00	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka krona	25,566	25,500	
danska krona	7,4587	7,4581	
britanski funt	0,80545	0,80260	
madžarski forint	284,28	285,06	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,6961	0,6961	
poljski zlot	4,1600	4,1775	
romunski lev	4,5383	4,5430	
švedska krona	8,6480	8,6260	
švicarski frank	1,2042	1,2040	
norveška krona	7,3595	7,3220	
hrvaška kuna	7,5375	7,5370	
ruski rubel	40,3848	40,3450	
turška lira	2,2982	2,2965	
avstralski dolar	1,2350	1,2217	
braziljski real	2,6332	2,6280	
kanadski dolar	1,2782	1,2741	
kitajski juan	7,9520	7,9222	
indijska rupija	69,7560	69,7500	
južnoafriški rand	11,4333	11,2764	

GORIŠKA - Dovolj jim je ustrahovanja in ponižanj

Vse več žensk se odloča za prijavo nasilja

V center Da donna a donna se je letos zateklo 141 žensk, k združenju SOS Rosa pa 100

V centru Da donna a donna je od začetka leta poiskalo pomoč 141 žensk

FOTO P.D.

V Italiji smo pred dvema letoma dosegli sila nezavidljiv primat, in sicer tistega o najvišjem številu umorov žensk v družinskem krogu. Stanje pa se danes bistveno ni spremenilo, saj skoraj vsak dan slišimo oz. bremo o moškem, ki je ustrelil svojo ženo ali zadavil dekle, ki ga ni maralo, nam je povedala Laura Bianchin, psihologinja v centru proti nasilju iz Ronk Da donna a donna.

Od januarja do včerajšnjega dne je v centru poiskalo pomoč kar 141 žensk (lani so jih konec leta prešteli 142), večina ravno zaradi družinskega nasilja, predvsem s strani moža ali partnerja. »Telefon stalno brni, kar je seveda spodbudno, saj kaže na dejstvo, da se vse več žensk odloča za prijavo nasilja. Vendar so ti podatki po svoje srhljivi, saj dokazujejo, da je še vedno globoko zakoreninjeno prepričanje, da je ženska manjvredna, da je last moža, ki lahko z njo razpolaga po svoji mili volji.« Zrtvam nudijo v centru psihološko podporo na tedenskih individualnih o. skupinskih srečanjih, brezplačno pravno svetovanje ter razbremenilne dejavnosti.

Center razpolaga tudi s skrivnim stanovanjem za izredne primere, ko nudijo brezplačno zatočišče in hrano ženskam in njihovim otrokom (samo letos so sprejeli 8 žensk in 9 otrok), ki pa ga v tem kriznem obdobju in zaradi okrnjenega deželnega finančnega prispevka le s težavo sami upravljajo. Sicer pa je Bianchinova poudarila zgledno in zelo uspešno koordinacijo med socialnimi in zdravstvenimi strukturami, sodstvom ter silami javnega reda.

Glede žensk, ki se zatekajo k njim, nam je sogovornica potrdila, da gre predvsem za ženske srednjih let, navadno z visokošolsko izobrazbo, vse več pa je tudi mlajših, višješolk, ki se pritožujejo nad nadlegovanjem oz. stalkingom (ki je od leta 2009 uradno vključen med kazniva dejanja). Navadno gre za telefonsko nadlegovanje po končanem ljubezenskem razmerju, ko so mladostnice žrtve verbalnega nasilja, se pravi neolikanih opazk s spolnim prizvokom s strani užaljenega fanta.

V goriški pokrajini pa deluje tudi združenje SOS Rosa, ki ima svoj sedež v Gorici in praznuje letos desetletnico delovanja. Na začetku so pomoč nudili letno 25 ženskam, lani so jih sprejeli 86, letos, pravzaprav do včerajšnjega dne, pa se je k njim zateklo že 100 žensk. Lidia Scoglio je pojasnila, da gre povečini za italijanske državljanke (76), ostale pa so tuje in njihova povprečna starost je 45 let. Tudi pri njih se soočajo predvsem z žrtvami nasilja - v prvi vrsti psihičnega (ustrahovanje in poniževanje), številne pa potožijo tudi nad fizičnim in spolnim nasiljem predvsem v družinskem krogu. V zadnjem času pa se večja število primerov ekonomskega nasilja.

Nasilje nad ženskami nikakor ni zasebna stvar, temveč stvar družbe, ki pa je do nasilja za domačimi stenami strpna. Do kdaj bomo dovolili, da je moški gospodar hiše, ki mu mora »njegova« ženska potpečljivo in tiho streči, drugače bo tepena?

Sara Sternad

GORIŠKA - Ženske Niz srečanj za utrjevanje samozavesti

25. november je Organizacija združenih narodov leta 1981 razglasila za mednarodni dan boja proti nasilju nad ženskami v spomin na sestre Mirabel, ki so bile brutalno pretepe, posiljene in naposled umorjene v času Trujillove diktature v Dominikanski republiki leta 1960.

Taki primeri pa žal niso stvar preteklosti, priča smo jim vsak dan. Še v današnjem časopisju beremo o materi in hčerki, ki so jih po osmih letih našli vzdane v domači kleti, pa o ženi, ki jo je do smrti pretepel mož, je na včerajšnji novinarski konferenci ugotavljala goriška pokrajinska odbornica Bianca Della Pietra. S predstavnicami združenj, ki se v goriški pokrajini borijo proti vsakovrstnem nasilju proti ženskam Lauro Bianchin za center Da donna a donna in Lidio Scoglio za SOS Rosa ter predsednico pokrajinske komisije za enake možnosti Elisabetto Medeot je predstavila niz srečanj oz. trenutkov razmisleka o ne sprejemanju nasilja.

Bolj kot obhajanje nekih datumov veljajo dejstva, akcije in pobude in teh je k sreči vedno več. Mreža osebkov oz. organizacij, ki se bijejo za ženske, za utrjevanje njihove samozavesti je vse bolj razširjena in dejavna: od leta 2005 si prizadevajo, da bi javnost ozaveščali o nasilju - naj si bodi to fizično, psihološko ali spolno. Že drevi bo ob 20.30 v občinskem gledališču v Krminu zaživelo devet gledaliških utrinkov Via della croce, v ponedeljek, 19. novembra, pa bodo ob 18.30 v umetnostni galeriji ArtOpenSpace v Ul. Diaz 4 odprli razstavo La crepa o neuravnovešenem pogledu na svet skozi ženske portrete. V sredo, 21. novembra, bo ob 20.30 v avditoriju v Ronkah predstava o ženskem vsakdanu Luna di Mele, dan pozneje pa bodo v tržiškem občinskem gledališču ob 20.30 predvajali film Millenium - Uomini che odiano le donne. Seveda je udeležba prosta in dobrodošla. (sas)

VILEŠ - Aretirali žensko iz Romunije

Sodržavljanke silila v prostitucijo

Osebe mejne policije pri Vilešu

Sodržavljanke - tudi mladoletne - je silila v prostitucijo, hkrati je sodelovala s kriminalno združbo, ki je izkoriščala romunske državljane in od njih zahtevala, da so na ulici prosili miloščino. Prejšnjo noč je 25-letnica nameravala zapustiti Italijo in se vrniti v svojo domovino - Romunijo. V kombiju z bolgarsko registrsko tablico se je peljala po avtocesti mimo cestninske postaje pri Vilešu, kjer je reden nadzor nad prometom izvajala patrulja mejne policije. Policisti so vozilo ustavili za pregled, nato pa so med preverjanjem dokumentov ugotovili, da je sodišče v Milanu za 25-letno romunsko drža-

vljanko razpisalo priporni nalog, potem ko je bila obsojena na zaporno kaznen zaradi izkoriščanja prostitucije in drugih kriminalnih dejanj.

Ženska je bila vključena v mednarodno kriminalno združbo, ki je v Italijo pripeljala številne romunske državljane - nekateri izmed njih so bili prizadeti - in jih nato prisilila k prošnji miloščine in drugim kaznivimi dejanjem. Mladostnice so morale prodajati svoje telo na ulici, drugi romunski državljani pa so morali denar služiti tudi s krajami in tatvinami. 25-letno žensko so po aretaciji prepeljali v ženski zapor v Trstu.

DOBERDOB - Sporazum z goriškim sodiščem

Raje kot v zapor ...

Za obsojence na lažje denarne oz. zaporne kazni je predvideno nadomestno, neplačano, socialno koristno delo

Doberdobska občina je julija letos podpisala sporazum z goriškim sodiščem glede možnosti opravljanja socialno koristnega dela za obsojence, ki so prišli vstric s pravico. Gre predvsem za kršitelje zakona, ki so bili obsojeni na lažje denarne oz. zaporne kazni (tudi v primeru vožnje v vinjenem stanju): odslej se lahko odločijo za nadomestno, neplačano delovno kazen, se pravi za vzdrževanje javnega premoženja in nepremičnosti in opravljanja manjših popravil, nam je pojasnil doberdobski župan Paolo Vizintin.

Za tako potezo so se na občini odločili predvsem zato, ker je občinsko območje precej obsežno ter razpolaga s številnimi nepremičninami in hkrati preškrbnim osebjem. Obsojenec se lahko odloči za nadomestno kazen, zadnjo besedo pa ima pri tem sodnik, ki mora preveriti, ali oseba izpolnjuje zakonsko določene pogoje, nato pa poskrbi za spremembo kazni. Občina mora obsojencu zagotoviti zavarovanje proti nezgodam, po določenem delovnem obdobju pa mora odati poročilo o opravljenem delu. Če je bilo to primerno opravljeno, bo kazen izničena.

Doslej se sicer nihče še ni prijavil, saj je pobuda šele štartala, nam je zaupal župan. Glede na dejstvo, da povpraševanje po nadomestnih oblikah kazni raste, najbrž pa ne res bo treba dolgo čakati na prve »prostovoljce«. (sas)

Županstvo
v Doberdobo

BUMBACA

Knjižni klepet

V viteški dvorani gradu Dobrovo bo drevi ob 19. uri predstavitev nove knjige Patricije Peršolja Gospodinjski blues. Z avtorico bo o njenem delu pokramljala Manca Košir, za glasbeno spremljavo pa bo poskrbela pianistka Ingrid Mačus. (km)

Največji turnir v pokru

V Hitovem igralniško-zabaviškem centru Perla se je včeraj začel turnir serije PokerStars Italian Poker Tour, ki je po zagotovilih organizatorjev turnir s najvišjim nagradnim skladom letos v Slovenji. PokerStars IPT, največja italijanska turneja v pokru, ki poteka že četrto sezono, je vrnila v Hitov največji igralniško-zabaviški center Perla. Skupni predviden nagradni sklad turnirjev znaša 900.000 evrov. Finale se bo odvijal v ponedeljek ob 13. uri na odru Perline spektakelske dvorane Arena. (km)

Moten signal

V številnih krajih na Goriškem prihaja do motenj signala slovenskega programa RAI 3 bis. V tem primeru je treba z manualnim iskanjem poiskati frekvenco 24, ki skupaj s frekvenco 54 oddaja RAI 3 bis (ki je potem viden na kanalu 103). Frekvenca 54, na katero so priključeni številni uporabniki na Goriškem, bo namreč čez teden dni ugasnjena.

Večer operetnih arij

Združenje Panta Rhei prireja danes ob 20.45 v goriškem Kulturnem domu večer operetnih arij. Nastopili bodo tenor Andrea Binetti, sopranistki Giovanna Micheline in Stefania Seculin, gojenke plesne šole Giselle in zbor Panta Rhei.

Sejem vojaške opreme

Novogoriško društvo Soška fronta bo v nedeljo, 18. novembra, priredilo tradicionalno, že 13. Srečanje s preteklostjo. Udeležili se ga bodo zbiratelji vojaške opreme in drugih starin iz Slovenije, Italije, Nemčije, Avstrije, Republike Češke, Hrvaške, Poljske, Madžarske in Srbije. Vsestransko zanimiv sejem bo vrata odprl ob 9. uri v Športnem centru HIT v Šempetru, zaključek srečanja pa je predviden ob 14. uri. Društvo Soška fronta bo ob tej priložnosti pripravilo priložnostno razstavo »Vojaška kuhinja na bojnem polju« in ob tej priliki pripravilo brezplačno degustacijo pasulja, pripravljenega v starem vojaškem vprežnem kotlu.

Županstvo v Doberdobo

GORICA - Župan podprl prizadevanja zdravstvenega podjetja

S pomočjo EZTS do čezmejne porodnišnice

V Šempetru bi delovala slovensko-italijanska ekipa trinajstih zdravnikov

»Direktor zdravstvenega podjetja Marco Bertoli je deželo zaprosil, naj zamrzne prekinitve delovanja v goriški porodnišnici za obdobje šestih mesecev; sam sem predlagal, naj bo podaljšanje delovanja vsaj enoletno, tako da v tem času lahko razvijemo in speljemo do konca projekt o čezmejnem porodniškem oddelku, ki bi ga s pomočjo EZTS postavili na noge v šempetrski bolnišnici.« Tako je včeraj povedal goriški župan Ettore Romoli na slovesnosti v goriški bolnišnici, med katero so predali namenu novo ambulanto, v kateri bodo nadzirali, katera zdravila jemljejo bolniki, in ugotavljali, ali so med sabo nekompatibilna. Za vodenje ambulant bodo skrbeli primarij goriške urgence Giuseppe Giagnorio ter zdravnica Silvia Ussai in inženir Riccardo Petelin; slednja sta lani izdelala in predstavila javnosti projekt »Medigenia«, ki je namenjen ravno preverjanju kompatibilnosti posameznih zdravil.

Župan Romoli je med svojim pozdravnim nagovorom poudaril, da popolnoma podpira Bertolijeva prizadevanja za uresničitev čezmejnega porodniškega oddelka v Šempetru, zato pa se bo v okviru EZTS zavzel, da bo do tega res prišlo. Bertoli pa razlaga, da bi bila za delovanje tovrstnega porodniškega oddelka potrebna čezmejna ekipa trinajstih zdravnikov oz. porodničark. »Problem je v tem, da so stroški za vsakega zdravnika zelo visoki - med šestdeset in sedemdeset tisoč evrov letno.

Ussai, Giagnorio in Petelin predstavljajo projekt Medigenia

BUMBACA

Zaradi tega nameravamo zaprositi za evropsko pomoč, kar pa bo mogoče narediti le od aprila prihodnjega leta dalje, ko bodo objavljeni razpisi za programsko obdobje 2014-2020,« pravi Bertoli in pojasnjuje, da pripravlja reorganizacijo tudi za trziško porodnišnico. Po njegovih besedah bi v Trzinu morali uresničiti porodniški od-

delek, v katerem bi nudili oskrbo težavnejšim primerom v sodelovanju s tržaškim Burloom. To bi omogočilo, da bi v Gorico preusmerili okrog 200 nosečnic na leto, sploh pa bi se s tovrstno reorganizacijo okoristili tako goriška kot tržaška bolnišnica. Bertoli glede goriškega čezmejnega porodniškega oddelka še razlaga, da s krajem rojstva otrok ne bi bilo nobenih težav. Ker bi imel oddelek čezmejni značaj, bi otroke italijanskih državljanov vpisali v matične knjige v Italiji, otroke slovenskih državljanov pa v Sloveniji. Na ta način bi se otroci še naprej uradno rojevali v Gorici, čeprav bi dejansko prihajali na svet v Šempetru. Na podoben način po Bertolijevih besedah že več časa deluje bolnišnica med Francijo in Španijo.

Da si vodstvo zdravstvenega podjetja prizadeva za zagotovitev čim boljših storitev, je med včerajšnjo svečanostjo poudaril tudi Giagnorio. Svojo trditev je podkrepil z napovedjo, da bodo v goriški bolnišnici v kratkem uredili sobo za opazovanje in okrevanje po kirurških posegih, v katerih bo petnajst postelj. (dr)

GORICA - Pobuda Lions Cluba

Na stolpičih mesto, kakršno je bilo nekoč

Stolpič na Travniku

BUMBACA

Na Travniku, na križišču med Ulico Garibaldi in Korzom Verdi, na Trgu Sv. Antonia in na Trgu De Amicis so namestili štiri informativne stolpiče, na katerih so fotografije mesta, kakršno je bilo nekoč. V italijanskem jeziku je dalje zapisanih nekaj glavnih informacij o ulicah na starih fotografijah, pri čemer je za Travnik omenjeno tudi slovensko ime trga. Nove informativne stolpiče bodo predali namenu jutri ob 11.30 na Travniku, kjer bosta spregovorila župan Ettore Romoli in predsednik goriškega Lions Cluba Gianni Galeotto.

»Gre za prvo od treh namestitev informativnih tabel, ki jih bomo opravili v prihodnjih mesecih. Kot prvi so prišli na vrsto informativni stolpiči, ki jih mestu poklanja goriški Lions Club ob svoji petdesetletnici delovanja. Za njihovo postavitev je bila prošnja vložena že pred štirimi leti, takoj zatem je stekel upravni postopek za pridobitev vseh

potrebni dovoljenj,« pojasnjuje goriški občinski odbornik Rodolfo Ziberna in napoveduje, da bodo v prihodnjih tednih postavili nekaj informativnih tabel na goriškem gradu in v grajskem naselju. »V tem primeru gre za uresničitev projekta, ki je pred leti dobil finančni prispevek Fundacije Goriške hranilnice. Table bodo štirijezične; besedila bodo namreč zapisana v italijanščini, slovenščini, angleščini in nemščini,« razlaga Ziberna. Po njegovih besedah bodo z nameščanjem tretjega sklopa informativnih tabel začeli prihodnji mesec oz. v začetku prihodnjega leta. Informativne table bo takrat namestilo združenje 47/04 v okviru dvojezičnega projekta Arhiv spomina - življenjske in krajevne zgodbe, za uresničevanje katerega so prejeli evropski prispevek. Na tablah združenja 47/04, ki si prizadeva za odkrivanje in raziskovanje slovensko-italijanskega mejnega prostora preko neposrednega pričevanje oseb, bodo natisnjene QR kode, ki jih je mogoče »prebrati« s sodobnimi pametnimi mobilnimi telefoni. Ko se bo »smartphone« približal kodli, se bo avtomatično povezal na spletno stran z videi, fotografijami in mapami, kar bo omogočilo virtualni sprehod po zgodovini Gorice.

Table združenja 47/04 bodo nameščene na Travniku, v Ulici Roma, v spominskem parku, v ljudskem vrtu, na parkirišču pri Rdeči hiši in še v nekaterih lokacijah. S tablam želi pri združenju 47/04 nagovarjati predvsem mlade, ki so jim v prejšnjih dneh namenili tudi javno srečanje v deželnem avditoriju. Na njem je o večjezičnosti goriškega prostora spregovoril Moni Ovadia, ki je mladim svetoval, naj bodo radovedni in naj spoznavajo druge kulture in jezike.

Ziberna glede treh sklopov informativnih tabel priznava, da se med sabo razlikujejo, po drugi strani pa zagotavlja, da ne bodo moteče vplivale na videz ulic. (dr)

TRŽIČ - Podpisali protokol

Devet občin združuje moči za skupno promocijo

Devet občin iz trziškega mestnega okrožja združuje moči v okviru projekta »Nove comuni«, z uresničevanjem katerega bodo pripomogli k oživitvi trgovskega sektorja, ki je že dalj časa v hudi krizi zaradi konkurence velikih trgovskih središč. Protokol o sodelovanju so včeraj podpisali na trziškem županstvu, kjer so se zbrali upravitelji iz občin Trzin, Ronke, Štarančan, Škocjan, Turjak, San Pier, Foljan-Redipulja, Doberdob in Zagorje, poleg njih pa še predstavniki trziškega kulturnega konzorcija in zveze ASCOM, ki je nosilec projekta.

Za ovrednotenje vaških in mestnih središč je po mnenju predsednika trziške sekcije zveze ASCOM Paola Bratine treba združiti moči in kupce priklicati vanje s skupnimi pobudami in prazničnimi prireditvami. »V Laškem je trgovina v hudi krizi, zato pa združujemo moči s ciljem, da bi čim bolj tržili svoje specifične. Zaradi tega apeliramo na deželo, naj nam stoji pri strani in naj nam po svojih močeh pomaga,« je pred včerajšnjim podpisom protokola poudaril Bratina in opozoril, da je komercialnih središč že več kot dovolj, zato pa bi gradnja novih velikih trgovin le še povečala stisko trgovcev, ki s svojimi prodajalnami prispevajo k življenjskosti mestnih središč. »K projektom smo pristopili, ker sta gospodarstvo in kultura tesno vezana; s pestrim kulturnim utripom nedvomno zagotavljamo prepotrben zagon tudi gospodarstvu,« je poudaril Davide Iannisi iz trziškega kulturnega konzorcija in napovedal, da bodo v okviru projekta »Nove comuni« uresničili tudi ekomuzej, ki ga načrtujejo na območju med Sočo in Krasom.

V projekt bodo vključili tudi Trgovinsko zbornico, krajevna združenja Pro loco, konzorcij za razvoj trziške industrijske cone, pokrajino in deželo, ki jih bodo zaprosili za finančno pomoč za delovanje. Vsaka občina bo v okviru projekta pripravila svojo pobudo, v Trzinu bodo izpeljali praznik morja, v Ronkah niz poletnih večerov Agostino ronchese, v Foljanu športna srečanja, v Zagorju koncerte v strelskih jarkih. Projekt je skupno vreden 330.000 evrov; deset odstotkov sredstev naj bi zagotovili trziški kulturni konzorcij in sodelujoče občine, ostalih devetdeset odstotkov denarja pa naj bi dobili z deželnimi prispevki.

GORICA - Med Tržaško ulico in Ulico Duca D'Aosta

Krožišče že odprli

Spremenjena prometna ureditev tudi v ulicah Trento in Alfieri - Pred odprtjem kaosa

Včeraj dopoldne so zarisali prehode za pešce

BUMBACA

Kolona vozil pred odprtjem krožišča

BUMBACA

Krožišče med Tržaško ulico in Ulico Duca D'Aosta v Gorici so odprli že včeraj popoldne. Odprtje je bilo napovedano za današnji dan, vendar so zadnja gradbena dela zaključili predčasno, tako da je po krožišču promet stekel že med včerajšnjim popoldnevom.

Pred odprtjem pa je bilo celotno območje nekaj ur zaprto prometno. Obvoz je bil speljan po sosednjih ulicah, kar je povzročilo pravi prometni kaos. Dolge kolone vozil so nastajale v Tržaški ulici in Ulici Duca D'Aosta, do zastojev je prihajalo tudi v Ulici Aquileia vse do krožišča na Trgu Divisione Mantova na Rojcah, po

katerem so bili številni avtomobilisti namenjeni proti središču mesta.

Z odprtjem krožišča je stopil v veljavo tudi nov prometni režim v ulicah Alfieri in Trento, kjer so zamenjali smer vožnje. Po novem je v Ulico Trento mogoče zapeljati le z novega križišča, v Ulico Alfieri pa s Korza Italia. (dr)

TRŽIČ - Občina Kolesarji in šolarji bodo varni

V Trzinu bodo konec meseca začeli graditi novo kolesarsko stezo in pešpot v Ulici Canaletto, kar bo nedvomno pozitivno vplivalo na varnost pešcev in kolesarjev v tem predelu mesta. Ob zaključku gradbenih del bodo spremenili prometno ureditev območja med ulicami Giorgione, Carpaccio, Cima in Canaletto, kjer bodo tudi označili varne poti, po katerih se bodo otroci lahko odpravljali v šolo. Skupno bodo v ureditev šolskih poti vložili 108.000 tisoč evrov, pri čemer bodo imeli na razpolago 81 tisoč evrov deželnega prispevka. V okviru posega bodo v Ulici Canaletto uvedli enosmerni promet. Zatem bodo zgradili pločnik, širok kar tri metre, na katerem bodo pešci sobivali s kolesarji, ki se bodo lahko peljali samo v smeri Ulice Terenziana. Pred šolo bodo prehod za pešce uredili po cestišču, celotno območje pa bodo opremili z novo talno signalizacijo.

Ob križišču z ulicama Cima in Carpaccio bodo zgradili nova prehoda za pešce in kolesarje, ob vseh stranskih ulicah pa bodo namestili smerokaze, ki bodo avtomobiliste opozarjali na uvedbo enosmernega prometa. Na celotnem območju Ulice Canaletto in v vseh stranskih ulic bodo na novo zarisali tudi parkirišča, tako bodo avtomobili lahko parkirali le na za to namenjenih mestih, kar bo še dodatno prispevalo k večji varnosti pešcev in kolesarjev.

NOVA GORICA - Dan odprtih vrat v komuni Srečanje

»Najtežje je sebi priznati, da si džanki«

Na Kostanjevici si hrano pridelajo sami - Obiski sester, sestričen in prijateljic niso dovoljeni

V komuni imajo več domačih živali

FOTO KM.

Fantje sami pečejo kruh

FOTO KM.

»Prihajam iz urejene družine. Starši so mi materialno lahko veliko nudili, a nisem bil razvjen, imel sem tudi omejitve. Pa sem začel z drogami, predvsem zato, ker sem se družil z napačnimi ljudmi. Dokler sam nisem dosegel dna, dokler meni v glavi ni preklopilo, je bilo vse prizadevanje staršev, da bi me usmerili v pravo smer, zama,« pove temnolasi fant. »Bil sem vrhunski športnik. Ko so se moji vrstniki zabavali, sem jaz moral trenirati. Potem sem šport opustil in hotel vse nadoknaditi,« se svoje poti do zasvojenosti spominja drugi. »Pred prihodom v komuno nismo upoštevali pravil, počeli smo, kar se je komu zahotelo,« prizna tretji. »S partnerico imava otroka. Razšla sva se zaradi moje zasvojenosti,« razkrije naslednji. V komuni Skupnost Srečanje, ki deluje na Kostanjevici nad Novo Gorico je trenutno devet fantov, najmlajši ima 22, najstarejši 37 let.

Obiskovalce »od zunaj« kot rečejo fantje, ki v komuni zaprtega tipa preživijo med 30 in 36 mesecev, najprej prevzame popolna urejenost okolice in pa informacija, da si skorajda vsa hrano pridelajo sami. Imajo vrt in živali: koze, krave, pujse, kokoši; sami izdelujejo sir, jogurt, pečejo kruh. Vendar jim fizično delo ni težko, pravijo, čeprav večina izmed njih ob prihodu ni imela nobenih delovnih navad. »Najhuje se je soočiti s samim seboj, si priznati, da imaš problem,« pove Miša, ki si je po dobrih tridesetih mesecih v komuni prislužil naziv »prvi odgovorni«. »Delo res ni najtežje, težje je podrejanje, priznavanje avtoritete drugemu, prilagajanje, medsebojni odnosi,« se nekoliko oklevajoče odpre naslednji.

Dan v komuni, ki deluje pod okriljem zavoda Karitas Pelikan, sodi pa med eno od šestih don Pierinovi komun v Sloveniji, je razdeljen na tri dele: prva tretjina je namenjena spanju, naslednja delu na vrtu, v delavnici ali pri živalih, zadnja pa obrokom, sestankom, vključuje tudi uro počitka. »Pomembno je, da dobimo delovne navade. Da razumemo, da se z lastnim delom nekaj doseže, da ni le: Oče, mama, daj! Ali pa da se kaj ukrade,« mi med ogledom skupnosti razlaga prvi odgovorni. Najpomembneje pa je, da si fantje v komuni izoblikujejo pozitivno samopodobo. »Problem v fantih, ki pridejo sem, je ravno v tem: o sebi mislijo ali da so popolnoma nesposobni ali pa da so nad vsem svetom. Sredine ni. To pa tu v komuni iščemo. Sredino. Ravnoesje,« mi razloži sogovornik.

Po letu dni izoliranega bivanja v komuni pride prva preizkušnja: 6-dnevni odhod domov. »Zunaj se hitro pokaže, kaj si že naredil in kaj še moraš, kje imaš še težave. Po dveh letih greš za dvanajst dni ven. Takrat moraš že biti v določene stvari prepričan, sicer si vrgeš čas proč. Po treh letih, ko komuno zapustiš, pa lahko greš takoj ven ali pa še v reintegracijski program v Ljubljano, a največ za pol leta. Nato se je treba postaviti na svoje noge.« Obiski so dovoljeni vsakih štirinajst dni. Pridejo lahko straši, bratje,

bratrance. Moje začudenje izzove podatek, da sestre, sestričine ali prijateljice fantov v komuni ne smejo obiskati. Miša takoj pojasni: »Če pride ena punca v center, je takoj videti: tisti, ki ni trdno na svojih nogah, je še en teden potem katastrofa z njim. Tu smo z namenom, da se popravimo. Če pa te vsaka ženska, ki pride v center, »zbrš« za en teden ... ne vodi nikamor. Izjema so dnevi odprtih vrat, ki jih imamo parkrat letno. Takrat lahko sem pridejo vsi.«

Pred prihodom v komuno je treba v pripravljali center na t.i. detox ali razstrupljanje od droge oziroma alkohola. Sprejmejo vsakega, ki je voljan vstopiti v komuno in ki se strinja z določnimi pravili: ta, poleg že zgoraj omenjenih, vključujejo še omejitve cigare, priboljškov, glasbe, gledanja televizije, pranje perila na roke ... »Da prideš do te točke, moraš biti pa na dnu. Da navzdol ne gre več, temveč da se lahko samo še obrneš in greš navzgor,« je prepričan Miša.

»Odidejo lahko kadar želijo, tega nihče ne brani. A nazaj ne gre tako zlahka. Komuna ni samopostrežna trgovina, da bi lahko iz nje jemal kolikor hočeš in kadar hočeš. Treba je sprejeti določena pravila in jim slediti,« dodaja Alojzij Štefan, strokovni delavec Zavoda Pelikan Karitas.

»Mi komuni pravimo šola življenja. Zunaj sem imel težave z družbo, čim sem moral vlagati energijo v nek odnos, je bilo

to zame preveč. Bil sem popoln egoist. Tu pa to ne gre. Če hočeš z nekom imeti dober odnos, je treba v to vlagati. Učimo se odgovornosti in sposobnosti vodenja,« pravi Miša, ki v komuni preživlja zadnje mesece. »Hitro je šlo. Ni mi žal niti za en trenutek, ki sem ga tu preživel. Splačalo se je. V droge sem zabredel, ker sem imel težave s samopodobo. Prepričan sem bil, da mi nič ne gre. A to je bilo zato, ker nisem nič vložil. Če ima človek svoj cilj in mu sledi, bo šlo. Eni posežejo po drogah, da se podreajo družbi, ker se jim zdi, da bodo izpadli boljši frajerji. Mislijo, da jih droga ne more ugnati, da jo obvladujejo, a v resnici ona njih.« Za vstop v komuno se je odločil, ker je zaradi zasvojenosti z drogo ostal sam. »Starši niso več niti težili, sosedje so se obračali od mene stran, nobenega prijatelja več nisem imel,« se spominja. Miša pravi, da ga družina na njegovi novi poti podpira, a da je pri 28. letih čas, da se odmakne od staršev in da se postavi na svoje noge. Cilje za bodočnost ima sedaj jasne: dokončati želi študij, ki ga je bil opustil in si poiskati službo. Po odhodu iz komune se namerava vrniti v domačo okolico. »Nekateri pravijo, da je bolje, če greš po komuni kam drugam. Toda imam svoj cilj, nihče ne more več vplivati name, niti nekdanja klapa ne. Na take klope bi konec koncev lahko naletel kjerkoli drugje!«

Katja Munih

GORICA - V KB centru predavanje o metodi EFT

Čustvena osvoboditev

Zaradi velikega zanimanja v nedeljo prirejajo še štiriurno delavnico v domu Andreja Budala v Štandrežu

V polni Tumovi dvorani KB centra v Gorici so v sredo slušatelji prisostvovali pristrski, preprosti, praktični in razumljivi predstavitvi tehnike čustvene osvoboditve, ki jo je vodila Pika Rajnar iz Ljubljane. Po poklicu je Pika Rajnar učiteljica matematike, ki je potem, ko je sama preizkusila metodo EFT na sebi, pred nekaj leti v znamenju hvaležnosti iz angleščine prevedla priročnik brezplačno dostopen na medmrežju. Ko ji je vse več ljudi izrazilo potrebo, da bi jim kdo pokazal tehniko tudi praktično, v živo se je prošnji odzvala. Zdaj kot predavateljica s certifikatom vodi tako predavanja kot praktične delavnice.

V poplavi različnih tehnik in metod za odpravljanje neprijetnih čustvenih stanj in stisk, ki pestijo sodobnega človeka, postaja čedalje bolj priljubljena metoda EFT (Emotional Freedom Techniques - Teh-

Sodeč po množični udeležbi je predavanje sprožilo veliko zanimanje

FOTO M.P.

nika doseganja čustvene svobode). Večer je sklenila pokrajinska predsednica ZSKD Vesna Tomsic, ki se je predavateljici zahvalila za prisrčni in praktični prikaz metode. Ker je bilo zanimanje za EFT res veliko,

so se pri ZSKD-ju odločili, da bodo organizirali štiri urno delavnico v nedeljo, 18. novembra, od 15.30 do 19.30 v domu Andreja Budala v Štandrežu v sodelovanju s kulturnim društvom Oton Župančič in

Krutom. Delavnico bo vodila Barbara Žetko, usposobljena predavateljica EFT metode iz Trsta; prijave sprejemajo na naslovu elektronske pošte gorica@zskd.org in na telefonski številki 0481-531495.

GORICA - Danes

Srečanje ob stoletnici Malega semenišča

Inštitut za socialno in versko zgodovino iz Gorice bo svoje tridesetletno delovanje praznično praznoval s srečanjem o posvetitvi goriškega Malega semenišča ob stoletnici izgradnje.

Na srečanju, ki bo danes ob 16. uri v dvorani Della Torre Fundacije Goriške hranilnice (Ul. Carducci 2), bodo o značilnostih semenišča, v katerem so bile dolga leta nameščene slovenske šole, predavali docentka Liliana Ferreri, Claudio Ferlan (o ureditvi duhovščine v notranji Avstriji - pogled na Koroško v 16. in 17. stoletju), Ivan Portelli (o organizaciji in značilnostih goriškega Malega semenišča v avstrijskem obdobju) in Tomaž Simčič (o vlogi malih semenišč pri zbiranju duhovščine za tržaško in koprsko škofijo v obdobju 1847-1914).

Ob samih predavateljih bodo svoje spomine s prisotnimi delili tudi častni predsednik inštituta duhovnik Luigi Tavano, župnik v Ronkah Lorenzo Boscarol in župan Meduje Alberto Bergamin.

SOVODNJE - Jutri delavnica ZCPZ

Vokalna tehnika s priznano pedagoginjo

Zveza cerkvenih pevskih zborov (ZCPZ) bo v sodelovanju s prosvetnim društvom Vrh Sv. Mihaela organiziralo delavnico vokalne tehnike, ki jo bo vodila priznana pevska pedagoginja Tatjana Vasle, profesorica vokalne tehnike na Akademiji za glasbo in profesorica petja na Konzervatoriju za glasbo v Ljubljani.

Jutri, 17. novembra, med 14.30 in 18.30 bo v prostorih kulturnega društva Sovodnje potekala javna vaja dekliške vokalne skupine Bodeča neža, na kateri se bo prof. Vasle poglobila v vokalno tehniko zborovskega petja. V prvem delu bo prikazala različne vokalne vaje, primerne za upevanje in vokalni razvoj zbora, v drugem delu pa se bo posvetila individualnemu vokalnemu razvoju

pevcev, medtem ko bo dirigent Mirko Ferlan vodil vajo z zborom. Delavnica nudi zborovodjem in ljubiteljem petja priložnost, da se soočijo s problematiko vokalne tehnike v zboru - predvsem v mladinskih sestavih, ko je pevska impostacija primarnega pomena - in da opazujejo delo strokovnjaka v praksi.

Dekliška vokalna skupina Bodeča neža bo izkoristila odlično priložnost za pripravo na cikel koncertov, ki jih bo izvedla na Tržaškem, Koprskem in Postonjskem januarja prihodnjega leta in s katerimi bo predstavila program, ki ga je pripravila z zdajšnjim zborovodjo Mirkom Ferlanom. Projekt podpira tudi združenje USCI (Unità società corali italiane).

GORICA Festival raznolikosti

Na odru Kulturnega doma v Gorici ter občinskih gledališč v Krminu, Tržiču in Štancanu bodo od danes do 30. novembra protagoniste osebe s posebnimi potrebami. V okviru vsakoletnega festivala raznolikosti »L'arte della diversità« bodo namreč goriška pokrajina in socialni konzorcij Cisi s podporo omenjenih občin, dežele FJK, zdravstvenega podjetja in Fundacije Goriške hranilnice poskrbeli za 14 gledaliških in plesnih predstav, v katerih bo zaživel drugačnost. Letos bodo gostili 14 gledaliških ansamblov - 7 iz domače pokrajine ter po enega iz Slovenije (Društvo gluhih in naglušnih Severne Primorske iz Nove Gorice), Trsta, Tolmeča, Milana, Rima, Pavie in Vicenze. Omeniti pa velja tudi film »Cesare deve morire« bratov Paola in Vittoria Taviani, ki bo zaživel na platnu goriškega Kulturnega doma v sredo, 28. novembra.

Posebnost letošnje pobude so 4 delavnice za šolsko mladino in pa zaključni gala večer, ki bo 30. novembra v Kulturnem domu. Priložnost, na kateri bodo udeleženci festivala opozorili institucije, da je gledališka dejavnost terapevtska. Na odru se namreč osebe s posebnimi potrebami spremenijo v igrice in postanejo enake nam. Na odru različnost popolnoma izgine. (sas)

Kdo je bila Percotova?

Odbornišтво za kulturo iz Morara in združenje Par Morar prirejata drevi ob 20.30 v večnamenski dvorani v Ulici Mameli srečanje, posvečeno furlanski pisateljici Caterini Percoto; o njej bo spregovorila docentka iz Padove Adriana Chemello.

Morski roparji

V trziški palači Palazzetto Veneto bodo drevi ob 18. uri odprli razstavo, posvečeno morskim roparjem in njihovim plenom v mezozoiku. Na ogled bo do 30. decembra.

Klavirski recital

V občinski telovadnici v Koprivnem bo drevi ob 20.45 solidarnostni klavirski recital maestra Mas-sima Gabellona. Zbrane prispevke bodo namenili nakupu vozila za starejše občane, za katere skrbi združenje Incontro.

Mladi, splet in delo

Na liceju Paulino d'Aquileia v Semeniški ulici v Gorici bo današnji dopoldan (od 8.30 do 10. ure) posvečen usmerjanju mladih. Na srečanju Mladi, splet in delo, ki ga prireja goriško združenje Confindustria, je ob 9.40 predvidena tudi video-spletna povezava z županom Firenc Matteom Renzjem.

Solidarni enologi

Na kmetijskem posestvu Castelvecchio v Zagraju se bodo drevi ob 18.30 zbrali člani deželnega združenja enologov Assoenologi, ki si že od leta 2007 prizadevajo, da bi bili družbeno angažirani. Tokrat bodo gostili Rinalda Piaz-zonija, ki je pri skupnosti Sv. Egidija iz Rima odgovoren za mednarodni projekt Wine for life za boj proti aidsu v Afriki.

Bodo balinali

Društvo upokojencev Anhovo-Deske prireja jutri ob 8. uri moški balinarski turnir, popjutrišnjem ob isti uri pa žensko tekmovalje. Obe tekmovalni bosta potekali v balinarski dvorani v Desklah. Na obeh turnirjih bodo sodelovala društva upokojencev severnoprimske regije.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI OBČINSKA 1 V ŠTANDREŽU, Ul. S. Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU MADONNA DI MONTESANTO, Ul. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDO-BU

AL LAGO - PRI JEZERU, Rimska ul. 13, tel. 0481-78300.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

Gledališče

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ v Gorici prireja v petek, 14. decembra, obisk Ljubljanske Opere in ogled baletne predstave Petra Ilča Čajkovskega Hrestač - Božična zgodba. Začetek prireditve ob 19.30. Prevoz v Ljubljano z avtobusom, odhod iz Gorice ob 17.30. Prodaja vstopnic že poteka po tel. 0481-531445 ali na kcl.bratuz@libero.it.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE (SSG) razpisuje v Gorici v sodelovanju s Kulturnim domom Gorica in Kulturnim centrom Lojze Bratuž, abonma za gledališko sezono 2012-13. Prva od šestih predstav bo v ponedeljek, 19. novembra, ob 20.30 uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici s premierno uprizoritvijo drame Vin-ka M. derndorferja »Vaje za tesnobo« v režiji Jake Andreja Jovorca; vpisovanje abonmajev poteka do 19. novembra v Kulturnem domu v Gorici (tel. 0481-33288) vsak delavnik od 10. do 13. in od 16. do 18. ure in v Kulturnem centru Lojze Bratuž (tel. 0481-531445) vsak delavnik od 8.30 do 12.30 in od 17. do 19. ure; več na spletni strani www.kulturnidom.it.

ZIMSKI POPOLDNEVI v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: v soboto, 17. novembra, »I racconti di Mamma Oca«, Drammatico Vegetale - Ravenna Teatro; informacije v uradih CTA, Ul. Vittorio Veneto 7 v Gorici (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it).

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.10 »The Twilight Saga: Breaking Dawn« 2. del.

Dvorana 2: 17.40 »Hotel Transylvania«; 20.00 - 22.15 »Venuto al mondo«.

Dvorana 3: 17.30 »Venuto al mondo«; 20.00 - 21.45 »Hotel Transylvania«.

DANES V NOVI GORICI

KULTURNI DOM: 20.15 »Cezar mora umreti« (Filmsko gledališče).

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.10 »The Twilight Saga: Breaking Dawn« - 2. del.

Dvorana 2: 18.40 »The Twilight Saga: Breaking Dawn« - 2. del; 21.00 »Skyfall« - 007«.

Dvorana 3: 17.30 - 20.15 - 22.00 »Hotel Transylvania«.

Dvorana 4: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Argo«.

Dvorana 5: 17.15 - 19.50 - 22.10 »Venuto al mondo«.

Koncerti

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo danes, 16. novembra, ob 20.45 dobrodelna prireditev »Gorizia ascolta... le arie d'operetta«. Glasbeno-zgodovinsko revijo najlepših oper bodo izvajali tenor Andrea Binetti, sopran Maria Giovanna Michellini in sopran-subretka Stefania Seculin; vstop prost, proste prispevke bodo delno namenili združenju »Casa di Giò«.

CECILIJANKA - 54. revija goriških pevskih zborov bo potekala v soboto, 24. novembra, ob 20.30 in v nedeljo, 25. novembra, ob 17. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Sodelujejo tudi zbori s tržaške in videmske pokrajine ter Koroške in Slovenije. Revija je posvečena glasbeniku, kulturnemu delavcu in duhovniku Mirku Fileju ob 100-letnici rojstva in 50-letnici smrti.

Razstave

V DVORANI OBČINSKEGA SVETA V ROMANSU bo danes, 13. novembra, ob 18. uri odprtje razstave z naslovom »Arrivi/partenze - Immagini dell'emigrazione dalla provincia di Gorizia«; na ogled bo do 7. decembra od ponedeljka do petka 11.00-13.30, ob ponedeljkih in sredo 16.00-18.00, v soboto, 17., in v nedeljo, 18. novembra, 10.00-18.00.

»JUKE BOX & THE BEATLES. EXPO ANNI '60: OGGETTI, IMMAGINI, SUONI E INCONTRI« je naslov razstave, ki je na ogled v muzeju Sv. Klare na vogalu med Korzom Verdi in Ulico Sv. Klare v Gorici. Ob razstavi bodo prirejali ob 18. uri srečanja na temo: danes, 16. novembra, s pisateljem in zbirateljem Eugeniom Ambrosijem (»B come Beatles«), v sredo, 28. novembra, s srbskim pisateljem in pesnikom Bratislavom Milanovićem »Lettere da un futuro remoto« in v petek, 30. novembra, s pisateljem Hansom Kitzmuellerjem (»Il Juke Box di Peter Handke in Friuli«).

V BENEŠKI PALAČI (PALAZZETTO VENETO) v Ul. S. Ambrogio v Tržiču bo danes, 16. novembra, ob 18. uri odprtje razstave z naslovom »Predatori & prede nei Mari del Mesozoico«; na ogled bo do 30. decembra ob petkih 15.30-18.30, ob sobotah in nedeljah 10.00-12.00 in 15.30-18.30 (za šole v jutranjih urah po domeni po tel.3929192127 po 15. uri). Informacije na carcio@tiscali.it, www.museocarsico.org.

V GALERIJ KULTURNEGA DOMA v Gorici je na ogled dokumentarna razstava »Asbestos - Stvarnost, ki ne pozna meja«; še danes, 16. novembra, 9.00-12.00 in 16.00-18.00.

V GALERIJ MARIA DI IORIA v državni knjižnici v Ul. Mameli v Gorici bo danes, 16. novembra, ob 17.30 odprtje razstave Livia Carusa z naslovom »Metamorfosi - Dalla creazione alla distruzione«. Umetnika bodo predstavili direktor knjižnice Marco Menato, kriticarka Alice Ginaldi in novinar Andrea Bellavite; na ogled bo s prostim vstopom do 26. novembra, od ponedeljka do petka 10.30-18.30, ob sobotah 10.30-13.30.

JESENSKI APERITIVI V MUZEJU: v nedeljo, 18. novembra, ob 11. uri v galeriji Spazzapan v Gradišcu (Ul. Cioti 51) bo Annalia Delneri vodila ogled razste Spazzapana in razstave Contemporanea/mente, sledil bo aperitiv.

FOTOKLUB SKUPINA75 se s skupinsko razstavo predstavlja v likovni galeriji Rotunda Slovenskega narodnega gledališča na Trgu Edvarda Karmelja 5 v Novi Gorici. Sodelujejo Remo Cavedale, Sergio Culot, Mariano Di Clemente, Sandi Gorkič, Mauro Paviotti, Silvan Pittoli, Katerina Pittoli, Boris Prinčič, Loredana Prinčič, Tamara Puc, Matej Ratko, Paul D. Redfern, Robert Strahinjič, Enzo Tedeschi, Miran Vižintin, Marko Vogrič, Zdenko Vogrič in Simon Zamar; na ogled bo do 20. novembra od ponedeljka do petka 8.00-19.00, ob sobotah 8.00-13.00, ob nedeljah zaprto.

V GALERIJ KULTURNEGA DOMA v Gorici bo v sredo, 21. novembra, ob 18. uri uvodna slovesnost praznovanja 31-letnice Kulturnega doma v Gorici z odprtjem razstave kiparja Pavla Hrovatina z naslovom »Harmonija Krasa«. Umetnika bo predstavil Joško Prinčič; na ogled bo do 10. decembra.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled razstava z naslovom »Riko Debenjak ob 25-letnici smrti«; do 23. novembra od ponedeljka do petka 17.00-19.00 in od 24. novembra do 31. decembra ob prireditvah ali po domeni.

V GALERIJ ARS na Travniku v Gorici je na ogled likovna razstava z naslovom »Hrvoje Marko Peruzović - Arbor Vitae«; do 7. decembra po urniku Katoliške knjižarne.

Šolske vesti

NA ŠOLI WALDORF na Trgu Republike 33 v Borgnanu pri Krminu bodo ob torkih 20. in 27. novembra ter 4. in 11. decembra med 19. in 20.30 potekala slikarska srečanja na temo akvarela po metodi Stella Maris; informacije in vpisovanja po tel. 338-8932607 (Lucia).

Poslovni oglasi

PRODAJAM ZELO KVALITETNE pelete, suha drva na paletah in brikete z luknjo.

Prevoz urejen.

Tel.:+386 31 770410

legnaacasa@gmail.com

Mali oglasi

GOSPA SREDNJIH LET išče delo kot hišna pomočnica ali varuška za otroke in starejše osebe na Goriškem; tel. 328-2076389.

V ŠTANDREŽU dajamo v najem opremljeno stanovanje z eno spalno sobo, kuhinjo in kopalnico; tel. 0481-21058.

Izleti

DRUŠTVO PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV SOVODNJE organizira v nedeljo, 18. novembra, avtobusni izlet v srednjeveško Istro po vonjih in okusih; informacije in vpisovanje vsak dan po 18. uri po tel. 329-4006925 (Vincenza).

KD OTON ŽUPANČIČ organizira v nedeljo, 25. novembra, martinov izlet v Škofo Loko. Program: ogled mesta in gradu, martinovo kosilo, ogled vinske kleti, sirarne in kmetije, ki se ukvarja s predelavo sadja; informacije in prijave najkasneje do sobote, 17. novembra, po tel. 338-7956855 (Erika).

SPDG obvešča udeležence pohoda »Po Vertovčevih poteh«, v nedeljo, 18. novembra, da je zborna mesto na parkirišču Pri rdeči hiši ob 7.15, odpeljemo pa ob 7.30. Prevoz z lastnimi sredstvi. Začetek in cilj pohoda je na Ustju, skupne hoje pa od štiri do pet ur, vključno s postanki. Popoldne krajši ogled nekaterih zanimivosti v neposredni okolici Ajdovščine, zatem družabnost na kmečkem turizmu.

Obvestila

AGENCIJA ZA PRIHODKE sporoča, da so uradi v Gorici (Korzo Italia 157) in v Tržiču (Ul. Ceresina 1) odprti od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro, ob ponedeljkih in sredo tudi med 15. in 17. uro.

DRUŠTVO TRŽIČ obvešča svoje člane, da je v občinskih prostorih v Tržiču ponovno odprto slovensko okence vsak ponedeljek in sredo 15.00-17.30, torek in petek 9.00-12.30.

GORIŠKA PREFEKTURA obvešča, da bodo danes, 16., in 30. novembra uradi prefekture, ki bodo odprti javnosti, zagotavljali samo osnovne storitve zaradi izpopolnjevalnega tečaja večjega dela uslužbencev.

HIŠA PRAVLJIC organizira tečaj poslovnje slovenščine in slovenščine za odrasle; informacije po tel. 3341243766 ali ivanasolc@gmail.com

HIŠA PRAVLJIC v Sovodnjah organizira mini šolo slovenščine, italijanščine in angleščine (otroci skozi pravljice, besedne igre, glasbo, ustvarjalnega giba in likovne umetnosti razvijajo komunikacijske in motorične spretnosti) ter tečaj masaže za dojenčke od 3. do 12. meseca; informacije po tel. 334-1243766 (Martina Šolc), ivanasolc@gmail.com.

PRIZNANJE KAZIMIR HUMAR - Zveza slovenske katoliške posvete, Kulturni center Lojze Bratuž in Združenje cerkvenih pevskih zborov podeljuje priznanje društvom in organizacijam ali posameznikom na osnovi utemeljitve predlagateljev in po preloži organizacij, ki priznanje podeljujejo. Predloge za priznanje zbira Zveza slovenske katoliške prosvete na podlagi javnega razpisa. Priznanje se praviloma podeli za ustvarjalne dosežke, za pomemben prispevek k razvoju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti, za publicistično delo in za izjemne dosežke pri organizacijskem delu na kulturnem področju. Priznanje lahko prejmejo tisti, ki delujejo v goriškem prostoru. Predloge za priznanje je treba oddati do 31. decembra 2012 na naslov: Zveza slovenske katoliške prosvete - 34170 Gorica-Gorizia, Drevored 20. septembra 85, s pripisom na ovojnico: »Predlog za priznanje«.

MAŠA V SPOMIN NA MIRKA ŠPACAPANA bo v soboto, 17. novembra, ob 18. uri v cerkvi sv. Justa v Podgori.

SKPD F.B. SEDEJ vabi na 26. redni občni zbor v ponedeljek, 19. novembra, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu v Sedejevem domu v Števerjanu.

Prireditve

V OBČINSKEM AVDITORIJU V RONKAH potekajo do 6. decembra jesenske kulturne prireditve z naslovom »Autunno da Sfogliare...e da Ascoltare - Prelistajmo in poslušajmo jesen«; danes, 16. novembra, ob 18. uri srečanje s pisateljem Emiliom Rigattijem, ki bo predstavil svojo knjigo »Confini blu«; informacije po tel. 0481 477205, www.comuneronchi.it.

SKRD A. PAGLAVEC, SEKCIJA VZPI IZ PODGORE IN SINDIKAT UPKO-JENCEV CGIL vabijo na srečanje z naslovom »Ekonomska kriza in perspektive za bodočnost« danes, 16. novembra, ob 16. uri na sedežu društva Paglavcev v Ul. 4. novembra 39 v Podgori. Prisoten bo pokrajinski tajnik sindikata upokojencev CGIL-SPI Franco Vittorio.

VZPI-ANPI SEKCIJA J. SREBRNIČ, SKRD JEZERO IN ANPI-VZPI SEKCIJA DOL-JAMLJE vabijo na predstavitev knjige »Vstala Primorska si v novem življenju« danes, 16. novembra, ob 19. uri na sedežu SKRD Jezero v Doberdolu. Sodelujejo avtorji Štefan Cigaj, Branko Marušič in Jože Šušmelj. Za glasbeni uvod bo poskrbel moški pevski zbor Jezero.

O GOBAH NA GRADINI - danes, 16. novembra, prireja družba Rogos novo srečanje v sklopu niza »Znanost na krožniku«. V prostorih sprejemnega centra Gradina v Doberdolu bo ob 19. uri mikolog Andrea Kenda imel predavanje z naslovom »Gobe našega Krasa«. Predavanje bo popestrila pokušnja domačih vin in prigrizek, tokrat seveda gobji; informacije po tel. 0481-784111 in 333-4056800, inforogoss@gmail.com, www.riservanaturalegradina.com.

V KNJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090) bo danes, 16. novembra, ob 18. uri bosta Flavia Pecorari in Lorenza Stroppa predstavili njuno knjigo »Dark Heaven«.

SEKCIJA VZPI-ANPI SOVODNJE IN KD SKALA GABRJE vabita v soboto, 17. novembra, ob 20. uri na sedež društva Skala v Gabrjah na večer z naslovom »Da ne bi pozabili«. Gast večera bo bivši glavni urednik Primorskega dnevnika Gorazd Vesel, ki bo pripovedoval o svoji mladosti med 2. svetovno vojno in o obdobju, ki ga je preživel v nemškem koncentracijskem taborišču. Nastopila bo vokalna skupina Sraka.

GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA vabi na predstavitev knjižne zbirke za leto 2013 v ponedeljek, 19. novembra, ob 17. uri v galeriji Ars na Travniku v Gorici.

PLANINSKO DRUŠTVO NOVA GORICA vabi v torek, 20. novembra, ob 19. uri v novo športno dvorano v Rejčevi ulici (1. nadstropje) v Novi Gorici na predavanje »Preko modrega planeta« Matevža Lenarčiča, ki je s Pipistrelom 290 kg težkim letalom v treh mesecih in pol preletel več kot 90.000 km; vstopnice (5 evrov) na sedežu društva (Bazoviška 4, tel. 03865-3203030) v času uradnih ur (torek in četrtek 15.00-18.00) in pred prireditvijo.

NAGRADA DARKO BRATINA. POKLON VIZIJI 2012 v organizaciji Kinooteljeja bo v četrtek, 22. novembra, ob 20. uri v Kulturnem domu v Gorici s podelitvijo nagrade Karpu Godini, sledil bo ogled filmov »Karpopotnik« in »Rdeči boogie ali kaj ti je deklina«.

OBČINA TRŽIČ s pokroviteljstvom Fundacije Goriške hranilnice iz Gorice prireja niz predavanj na temo vzgoje v mladinskem centru na Drevoredu San Marco 70 v Tržiču: v sredo, 28. novembra, med 16.30 in 18.30 bo predaval pedagog Roberto Albarea na temo stika z realnostjo z začetkom obiskovanja šole; nujna najava, več na www.comune.monfalcone.go.it (news).

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.30, Maria Boni vd. Giani iz bolnišnice Sv. Justa v stolnici in na glavno pokopališče.

DANES V TRŽIČU: 10.50, Giorgio Fuccio iz bolnišnice na pokopališču; 11.50, Liliana Azzan por. Caccamo s pokopališča v cerkev Sv. Nikolaja in na pokopališče.

VONNOVA
ZAPUSTILA BOLNIŠNICO
VAIL - Ameriška smučarska zvezdnica Lindsey Vonn je po resnih zdravstvenih težavah v zadnjih tednih morala na preglede v bolnišnico, od koder pa so jo sinoči že odpustili. Iz njene ekipe pa še niso sporočili, kdaj bo nared za nastope. »Zdravniki še vedno iščejo vzrok njenih težav v zadnjem času, a na srečo se je dobro odzvala na zdravljenje in bo lahko terapije nadaljevala doma,« je sporočil Kay.

Hodgson. Njegov gol je imel včeraj na youtubeu že več kot milijon ogledov (<http://www.youtube.com/watch?v=az4mFb18DUE>)

SANJSKI IBRAHIMOVIĆ
STOCKHOLM - Prvo ime prijateljskih tekem v sredo je bil Zlatan Ibrahimović s štirimi goli za Švedsko proti Angliji (2:4). Še posebej zadnji je bil prava mojstrovina. Angleški vratar Joe Hart je nekoliko neprevidno izbijal žogo iz svojega kazenskega prostora in ostal daleč od vrat, a je žoga prišla le do Ibrahimovića, ta pa je s 30 metrov s »škarjicami« poslal v prazno mrežo. »To je bila umetnina,« je komentiral selektor Anglije Roy

JUTRI V RIMU ITALIJA PROTI ALL BLACKS

ma ni prijateljska. »To je nas vzpon na Everest. Če se bojimo mraza, višine in klime, je boljše, da ostanemo na Mont Blancu,« slikovito ponazarja tekmo selektor »azzurrov« Jacques Brunel.

RIM - Eden vrhuncev sezone italijanskih ljubiteljev rugbyja bo jutrišnja tekma (ob 15. uri) na rimskem Olimpicu med Italijo in znamenito novozelandsko reprezentanco All Blacks. Gre za testno tekmo, a v tem športu nobena tek-

ODBOJKA - Loris Mania o slabem startu Modene v moški A1-ligi

»Le glava manjka«

»Bil je samo črn dan!« Tako je zadnji poraz prvligaša Casa Modena proti Ravenni komentiral števerjanski odbojkar Loris Mania, kapetan ekipe, ki je kot glavni razlog za poraz s 3:1 omenil nezbranost igralcev. Gazzetta della sport je v poročilu o tekmi zapisala celo, da je bil to najslabši nastop prvligaša iz Modene v zadnjih letih.

»Glava manjka, saj sicer zelo dobro in intenzivno treniram. S trenerjem se odlično razumemo, čisto z vsemi ima enak odnos in to je dobro,« je pojasnil Mania, ki verjame, da bodo rezultati le prišli. »Potrebujemo še nekaj časa. Na treningih je novi dober, vendar tega še ne znamo prenesti na igrišče.«

Modena je po 6. krogih šele deveta s šestimi točkami (odigrala je sicer pet tekem, ker so srečanje s Trenitinom prenesli na kasnejši datum), vendar je vzdušje v ekipi kljub ne ravno najboljšeemu začetku še vedno dobro. Bržkone vpliva na to tudi dejstvo, da letos ni izpadov, kar je potrdil tudi kapetan ekipe. »Po nerodnem porazu z Ravenno smo se z vodstvom kluba tudi pogovorili v slačilnici, osebno tudi z mano, ker

sem kapetan. Razumeti moramo, da so to mladi igralci, ki so fizično in tehnično dobri, vendar potrebujejo čas. Ni lahko igrati v Modeni, ko te na vsaki tekmi spremlja tudi 4.000 navijačev in ob slabi igri tudi niso najbolj simpatični. Temu sem se sicer že privadil, mladi pa še ne,« je pojasnil Mania, ki pa skrbi za dobro vzdušje v ekipi. Vsak teden na lastno pobudo organizira večerjo (brez partnerk), kjer se gradi prava skupina. Ravno to so lani pogrešali, »klap« pa cenijo letos tudi pri klubu.

Po prvem delu prvega dela vodi Macerata z 18 točkami pred Trentinom in Cunem (12 točk). Na visokem četrtem mestu je Vibo Valentia, ki je tudi Maniaja presenetila, čeprav je tudi ekipa iz juga Italije ravno v zadnjem krogu izgubila proti predzadnji Castellani Grotte. »Kaj več bi lahko pokazala tudi Piacenza, ki združuje na papirju dobre igralce, rezultati pa tega ne kažejo,« je še dodal libero, ki ga v zadnjem tednu muči zlom rebra, a kljub temu trenira in bo v nedeljo tudi igral, sicer s pomočjo protibolečinske injekcije. (V.S.)

Loris Mania

NOGOMET - Slovenska reprezentanca Stojanoviću gre le še navzdol, javnost praktično izgubila upanja za Brazilijo

Bojan Jokić med tekmo proti Makedoniji v Skopju

ANSA

LJUBLJANA - Slovenska nogometna reprezentanca je v sredo v Skopju odigrala še zadnjo tekmo v tem letu. To zanj ni bilo ravno uspešno, saj je ob dveh zmagah in dveh neodločenih izidih doživela štiri poraze. Zadnjega prav v sredo proti Makedoniji, ki je na treh medsebojnih tekmah v zgodovini vselej zmagala. »Še enkrat selektor Slaviša Stojanović. Ta je v letu 2012 izbrano vrsto vodil na štirih prijateljskih in štirih kvalifikacijskih tekmah, po katerih pa v igri Slovenije ostaja še precej nedorečenega.

Slabi rezultati so skazili odnos do reprezentance tudi v slovenski javnosti, ki je praktično - kljub še vedno obstoječim matematičnim možnostim - že izgubila upanje za Brazilijo. Selektor Stojanović je v želji po boljšem nadaljevanju kvalifikacij sredino tekmo z Makedonijo izkoristil za

iskanje novih odgovorov, tako da poudarja, da četrti poraz v tem letu nikakor ni ključnega pomena. Zaveda pa se, da je pred njim trdo delo za izganjanje negativnega duha, ki je ne nazadnje botroval tudi padcu na lestevici Mednarodne nogometne zveze. Slovenija je bila na njej januarja 2012 25., februarja 27., marca, aprila in maja 28., junija 30., julija 34., avgusta 33., septembra je skočila na 24. mesto, največja padca pa doživela oktobra (na 35.) in novembra (na 49.).

Prav letošnje (jeseni si slovenski selektor v novem letu ne želi ponoviti: »Želim si, da se ne ponovi kaj takega, kot se je dogajalo zdaj, predvsem v jesenskem delu. Z izkupičkom res ne moremo biti zadovoljni in tudi nisem.« Ali se mu bodo nove letošnje želje uresničile, bo kmalu jasno. Slovence namreč nove preizkušnje čakajo kmalu. Že v začetku februarja novo prijateljsko srečanje, verjetno v tujini, tekmeček še ni znan, nato pa kvalifikacijske tekme: 22. marca doma z Islandijo, 7. junija na Islandiji, 6. septembra domači obračun z Albanijo, 10. septembra gostovanje na Cipru, 11. oktobra bo v goste prišla Norveška, 15. oktobra pa bo obračun v Švici.

KOŠARKA - Evroliga

Union Olimpija drugič boljša od Cantuja

Mapooro Cantu - Union Olimpija 79:81 (22:17, 39:42, 62:59)

Union Olimpija: Waters 2, Prepelič 13 (4:4), Blažič 30 (6:8), Salin 2, Baynes 13 (1:1), Bubnić 4 (2:2), Page 14 (1:1), Omic 3 (1:2).

Mapooro Cantu: Kudlaček 3 (3:3), Markoišvili 15 (4:4), Leunen 11 (2:4), Mazzarino 6, Brooks 6, Tyus 9 (1:2), Tabu 6 (1:2), Aradori 20 (2:4), Cusin 3 (1:1).

LJUBLJANA - Košarkarji Uniona Olimpije so zabeležili drugo zmago v evroligi. Pred sicer rekordno nizkim številom gledalcev v Stožicah so še drugič v tej sezoni premagali italijanski Cantu. Junak zmag je bil Jaka Blažič s 30 točkami, vključno z dvema prostima metoma dvajset sekund pred koncem za končni izid 81:79.

Ljubljancani tako po šestih odigranih krogih še vedno ostajajo v igri za napredovanje v drugi del evrolige, čeprav bo, roko na srce, naloga vse prej kot lahka. Na sporedu so namreč le še štiri tekme, od tega zgolj ena v Stožicah.

Union Olimpija je zaslužno prišla do zmage, saj je pokazala borbeno igro, veliko volje in motivacije, predvsem pa je imela v svojih vrstah izjemno razpoloženega igralca, slovenskega reprezentanta Blažiča.

Dvaindvajsetletni Jeseničan je prikazal svojo najboljšo predstavo v zeleno-belem dresu. Za dve točki je metal 6:8, trojke 4:5, proste mete 6:8, ob tem je zbral še tri skoke, tekmeček je nad njim storil šest osebnih napak, vse skupaj pa mu je prineslo točkovni količnik 30, s katerim je med glavnimi kandidati za najboljšega igralca kroga v evroligi.

Tekma se je odločala šele v zadnjih minutah. Pred tem so bili Italijani sicer večji del v prednosti, vendar nikoli v dovolj visoki, da bi Union Olimpija opustila misel na zmago. Tako je bilo tudi na začetku zadnje četrtine, ko so gostje povedli s 67:61. Blažič je Union Olimpijo vrnil v igro (68:68), Dylan Page pa je z dvema zaporednima trojkama poskrbel, da je Union Olimpija po-

leg Blažiča na svojo stran dobila tudi glasno občinstvo.

Zadnji dve minuti so gledalci pričakali na nogah in žal je lahko tistim, ki so izpustili obisk tekme, ali še huje, da so jo bojkotirali, kot so to storili navijači Green Dragons. Union Olimpija je imela prednost 79:75, ki se je sicer stopila (79:79), a le do takrat, ko je stvari v svoje roke vzel Blažič. Prodor pod koš se za las ni končal s košem in dodatnim prostim metom, a tudi dva poskusa s kazenske črte sta bila dovolj, saj Italijanom v zadnjem napadu ni uspelo izsiliti podaljška.

Ostali izid: Alba Berlin - Montepaschi Siena 73:75

Finale Davisovega pokala

PRAGA - Od danes do nedelje bo v Pragi potekal finale Davisovega pokala med Česko in Španijo. Medtem ko bodo Španci skušali osvojiti šesto lovoriko v novem tisočletju, imajo Čehi priložnost za prvo zmago Slovenije kot samostojna država. Čeprav so Čehi izgubili zadnje tri dvoboje s Španijo, pa so v finalu v rahli prednosti, saj za Španijo ne bo nastopil Rafael Nadal, ki je bil v preteklih sezonah ključna figura kapetana Alexa Corretje, hkrati pa zgodovina pravi, da je v zadnjih šestih sezonah le ena država osvojila Davisov pokal kot gost. A to je bila prav Španija 2008 v Argentini. V odsonosti Nadala bodo Španijo zastopali David Ferrer, Nicolas Almagro, Marcel Granollers in Marc Lopez, na drugi strani pa bodo Tomaš Berdych, Radek Štepanek, Lukaš Rosol in Ivo Mlinar.

Šesta poškodba Alexisa Sancheza

BARCELONA - Iz Barcelone, vodilnega kluba španskega nogometnega prvenstva, so sporočili, da je poškodba gležnja Alexisa Sancheza hujše narave. Triindvajsetletni čilski reprezentant bo zaradi hudega zvina desnega gležnja z igrišč odsoten vsaj štiri tedne. Sanchez je na sredini prijateljski tekmi med Čilom in Srbijo v švicarskem mestu St. Gallen z igrišča odšel po 15 minutah, ko se je nerodno zapletel s srbskim branilcem Aleksandrom Miljkovićem. To je že šesta poškodba Sancheza, odkar se je leta 2011 Barceloni pridružil iz Udineseja. Kar štiri poškodbe je »pridelal« med igranjem za reprezentanco.

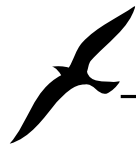
Občina nagradila Stibiljevo

TRST - Odbornik za šport tržaškega Občine Emiliano Edera je kotalkarici Silvii Stibilj izročil uradno priznanje mesta za osvojitve naslova svetovne prvakinje v zvrsti solo dance na prvenstvu v Aucklandu na Novi Zelandiji.

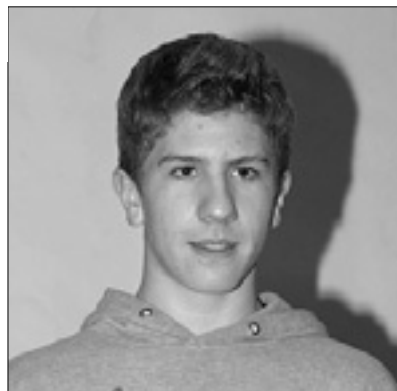
Bavisela snuje povezavo z Ljubljano in Celovcem

Bavisela se resno dogovarja z organizatorji Ljubljanskega maratona in celovškega Kartner Lauf za skupno pobudo. Gre za ustanovitev mednarodne trofeje, ki bi jo podelili udeležencem vseh treh tekmovanj v istem letu ali pa vsaj zaporedoma. Predsednik Evropskega maratona (Bavisela) Fabio Carini in generalni direktor Marco Cernaz sta se s kolegi iz Ljubljane in Celovca začeli pogovarjati maja letos na svetovnem kongresu maratonov Aims v Pragi, dokončno podoba skupne pobude pa naj bi izoblikovali do konca letošnjega leta. »Skupaj lahko računamo na potencial 50.000 tekmovalcev, v nekaj sto kilometrih pa je zaobjetih tudi veliko turističnih znamenitosti. Hudo ekonomsko krizo lahko premagamo samo s skupnimi močmi,« je poudaril Carini. Na spletni strani Bavisela lahko vsak kdo predlaga ime Trofeje. Če bo obveljalo njegovo ime, bo tudi bogato nagrajen.

Edini potrjen v odboru FIPAV s polnim soglasjem vseh društev

Martin Maver, organizacijski tajnik ZSSDI v Trstu, sicer pa priznani odbojarski trener in odbornik pri SZ Sloga oziroma projektu Zalet, je bil v sredo zvečer že drugič izvoljen v odbor tržaške pokrajinske odbojarske zveze. Posebnost njegove izvolitve je tudi v tem, da je med vsemi kandidati za odborniška mesta edini prejel vse možne glasove društev, kar je prej izjema kot pravilo in očitno kaže, da si je s svojim delom v prvem mandatu, v katerem je bil predvsem odgovoren za trenerje, soglasno prislužil zaupanje vseh društev na Tržaškem.

»Priznati moram, da sem izvolitev pričakoval (za štiri mesta v odboru se je potegovalo šest ljudi), ko sem ob razglasitvi izidov ugotovil, da sem prejel 100 odstotkov glasov pa sem vseeno bil kar nekoliko ganjen in čutim zdaj še večjo odgovornost, morda tudi to, da med društvi, ki so velikokrat med sabo sprta, zavzamem vlogo posrednika,« je povedal Maver. Poleg njega so bili v odbor izvoljeni tudi Renato Brusadin, Edgardo Reggente in Fulvio Dapiran. Novi predsednik je Walter Rusich, ki je bil edini kandidat. V prejšnjem mandatu se je izkazal kot dober organizator miniodbojke. Predsedniško mesto je po 22 letih zapustil Giorgio Tirel, ki zdaj kandidira za predsednika deželne odbora.

DE LUISA IN PACOR DEŽELNA PRVAKA

Tekmovalec SZ Gaja Andraž De Luisa je v soboto na deželnem tekmovalnem sprintu orientacijskega teka v Palmanovi dosegel pomemben rezultat. Dijak znanstvenega liceja Franceta Prešerna ter slovenski mladinski reprezentant je postal deželni prvak v starostni kategoriji M16. V kategoriji M55 je deželni naslov osvojil še en Gajin tekač, Fulvio Pacor, ki je tudi načelnik sekcije pri gropajsko-padriškem klubu.

KOŠARKA - Trenerja Boban Popović in Klemen Kladnik pred jutrišnjo tekmo Bora in Brega

Bo derbi »pravi« derbi?

Razporeditev v taboru Bora Radenske, ki ga jutri čaka prvi slovenski derbi deželne C-lige proti Bregu, po besedah trenerja Bobana Popovića ni najboljše. Ekipi s Svetega Ivana namreč še ni uspelo trenirati in igrati v postavi, kot so si jo zamislili v polnih mesecih. »To se v tako izenačenem prvenstvu seveda pozna pri rezultatih. Menim, da tačas nismo konkurenčni,« je potrdil trener Popović. Pri Boru, ki je doslej zbral tri zmage in pet porazov, še vedno pogrešajo popoln doprinos Attilia Fumarole (še vedno ne trenira redno, odigral pa je samo dve tekmi), Peter Sosić pa prav tako še ne trenira. Za nameček je ta teden zbolel tudi Alessio Contetno, Miko Madonia pa prav tako ni treniral, mlajši pa imajo študijske obveznosti, tako da so bili treningi slabo obiskani. Trener meni, da bi bil rezultat vprašljiv samo v primeru, ko bi igrali v popolni postavi, saj je Breg zelo konkurenčen.

TOČKA PLUS: »Ko bi bili prisotni vsi – Contetno, Madonia in Fumarola – je naša točka plus igra pod košem,« je pojasnil trener.

ŠIBKA TOČKA: zunanji igralci, kjer ima Breg premoč. »Vsi igralci Brega so tudi fizično močnejši, brata Grimaldi in Robba lahko obenem pokrivajo več pozicij.«

NAJBOLJ NEVAREN NASPROTNIK: »Ko bi bil samo eden,« je potožil Popović, ki še ne ve, kateri igralci mu bodo na razpolago. (V.S.)

Marko Meden (Bor Radenska) in Michael Robba (Breg) med lanskim derbijem v Dolini

KROMA

Derbi jutri ob 18.30 na 1. maju

Prvi derbi v deželni C-ligi bo jutri ob 18.30 v dvorani Bojana Pavletiča na Stadionu prvega maja. V zadnjih treh sezonah, odkar igrata ekipi v deželni C-ligi, je vsaka ekipa osvojila tri derbije. Bor obe tekmi v sezoni 2009/10, Breg pa obe lani, v sezoni 2010/11 pa je prvi derbi pripadel Boru, drugi pa Bregu.

Čeprav je Breg na vrhu lestvice (kljub dvema porazoma) in ga marsikdo uvršča med glavne favorite, se takih nalepk pri klubu radi otepajo in so pred kakršno koli napovedjo zelo previdni. Trener Klemen Kladnik bo vsekakor jutri lahko računal na vse razpoložljive igralce (najbrž tudi na Kristjana Ferfoglio, ki prejšnji teden ni igral zaradi službenih obveznosti, ta teden pa je redno treniral), kar je v primerjavi z Borom prav gotovo pomembna prednost. Na treningih so v minulem tednu že analizirali igro Bora in njegove lastnosti: »Prav gotovo nas kot večina ekip prekaša v višini, Contentu, Madonii in Fumaroli namreč v višini nismo kos. Obenem se moramo zavedati, da igrajo doma, so uigrani, saj igrajo skupaj že več let, njihova prednost pa je tudi trener Popović. Zavedamo pa se, da je to posebna tekma. Lahko bodo tudi začutili prevelik pritisk in to bomo skušali izkoristiti. Smo vsekakor neugodna ekipa in naše hibe bomo poskušali obrniti v svoj prid,« je povedal Kladnik, ki izbrane taktike ni hotel razkriti.

TOČKA PLUS: »Predrznost in neobremenjenost. Igrali bomo po naših najboljših močeh, nismo visoki, smo pa hitri in vprašljivo je, ali bodo borovci tekli z nami.«

ŠIBKA TOČKA: »Smo še precej neuigrani.«

NAJBOLJ NEVAREN NASPROTNIK: Marko Meden, z njim se vse začne in konča, pravi motor ekipe. »Neugoden, a neviden je tudi Bole, Fumarola lahko odloči tekmo, in Madonia.« (V.S.)

NAMIZNI TENIS Kras ZKB v Brescii tudi proti Ani Bržan

Po poldrugem mesecu premora se namiznoteniške igralke Krasa ta konec tedna končno vračajo za zeleno mizo. Odpotovale bodo v kraj Angolo Terme v bližini Brescie, kjer je na vrsti drugo srečanje ekip A-2 lige v skupini B. Po zelo dobrem začetku (trenutno zaseda Kras ZKB drugo mesto na lestvici) bodo tokrat Martina in Katja Milič, Irena Rustja ter Claudia Micolaucich odigrale dve prvenstveni tekmi. Najprej jih čaka zahteven dvoboj proti ekipi Alfieri di Romagna, ki razpolaga z bivšo igralko Bora in Krasa Ano Bržan. Končni izid bo odvisen od več faktorjev, vsaka napoved je zato zelo tvegana. Lažja (vsaj na papirju) pa bi morala biti tekma proti domači ekipi TT Alto Sebino. Ekipa je mlada, zadnja na lestvici, brez osvojene točke. Izkušnost krasovk bi morala omogočiti predstavnicam zgornjega društva, da osvojijo nove prvenstvene točke.

Poleg A ligašic se bo nadaljevalo tudi prvenstvo ženske B lige. Tokrat kar v domači telovadnici bo Kras, v postavi Sonja Doljak, Katarina Milič in Isabella Torrenti, skušal doseči nove zmage. Najprej jih čaka tekma proti Duomofolgore iz Trevisa, nato pa se bodo spopadle še z ekipo Polisportiva San Giorgio. Obe ekipi zasedata na lestvici mesto za krasovkami, kar daje upanje, da bodo slednje odnesle domov vse točke. (R)

BALINANJE - Gropajsko-padriški klub v zahtevni B-ligi

Nasprotniki Gaje tudi z desetkrat višjimi proračuni

Balinarji Gaje, pod taktirko trenerja Maria Rosatija, letos znova nastopajo v drugoligaškem prvenstvu B-lige. »Letošnja sezona je izjemno zahtevna. Doslej (po petih krogih) še nismo zbrali niti točke. Proti večini ekip pa smo se enakovredno borili in lahko bi iztrgali kaj več. Naš glavni cilj je obstanek v ligi. Zavedamo se, da naloga ne bo lahka. Vsekakor moramo poskusiti in se boriti do konca,« si želi balinar gropajsko-padriške Gaje Karlo Gabrielli. Kot vsako sezono se bo tudi letos šele po koncu prvenstva vedelo, koliko ekip bo izpadlo v nižjo ligo.

»Odvisno pač od izpadov deželnih ekip in ekip iz Veneta iz najvišje A-lige. Lahko bo izpadla ena ekipa, lahko pa tudi štiri. Zadnjeuvrščeno moštvo vsekakor izpade matematično. B-liga je letos bolj zahtevna kot pred nekaj leti. Tu nastopajo kakovostni balinarji. Klubi pa si lahko privoščijo višje proračune. Tudi desetkrat višje od našega,« pravi Gabrielli. Gaja porabi letno okrog 7 tisoč evrov.

Gajina skupina združuje moštva iz naše dežele (še Villarspa iz Štarancana in Quadrifoglio), Veneta in Tridentinskega. Prav v Venetu je balinanje precej razvita športna panoga. »Veliko ekip ima v svojih vrstah mlade igralce. Nekateri klubi imajo celo mladinski sektor, česar si mi za sedaj lahko sanjamo. Glavna favorita v naši skupini C sta Canova in Treviso,« je še povedal gropajski balinar in dodal: »V A in B-ligi igra veliko odličnih slovenskih in hrvaških balinarjev. Najamejo pa

Karlo Gabrielli

KROMA

jih le bogatejši klubi, saj ne pridejo zastoj.

Balnanje bi lahko v prihodnjih letih pridobilo status olimpijskega športa. »Ampak ne naša disciplina, temveč rafa, ki ima po svetu več registriranih igralcev. Ta disciplina pa je manj spektakularna in taktična od naše.« (jng)

7 disciplin morajo odigrati na vsakem srečanju: štafeta, tehnično zbijanje, krog, navette, dvojke, enojke in trojke. Balinarska tekma traja tri ure in pol.

KOŠARKA - Danes

Dom v Gorici, v Nabrežini pri Sokolu tudi fešta

V okviru košarkarske promocijske lige bosta drevi igrala oba predstavnika naših društev. Sokol bo ob 21. 15 v domači telovadnici v Nabrežini gostil tržaški Virtus Basket. Sokolovi košarkarji in odborniki bodo po prvi letošnji domači tekmi pripravili zakusko (pršut in pivo) za vse navijače, ki jih bodo nocoj prišli bodrit. Goriški Dom pa bo ob 20.30 gostoval v goriški telovadnici Pino Brunat. Njihov nasprotnik bo ekipa Atletismo.

Tretjič zapored uspešni

Alba Cormons – Bor NLB 48:53 (8:15, 12:31, 27:38)

Bor: Semen, Kocijančič 8, Ghersevich 13, Vittori 16, Buzzzi, Gruđen, Milič, Albanese 10, Ianche 4, Faيمان 2.

Borovi devetnajstletniki so dosegli še tretjo zmago, ki bi sicer lahko bila bolj gladka. V prvem polčasu so nerazpoložene domače (samo 4 točke v drugi četrtini) gostje omejevali z izjemno agresivno obrambo in tako ob polčasu vodili za kar 19 točk. Nato pa so malce počivali na lovorikah, medtem ko so nasprotniki le reagirali in začeli zadevati. Pozitivno je, da so bili v končnici, ko se je tekmelec tudi približal na same štiri točke, varovanci trenerja Faraglie spet prisebnejši. Z malo večjo vnemo pa bi se lahko mirno izognili nepotrebnemu trepetanju.

NOGOMET

Doberdob brez tople vode

Deželna nogometna zveza je s krogom prepovedi igranja kaznovala Vesnina mladince Buttija in Madotta. V sredinem zaostalem srečanju je bil izključen še nogometaš Primorja Stefeja, ki ga ne bo na nedeljski tekmi proti Bregu. Disciplinska komisija pokrajinske zveze je Mladost kaznovala s 50 evrov denarne kazni, ker po tekmi v slačilnicah ni bilo tople vode. Dva kroga bo moral počivati igralec Gaje Davide Asselti, en krog pa tudi njegov soigralec Perangeli.

Najmlajši Sovodenj KO

Sovodnje - Audax 0:1 (0:1)

Sovodnje: Pahor, D. Pavletič, Vinciguerra, Piva, N. Pavletič, J. Petejan (Faganel), D. Petejan (Vettorello), Trevisan, Gergolet, Čavdek, Soban (Persolja).

V zaostali tekmi proti vodilni ekipi lige je imel domači trener kar nekaj težav s sestavo ekipe, saj je iz različnih razlogov manjkalo kar šest igralcev, poleg tega sta zobe stisnila in ekipi na igrišču pomagala poškodovana kapetan Nikolaj Pavletič ter Janez Petejan. A veliko vloženega truda, neizmerna želja ter borbenost za vsak centimeter na igrišču je tokrat krasilo igralce Sovodenj. Fizično močnejši, starejši in tudi izkušenejši gostje so sicer narekovali ritem igre, a dobro postavljeni domači fantje niso dovolili, da bi si nasprotnik priigral ravno številne prilležitosti. Gostje so žal tokrat povedli iz nenevarne akcije.

Obvestila

ŠD KONTOVEL, SDD JAKA ŠTOKA, TABORNIKI RMV - DRUŽINA ŠUMEČIH borov prireajo 4. Martinov pohod. Sprehodili se bomo po poteh kontovskega jusa. Zbirališče ob 9.30 na dvorišču Gospodarskega društva Kontovel.

AO SPDT organizira za otroke od 7. do 12. leta starosti šolo plezanja. Srečanja bodo ob petkih od 17.30 do 19.00 na umetni steni v športnem centru Zarja v Bazovici.

AŠD SK BRDINA obvešča, da je na razpolago še nekaj mest za zimovanje med božičnimi počitnicami v Forni di Sopra. Info tel. št.: 347-5292058.

ORIENTACIJSKA SEKCIJA SZ GAJA organizira v soboto, 24. novembra, dan odprtih vrat »Gaja Orienteering Day 2012« za mlajše in starejše. Zbirališče ob 10.00 v športnem centru Gaje na Padričah, 10.30 teorija, 11.00 praktični preizkus orientacijskega teka. Vpisovanje do torka, 20. novembra, po elektronski pošti (posta@origaja.it) ali po telefonu (3496932994).

Umetnost dobrih govorcev

Vsak dan komuniciramo, izpostavljamo svoja mnenja in same sebe, istočasno pa tudi javno nastopamo. Vsebinsa naših misli igra pri tem glavno vlogo, a tudi oblika ni zanemarljiva. Lahko si najboljši mislec na svetu, a če svojih misli ne znaš primerno predstavljati, te svet ne bo poslušal.

Od antike dalje je retorika spadala med glavne predmete vsakega izobraževanja. Danes pa je gojenje umetnosti govora prepuščeno posamezniku in njegovi radovednosti. Da bi potekali svojo radovednost smo se srečali s Teom Radetičem, mentorjem debatnega kluba Filozofske fakultete v Ljubljani.

Debatni klubi, ki pri nas niso zelo poznani, so skupnosti najmanj

osmih oseb. Te se soočajo z aktualnimi temami, ki imajo moralno ali legitimno problematiko. Na tedenskih srečanjih se člani krožkov, pod vodstvom mentorja, skupaj učijo debatiranja. Debate največkrat potekajo v formatu British Parlamenta. V tem nastopajo štiri dvojice, dve sta v zgornjem domu, torej v propoziciji, dve pa v spodnjem, v opoziciji. Za svoj nastop ima vsak debater v obliki British Parlamenta pet minut časa, obe strani imata iste možnosti, da predstavita svoja stališča. Vsak od govornikov ima točno določeno nalogo in navodila, kako sestaviti govor. Med govorom kandidata ga lahko nasprotni dom prekine s kratkim provokativnim vprašanjem. Govornik mora iz vljudnosti sprejeti vsaj eno vprašanje in nanj na kratko odgovoriti.

Pot, ki vodi do uspešne debate pa je kar strma. Začetnik mora najprej osvojiti osnove, kot so: argumentiranje, negacija, strategija, razvoj in zagovor, primera, javno nastopanje, kritično mišljenje in poglabljeno raziskati temo. Postopoma se nato uvaja v debatiranje. Pred vsako debato prejmejo člani kluba propozicijo, nato imajo petnajst minut, da se pripravijo. Teme so kot rečeno družbeno aktualne, zaobjemajo vprašanja etike in zakonitosti. Argumentacija je mogoče poiskati tako na tehnični kot filozofsko-zgodovinski ravni. Po navadi so to argumenti, v katere se lahko zares poglabimo in jih lahko zagovarjamo ali odvrčamo. Debatirji si morajo najprej nabrati dovolj informacij in znanja, vezanega na tematiko. Sledi debata. Ta lahko poteka tako v slovenščini kot v angleščini, v okviru priprave na bližnja medna-

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

»Nenavadno je, da tuje države svetujejo glede stvari, ki so v pristojnosti občine.«

Rezijanski župan Sergio Chinese o pismu konzula Dimitrija Rupla v podporo tamkajšnjim slovenskim organizacijam

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

rodna tekmovanja. Ob koncu debate se srečanje konča s pospravo, v kateri se skupaj analizira pozitivne in negativne plati.

Debata in tovrstno debatiranje nosita v sebi več principov, ki lahko mlademu človeku zelo pomagajo pri oblikovanju svoje samopodobe. Dialog sam na sebi je namreč oblika, ob kateri moraš sprejeti del drugega, gre se za prenos idej. Ni slučaj, da sta že Sokrat in Platon uporabila prav to obliko za razlago svojih spisov. Soočaš se z nasprotnim mišljenjem in to, v primeru organiziranih debat, preko racionalnega procesa. Z enega vidika je torej debata v določenih primerih tudi psihološko sredstvo. Tako za vsakim problemom odkrijemo širšo sliko, spoznamo okoliščine in drugačna mnenja. Ob taki dejavnosti se večina debaterjev tudi v prostem času veliko posveča aktualnim problemom, veliko bere ter širi svojo splošno kulturo na vseh področjih. Vse te stvari bodo namreč lahko uporabili v debati, indirektno pa postajajo tudi vse bolj aktivni in osveščeni državljani. Ob vsem tem med člani kluba, po Teovih izkušnjah, nastane močna skupnost, ki se druži tudi izven tedenskih terminov in je močno zaznana tudi na mednarodnih srečanjih in tekmovanjih.

Poleg debat na tedenskih srečanjih, ki so za publiko zaprta, organizirajo debatni krožki v sklopu fakultet tudi javne debate. Filozofska fakulteta organizira na primer tri javne debate letno, na katerih tudi večkrat nastopajo gostje – debaterji iz tujine.

Spoznali smo, da ima debaterstvo velik pedagoški pomen. V Sloveniji ima skoraj vsaka osnovna in srednja šola tak krožek, kjer je debata predstavljena predvsem kot pedagoško sredstvo za izboljšanje javnega govornega nastopa. Zaenkrat v Sloveniji še ne obstaja organizacija, ki bi skrbela za razvoj debaterstva za vse starostne skupine. Že vrsto let pa deluje društvo ZIP – Za in proti (www.zainproti.com). Društvo skrbi za razvoj debaterstva na slovenskih tleh, izobraževanje mentorjev krožkov osnovnih in srednjih šol, za organizacijo nacionalnih tekmovanj (lokalnih, regijskih, državnih) ter za organizacijo drugih javnih debat in okroglih miz, na katere so večkrat povabljeni tudi predstavniki političnih strank. Slovenski debaterji se veliko udeležujejo tudi mednarodnih tekmovanj, tako študentskih kot drugih, vseh plovod po svetu. Na slednjih se vedno dobro izkažejo, kar priča o kakovostnem delovanju tudi v svetovnem kontekstu.

Ni pa nevarno, da vse to prerase v čisti sofizem, v prazno govoričenje? Kot prvo, gre tu za teme, ki niso črno-bele. So vprašanja povezana z etiko in moralo ter z legitimnostjo, ki jih bo v današnjem svetu vse več. Pomembno je torej, da se ljudje učimo, kako izboljševati svoje javno govorno nastopanje ter argumentiranje, da smo osveščeni o sodobnih problematikah in njihovem ozadju ter si tako izoblikujemo svojo debatersko identiteto.

S tesnobo v ... drekastih časih

Zašumela je prva premiera letošnje sezone Slovenskega stalnega gledališča in to, o čemer boste brali v naslednjih vrsticah, ne bo gledališka kritika, ampak zgolj površen oris občutkov, misli in možnih vprašanj, ki se nam ob gledanju predstave lahko porodijo. Beseda »lahko« naj bo posebno poudarjena – v gledališču ni splošnega odziva, odziv je lahko samo osebni. Toda združuje, ki ga pričara predstava Vaje za tesnobo Vinka Moderdorferja je zaradi kočljivih vprašanj, ki jih odpira, v veliki meri predmet kolektivnega doživljanja. Poenostavljeno? »Živimo v drekastih časih« in »v drekastih« usodah likov, ki jih gledamo, prepoznamo družbo, v kateri živimo in v kateri obstaja bodisi brezposelna ženska, ki ne more poskrbeti za svoje otroke, bodisi moški, ki pije najdražji konjak zato, ker ima denar, ne pa okus. Morda bo kdo pripomnil, da si takih vprašanj mladi ne postavljamo: ampak sodeč po višješolski publiki, ki je – kljub raznolikim odzivom po predstavi – pozorno spremljala dogajanje na odru, morda to vendarle ni res. V času, ko »študirati« postaja sinonim za skoraj gotovo »brezposelnost«, se tudi mladi sprašujejo, kaj je potrebno storiti, da bi se zadeve spremenile. Gledališka predstava razmer ne bo spreminila – lahko pa nas nagovori z grenkim okusom in tesnobo, ki se na koncu predstave spoji s ploskanjem izvajalcem.

Šepeta se ... Šepeta se ... Šepeta se ... Šepeta se ...

ODGOVOR-nost

Ste kdaj debatirali z osebo, ki je imela glede teme pogovora drugačno ali pa nasprotno mnenje od vašega? Ste kdaj prisostvovali pogovoru med ljudmi, ki so zagovarjali za vas nemoralne ali nelegitimne principe? Vas je morda kdo užalil ali ustno napadel zaradi vaše narodnosti, političnega mišljenja, spolne usmerjenosti, vere, barve kože, življenjske izbire? Ste se kdaj soočili z rasizmom? Vsakemu izmed nas, se je zgodilo kaj podobnega, zaradi česar nam je v trenutku zavrela kri. V takih okoliščinah vsakdo reagira drugače: nekateri bi se najraje zlasali, drugi ozmerjali, največ pa je takih, ki bi drugim radi razložili svoje stališče, jim razložili, zakaj se po njihovem mnenju motijo. Ob poskusu razlage pa se najpogostejši zgodi, da se preveč segrejem, sogovornik pa se ob tem čuti napadenega. Tako se ta še bolj trmasto in prepričano zaklene v varno ozidje svojega mnenja in se na tak način obrani, naše besede

pa bodo namenjene le še zidu. Po nekaj negativnih izkušnjah debatiranja z nasprotno, amoralno ali nelegitimno mislečimi, se tako večina izmed nas odloči za opcijo »bom tiho, saj nič ne pomaga«. Toda kaj bi bilo dejansko prav narediti?

Maja Nenadović dolgoletna izkušena debaterka, ustanoviteljica mnogih debatnih krožkov po svetu, predvsem na območju Balkana ter doktorica političnih ved meni, da je molk najslabša opcija. Po njenih izkušnjah je prvo pravilo v takih situacijah obdržati mirno kri. Pogovora, komentarja ali zmerjanja se ne sme jemati osebno, treba se je nekoliko odtužiti. Osebi moramo nato prisluhniti, razložiti nam mora svoje prepričanje. Poslušati jo moramo, pa čeprav pomeni to včasih le kimanje, ter jo spraševati, tako da bo svoje mnenje razčlenila in čim bolj razložila. Ob poslušanju se moramo skušati zživeti v našega sogovorca. Ljudje, ki se oprijemajo ek-

še stališče. Dokažemo mu lahko, da njegove predpostavke ne držijo. Lahko se navežemo na naše življenje in izkušnje in damo praktične primere. Obrazložiti mu moramo naše prepričanje z dobro argumentacijo in mu na tak način razkriti in ovrednotiti del zanj morda nepoznane plati sveta. Važno je vsekakor, da smo z njim vseskozi prijazni in pripravljeni ga poslušati. Moramo mu dati možnost, da nas spozna, saj je na splošno vse, kar se pozna, težko sovražiti.

Vsakdo izmed nas, kot pravi Maja Nenadović, ima sposobnost odgovarjanja - the ability to response - obenem pa vsak nosi del odgovornosti do sveta in družbe katere smo del. Udeležujemo torej svojo response-ability, odgovor-nost, povejmo svoje in aktivno pomagajmo pri ustvarjanju boljše družbe, kjer bojo ekstremizmi in fobije le del preteklosti.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

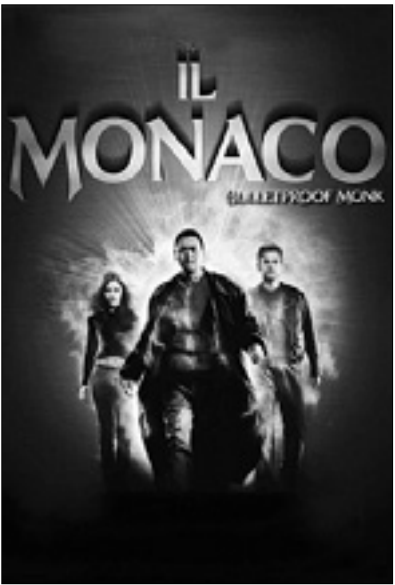
18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Pesem mladih 2012: OPZ OS Milčinski
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi V ospredju
21.05 Iz arhiva: Zamejski večer - Zamejski kvintet, die Mooskirchner, Alfi Nipič, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** Igra: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Aktualno: Verdetto finale (v. V. Maya) **15.15** Aktualno: La vita in diretta (v. M. Venier, M. Liorni) **17.00** Dnevnik **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi (v. M. Giusti) **21.10** Show: Tale e quale show (v. C. Conti) **23.25** Aktualno: Tv7

Rai Due

7.30 Odd. za otroke: Cartoon Flakes **8.00** Nan.: Il nostro amico Charly **8.45** Nan.: La signora del West **9.30** Rubrika: Tgr Montagne **10.00** Aktualno: Tg2 Insieme **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Odd.: Seltz **14.45** Nan.: Senza traccia **15.30** Nan.: Cold Case – Delitti irrisolti **16.15** Nan.: Numb3rs **17.00** Nan.: Las Vegas **17.45** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **19.35** Nan.: Il commissario Rex **20.30** Dnevnik

21.05 Film: **Il monaco** (akc., ZDA/Kitajska, '03) **22.55** Dnevnik **23.10** Aktualno: L'ultima parola

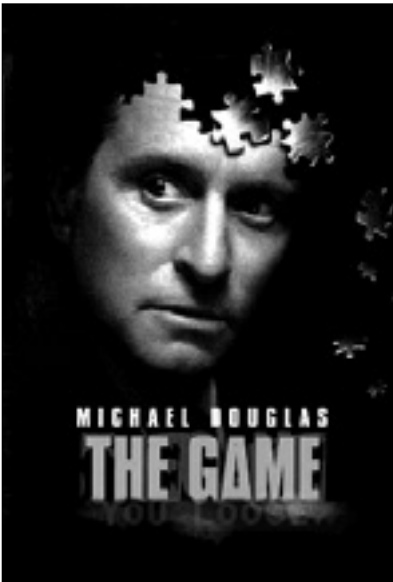
Rai Tre

6.00 Aktualno: Rai News Morning News **6.30** Il caffè di Corradino Mineo **7.00** Aktualno: Tgr Buongiorno Italia **7.30** Aktualno: Tgr Buongiorno Regione **8.00** Aktualno: Agorà **10.00** Rubrika: Spaziolibero **10.10** Dok.: La Storia siamo noi **11.00** Rubrika: Codice a barre **11.30** Rubrika: Buongiorno Elisir **12.00** Dnevnik **12.45** Rubrika: Le storie – Diario italiano **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik, Dnevnik in vremenska napoved **14.50** Aktualno: Tgr Leonardo, Tgr Piazza Affari, sledi Dnevnik L.I.S. **15.10** Nan.: La casa nella prateria **16.00** Rubrika: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo & Geo **19.00** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Comiche all'italiana **20.35** Nan.: Un posto al sole **21.05** Dok.: Amore criminale **23.10** Dok.: Correva l'anno **0.00** Nočni in deželni dnevnik

Rete 4

6.20 Mediashopping **6.50** Nan.: Magnum P.I. **7.45** Nan.: Pacific Blue **8.40** Nan.: Hunter **9.50** Nan.: I Carabinieri 7 **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Un detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum (v. R. Dalla Chiesa) **15.30** Nan.: My Life **16.00** Film: Giovani aquile - Flyboys (voj., ZDA/Fr., '06) **18.55** Dnevnik in vremenska

napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Texas Ranger **21.10** Aktualno: Quarto Grado (v. S. Sottile) **23.55** I bellissimi di R4

0.00 Film: **The game** – Nessuna rego-la (dram., ZDA, '97, i. M. Douglas)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.00** Dnevnik **8.40** La telefonata di Belpietro **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nan.: Beautiful **14.10** Nan.: Cento Vetrine **14.45** Odd.: Uomini e donne **16.20** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.50** Kviz: Avanti un altro! (v. P. Bonolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'insolvenza (v. E. Greggio, M. Hunziker) **21.10** Nan.: I Cesaroni 5 **23.45** Rotocalco: Supercinema

Italia 1

6.40 Risanke **8.45** Nan.: E.R. Medici in prima linea **10.30** Nan.: Grey's Anatomy **12.10** Rubrika: Cotto e mangiato – Il menù del giorno **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Rubrika: Grand Prix **14.10** Nan.: Camera Caffè **14.15** Risanke: Simpsonovi **14.45** Risanke: Dragon Ball GT **15.10** Nan.: Fringe

16.05 Nan.: **Smallville** **16.50** Nan.: Merlin **17.45** Kviz: Transformat (v. E. Papi) **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.20** Nan.: CSI – Scena del crimine **21.10** Nan.: CSI – Miami **22.00** Nan.: CSI – New York **22.55** Nan.: Person of Interest **23.55** L'Italia che funziona **0.10** Nan.: Human target

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.55** Aktualno: Coffee Break **11.00** Rubrika: L'aria che tira **12.20** Rubrika: Ti ci porto io... in cucina con Vissani **12.30** 18.20 Rubrika: I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.00** Aktualno: Cristina Parodi Live **16.30** Nan.: Il commissario Cordier **19.15** G Day **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: Otto e mezzo **21.10** Show: Crozza nel paese delle meraviglie **22.20** Speciale Piazzapulita **0.20** Aktualno: Omnibus notte

Tele 4

7.00 8.30, 13.20 Deželni dnevnik **7.35** Dok.: Italia da scoprire **8.00** Dok.: Piccola grande Italia **12.40** Le ricette di Giorgia **13.45** Rubrika: Qui studio a voi stadio **17.05** Dnevnik **17.30** 23.30 Trieste in diretta

RADIO IN TV SPORED

Petek, 16. novembra 2012

19

19.30 Dnevnik **20.00** Aktualno: Happy Hour **20.10** Rotocalco Adnkronos **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Film: Messaggero d'amore (dram., VB, '71) **22.45** Occhio Az-zurro **23.02** Deželni dnevnik in vremenska napoved

Slovenija 1

6.20 Odmevi **7.00** Dobro jutro **10.10** Odd. za otroke: Martina in ptičje strašilo **10.20** Zlati prah **10.30** Lutk. nan.: Bisergora **10.45** Odd.: Profesor Pustolovec **11.00** Odd.: Fircbologi **11.25** Nan.: V dotiku z vodo **12.00** Poročila **12.05** Panoptikum: Knjiga na ekranu – digitalni knjižni trg (pon.) **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.30** Pogledi Slovenije **15.00** Poročila **15.10** Mostovi – Hidak **15.45** Odd.: Kaj govoriš? = So vakeres? **16.00** 18.30 Risanke **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **18.00** Odd. za otroke: Infodrom **18.10** Odd. za mlade: Razred zase **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Na zdravje! **22.00** Odmevi, športne vesti in vremenska napoved **23.05** Polnočni klub: Odgovor je kakovost

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.05** Otroški infokanal **8.50** Infodrom **8.55** Zabavni infokanal **10.10** Dobra ura **11.35** Dobro jutro (pon.) **14.25** Dosje: TEŠ 6 (pon.) **15.20** Osmi dan **15.00** Izvir(n)i **15.55** Odd.: Pri-sluhnimo tišini **16.20** Minute za... **16.50** Rad igram nogomet **17.20** Mostovi – Hidak **17.50** Črno-beli časi **18.10** Alpe-Donava-Jadran **18.40** Knjiga mene briga **19.00** Bilo je... **20.00** Dok. odd.: 2012 - Novi prero-ki konca sveta

20.55 Film: **Aan ja (Tam)** (Iran, '08) **22.05** Film: Angelski slapovi (western, ZDA, '06)

Slovenija 3

6.00 19.55, 23.55 Sporočamo **6.05** Dnevnik Tv Maribor **6.35** Primorska kronika **7.25** 9.25, 12.30 Evropski premislek **7.30** 20.00 Aktualno **8.00** 9.30, 10.30, 12.30 Poročila **8.10** 10.45, 21.30 Žarišče **8.25** 19.25 Bese-da volilcev **9.40** Slovenska kronika **12.40** Politik, to sem jaz! **13.30** Nujna seja Odbora Državnega zbora za gospodarstvo, prenos **17.45** 19.30, 21.45 Kornika **19.00** Dnevnik **20.15** Tedenski pregled

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Vesolje je... **15.00** Back Stage Live **15.25** Film: Faith **17.25** 23.40 Športna odd. **18.00** Uni-verza **18.20** Bukvožerček **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.05, 0.10 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vsedanes aktualnost **20.00** Ciak Junior **20.30** Effe's Inferno – Peklen-ski izbor **21.15** Eno življenje, ena zgodba **22.20** Arhivski posnetki **23.10** Potopisi **0.25** Čezmejna Tv - TDD

Tv Primorka

8.00 Dnevnik TV Primorka, vremenska napoved, kultura in videostrani **8.35** 17.00 Tv prodajno okno **8.45** Pravljica **9.00** Novice **9.05** 18.30 Naš čas **10.00-16.00** Novice in videostrani **17.30** Naredi sam! **18.00** Žogarija - Postojna **19.30** Dnevnik TV Primorka, vremenska napoved, kultura **20.00** Odbojka: Salonit Ahnovo : Maribor, posnetek tekme **21.30** Dnevnik TV Primorka,

vremenska napoved, kultura **22.00** Glasbeni večer, sledi TV prodajno okno, videostrani

POP Pop TV

6.55 Risane in otr. Serije **8.00** 18.00 Nan.: Larina izbira **8.50** Misli zdravo **8.55** 10.05, 11.30 Tv prodaja **9.10** 15.50 Nad.: Zakon brez ljubezni **10.35** 14.55 Nad.: Brezno lju-bezni **12.00** 16.50 Nad.: Moč usode **13.00** 24UR ob enih **14.00** Dok. serija: Petrovi stil-ski nasveti **17.00** 24UR - popoldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Resničnostni show: Gostilna išče šefa **21.00** Film: Klub vražjih babnic (kom., ZDA, '96) **22.00** 24UR - zvečer **23.00** Eurojackpot **23.30** Nan.: Na terapiji **0.05** Film: Druga ženska (dram., Kan., '08)

Kanal A

7.40 Risane serije **8.10** Svet **9.05** 17.05 Nan.: Teksaški mož postave **10.00** 18.55 Nan.: Na kraju zločina – New York **10.55** Astro TV **12.25** Tv prodaja **12.55** Nan.: VIP **13.50** Nan.: Frasier **14.20** Nan.: Moja super sestra **14.50** Film: Ljubezen pri štiridesetih (kom., ZDA, '08) **16.35** Nan.: Kako sem spoznal va-jino mamo **18.00** 19.45 Svet, Novice **20.00** Film: Carja Hazzarda (akc., ZDA/Avstrali-ja, '05) **21.55** Nan.: Imperij pregrehe

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 V novi dan; 10.00 Poročila; 10.10 V novi dan - Kulturne diagonale: Li-terarni pogovori; 11.00 Studio D; 11.15 Ko-rak za korakom – vzgojna posvetovalnica s klinično pedagoginjo Francesco Simoni; 13.20 Zborovski utrip; 14.00 Poročila in de-želna kronika; 14.20 Otroški kotiček; 14.40 Jezikovna rubrika; 15.00 Mladi val; 17.00 Po-ročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Antonio Tabucchi: Navaja Pereira - prevod Mojca Šaupelr, režija Marko Sosič – 16. nad.; 18.00 Kulturni dogodki; 19.35 Za-ključek oddaj.
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30, 0.00 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 9.10 Pogovor s sinoptikom; 8.45 Kro-nika; 8.00 Pogoldan in pol; 9.10, 16.20 Pri-reditve danes; 10.00 Evropa osebno; 11.00 Pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Re-kel in ostal živ; 14.00 Aktualno; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Bla bla radio; 19.00 Dnevnik; 19.30 Rončel na obali; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Ari Zona.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremen-ska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00-10.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.15 Caleidoscopio Istriano; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40 Robe del mio orto; 8.50, 15.05 Pesem tedna; 9.00 Nel paese delle donne; 9.35 Appunta-menti; 10.10 Vremenska napoved; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35-12.28, 20.30-22.30 Il va-so di Pandora; 12.30 Dogodki dneva; 13.00 Sulla via delle Indie; 13.35 Ora musica; 14.00 La biblioteca di Babele; 14.35, 20.00 My ra-dio; 15.30 Dogodki dneva; 16.00-18.00 Po-meriggio ore quattro; 18.00 Etnobazar; 19.30 Večerni dnevnik; 22.30 Sonoricamente Pug-lia; 23.00 The magic blues; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.00-9.00 Jutranji program; 5.30 Jutranja kroni-ka; 5.50, 19.40 Iz sporedov; 6.10 Rekreaci-ja; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 6.45 Do-bro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled slovenskega tiska; 7.40 Gremo na-okrog; 8.05 Svetovalni servis; 8.40, 16.15, 19.30 Obvestila; 9.10 Dobra glasba, dober dan; 9.30 Siempre Primeros; 10.00 Poroči-la; 10.05 Radio Ga-ga; 11.15 Radi imamo Ra-dio; 11.45 Od muhe do slona; 12.05 Na da-našnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.-ih; 13.20 Ob-vestila in osmrtnice; 14.30 Labirinti sveta; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 17.00 Studio ob 17.-ih; 18.15 Gremo v kino; 19.00 Radijski dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Kulturni fokus; 21.05 Sloven-cem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 In-f. odd. v angleščini in nemščini; 22.40 O morju in pomorščakih; 23.05 Literarni nok-turno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 6.40 Športna zgo-dba; 6.45 Vreme - Agencija RS za okolje; 7.00

Kronika; 7.30 Vreme - podatki; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vreme, temperature, onesaženost zraka; 8.45 Kulturne prireditve; 8.50 Spored; 9.15, 17.45 Naval na šport; 9.35, 16.33 Po-pevki tedna; 9.55-12.30 Svetovni dan srca; 10.00, 10.45, 11.10 Izvidnica; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 12.00 Izvidnica; 12.45 Mi-nute za rekreacijo; 13.00 Danes do 13.-ih; 13.25 Napoved sporeda; 14.00 Kulturnice; 14.35 Izbor popevk tedna; 15.03 RS napove-duje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.45 Centrifuga; 17.00 Vreme; 17.10 Evro-tip; 18.55 Sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Stop pops 20 in novosti; 20.30 Nova elektronika; 22.00 Zrcalo dneva.

SLOVENIJA 3

6.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.20 Spo-red; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utri-nek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Eppur si muove; 11.25 Izpod peresa skladateljev; 12.05 Arsove spomincič; 13.05 Petkov po-udarek; 13.30 Zborovski kotiček za mlade; 14.05 Oder; 14.35 Divertimento; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Svet kulture; 16.30 Podobe znanja; 17.00 Recital; 18.30 Li-kovni odmevi; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.25 Spored; 19.30 Povabilo na koncert; 22.05 Zborovska glasba; 23.00 Jazz ars; 23.55 Lirični utrinek (pon.).

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; - Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-6.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper (105,5 MHZ).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €
Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo 220,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska
75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne
prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglašni modul (širina
1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
finančni in legalni 92,00 €,
ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €
na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,
osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale
na besedo. DDV - IVA 21%

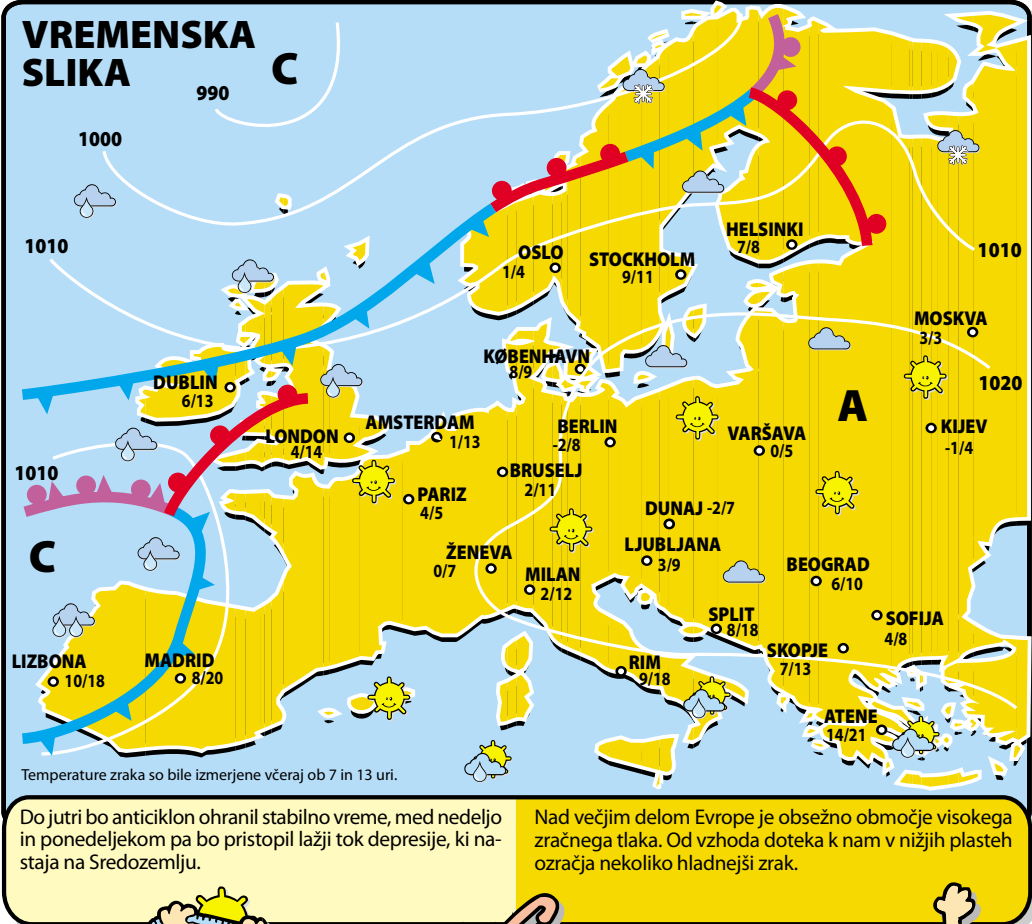
Registriran na sodišču v Trstu
št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze
časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen
v Evropsko zvezo
manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je
bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu,
ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje
uredništva oziroma založnika za objavo ali
drug način uporabo; za objavo člankov, ki jih
posredujejo uredništvo, imajo avtorji pravico
do morebitnega honorarja samo po predhod-
nem dogovoru z založnikom.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 7.06 in zatone ob 16.33
Dolžina dneva 9.27

BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv na splošno počutje in razpoloženje bo večinoma ugoden, le v krajih z dolgotrajnejšo meglo ali nizko oblačnostjo bodo najbolj občutljivi lahko imeli manjše vremenske pogojene težave.

MORJE
Morje je razgibano, temperatura morja 16,8 stopinje C.

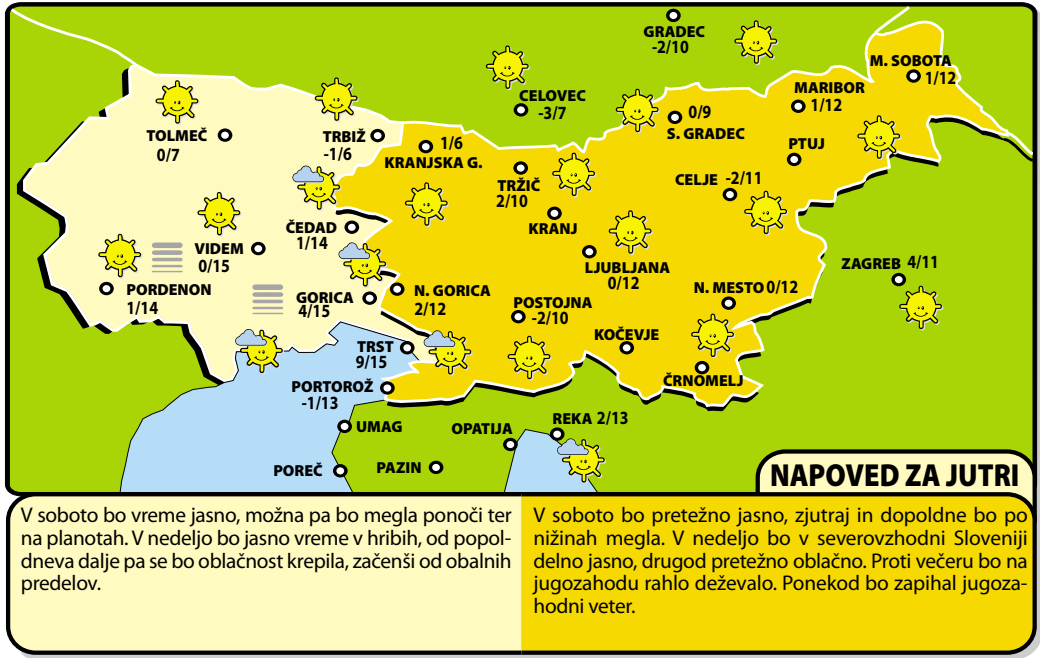
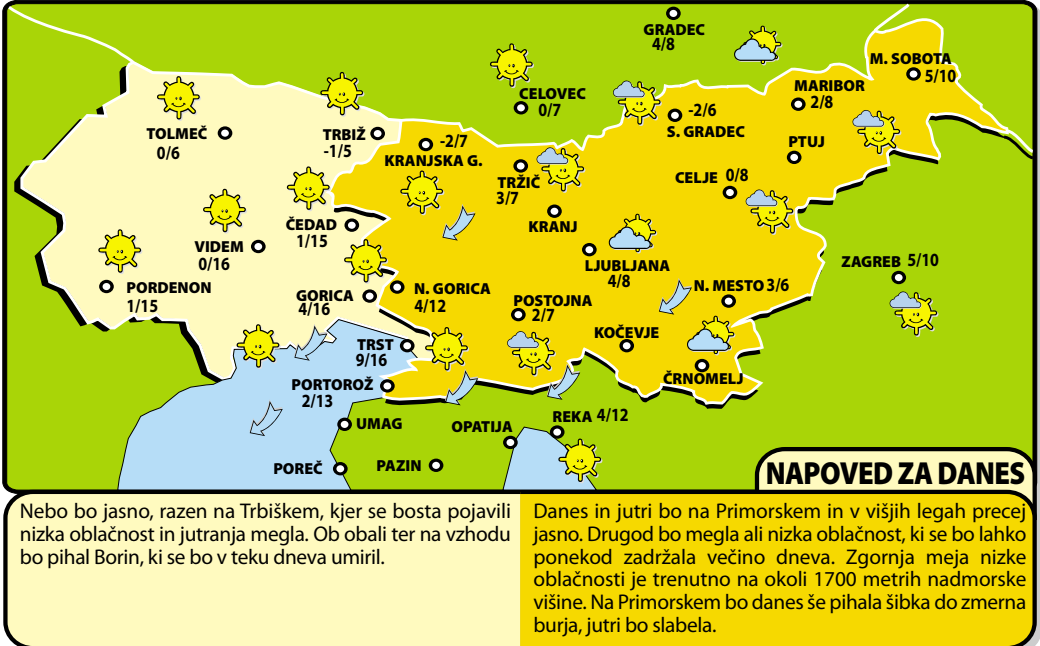
TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	9	2000 m	1
1000 m	6	2500 m	0
1500 m	3	2864 m	-1

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu 2.

PLIMOVANJE
Danes: ob 4.59 najnižje -4 cm, ob 10.49 najvišje 38 cm, ob 17.57 najnižje -47 cm.
Jutri: ob 1.18 najvišje 17 cm, ob 6.09 najnižje 3 cm, ob 11.30 najvišje 26 cm, ob 19.03 najnižje -38 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
ABONMAJSKA KAMPANJA
ZA SEZONO 2012/2013
SE IZTEKA, POHITITE!

ZADNJI DAN - 2 DNI za abonente reda A za abonente reda K in prostega reda

pripelji s seboj prijatelja ali sorodnika in uveljavi 25% popust na oba abonmaja!!

Blagajna Slovenskega stalnega gledališča-ul.Petronio, 4 - od ponedeljka do petka 10.00-15.00/ v torek in četrtek tudi 18.00-20.00
tel. 040 362542 /brezplačna: 80021430 Kraji in urniki dodatnih prodajnih točk na www.teaterssg.com

POROČILO - Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami

Uporaba drog med Evropejci upada, vse večja ponudba novih stimulansov

LIZBONA - Vse manj Evropejcev posega po drogah, kaže letošnje poročilo o stanju na področju drog v Evropi, ki ga je opravil Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami. Izziv, pred katerim je EU, pa so predvsem nove droge. Vsak teden se na tržišču v EU pojavi nova droga, gre predvsem za sintetične, katerih uživanje je izjemno tvegano.

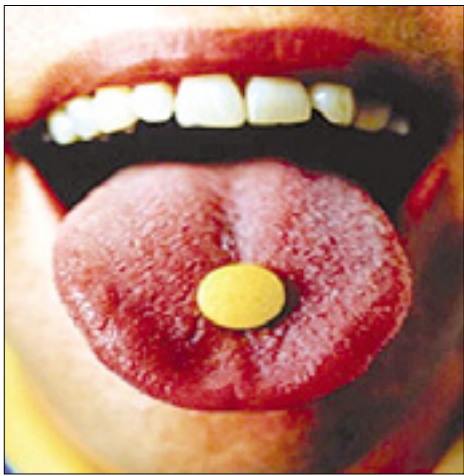
Leta 2011 je bilo v evropski sistem za zgodnje opozarjanje (EWS) prvič priglasenih skupno 49 novih psihoaktivnih snovi. Gre za največje število snovi, ki so bile kadar koli prijavljene v enem letu, kar je več kot 41 snovi, prijavljenih leta 2010. Predhodni podatki za leto 2012 ne kažejo nobenih znakov upadanja, saj jih je bilo odkritih že več kot 50, so predstavili na včerajšnji novinarski konferenci v Lizboni.

Ena največjih skupin drog so sintetični katonini (npr. mefedron, MDPV), ki posnemajo učinke kokaina. Vse nove droge, priglasene lani, in do zdaj vse droge, priglasene leta 2012, so sintetične.

Ob naraščajoči raznolikosti znotraj pogostejših novih skupin drog pa se vse bolj poroča o neznanih kemičnih skupinah. Ker nove droge niso nadzorovane, niso niti prepovedane, zato se vse pogosteje prodajajo kot "dovoljene droge". Predsednik upravnega odbora Evropskega centra za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami (EMCDDA) Joao Goulao kot zelo zaskrbljujoče ocenjuje dejstvo, da so te substance na voljo v trgovinah, kar po njegovem mnenju "daje uporabnikom lažen občutek varnosti". Poleg tega so substance v novih drogah neznane, medicinske ekipe pa ob morebitnem predoziranjju z novimi drogami ne vedo, kako ukrepati in kako takšnega bolnika obravnavati, je dejal na novinarski konferenci v Lizboni.

Spletnih trgovin z drogami vse več

V poročilu so predstavljeni rezultati pregleda spletnih prodajalcev v letošnjem letu. Identificiranih je bilo rekordnih 693 spletnih trgovin, ki naj bi prodajale psihoaktivne proizvode državam EU - to je 170 trgovin več kot januarja 2010. Čeprav so trije naravni proizvodi (kratom, kadulja in

čudežne gobice) na vrhu desetih "dovoljenih drog", ki se najpogosteje ponujajo na spletu, so ostale sintetične.

Do desetine so bili rekreativni uporabniki drog ciljna skupina večine novih drog. Vendar v nekaterih državah nove droge uporabljajo tudi problematični uporabniki opio. Poročila iz Madžarske kažejo, da si uporabniki opioidov vbrizgavajo sintetične katonine, kadar ni na voljo heroina.

Heroinskih odvisnikov vse manj, izbruhi hiva v Grčiji in Romuniji

Uporaba heroina v EU sicer pada. Po besedah direktorja EMCDDA Wolfganga Götza Evropa ni več tako atraktiven trg za heroin, verjetno zaradi programov nadomestnega zdravljenja, ki je zasvojenecem z opiodi na voljo v večini držav EU.

Zaskrbljujoči pa so izbruhi novih okužb z virusom HIV med novimi uporabniki drog, je opozoril Goulao. V preteklem letu so velik izbruh HIV med uporabniki drog zabeležili v Grčiji in Romuniji. V Grčiji je bilo število na novo diagnosticiranih začetnih uporabnikov, okuženih z virusom HIV, do leta 2010 ocenjeno na približno 9 do 19 na leto, nato pa je v letu 2011 poskočilo na 241 novih primerov. In medtem ko so se v Grčiji po besedah Götza na ta problem dobro odzvali - odpr-

li so namreč več deset novih centrov za pomoč odvisnikom -, pa bi v Romuniji lahko naredili veliko več, kot so, je dejal.

Uporaba in status kokaina upada

Upada pa tudi število uporabnikov najpogostejše uporabljenega stimulansa - kokaina. Čeprav je kokain še vedno glavni problem uporabe stimulansov, pa njegova priljubljenost in podoba "droge z visokim statusom" slabita. Pet držav EU z najvišjo stopnjo uporabe (Danska, Irska, Španija, Italija in Velika Britanija) poroča o upadanju uporabe kokaina v preteklem letu. Tako so lani kokain uporabili štirje milijoni Evropejcev, kar je 1,2 odstotka odrasle populacije.

Götz meni, da se potencialni uporabniki namreč zavedajo negativnih posledic, ki lahko spremljajo uporabo kokaina, mogoče pa je tudi, da nekateri uporabniki zaradi nizke čistosti preidejo na druge stimulanse. Večina držav namreč poroča o padcu čistosti kokaina, čistost te droge pa je med leti 2005 in 2010 padla povprečno za 22 odstotkov.

Spremembe na trgu konoplje

Evropa, ki je velika potrošnica konoplje, je postala pomembna proizvajalka te najbolj priljubljene prepovedane droge. Medtem ko se je v preteklosti konopljo predvsem uvažalo v Evropo iz Maroka in Afganistana, pa sedaj drogo gojijo predvsem doma, znotraj meja Evrope, veliko ljudi za samoskrbo.

Prepovedano drogo konopljo je v svojem življenju poskusilo približno 80,5 milijona Evropejcev, starih od 15 do 64 let, v zadnjem letu približno 23 milijonov. Zadnji evropski podatki potrjujejo splošno umirjanje ali zmanjševanje uporabe konoplje v zadnjem letu med mlajšimi odraslimi (stari od 15 do 34 let), še vedno pa marihuano dnevno kadi odstotek EU prebivalstva oz. trije milijoni ljudi. Na splošno je pri optimizmu zaradi ustaljenih ravni uporabe konoplje potrebna previdnost zaradi dejstva, da je ta droga še vedno pomembna javnozdravstvena težava. Približno 25 odstotkov oseb, ki se začnejo zdraviti, namreč navaja konopljo kot glavno problematično drogo. (STA)

Po zmagi Obame skoraj milijon podpisov za odcepitev od ZDA

NEW YORK - Za razliko od ameriških liberalcev, ki so drugo volilno zmago republikanskega predsednika Georgea Busha mlajšega leta 2004 pospremili z napovedmi o emigraciji v Kanado, bi republikanci, razočarani ob vnovični zmagi Baracka Obame, odšli skupaj z zveznimi državami. Bela hiša je doslej prejela že 700.000 podpisov za odcepitev, ki v Washington prihajajo iz vseh 50 zveznih držav. Glavnina podpisov prihaja iz zveznih držav na jugu ZDA, kjer je večina volila za republikanca Mitta Romneyja. Med 25.000 podpisov, ki sproži obravnavo peticije v Beli hiši, so presegle države Alabama, Florida, Georgia, Louisiana, Severna Karolina, Tennessee in Teksas. Največ podpisov za odcepitev, skoraj 100.000, so zbrali v Teksasu. Iz Teksasa je sicer v Belo hišo prišla tudi peticija državljanov, ki se želijo odcepiti od Teksasa, če se bo ta odcepil od ZDA, pa tudi peticija za več denarja za zdravljenje "duševnih bolnikov", ki želijo odcepitev Teksasa. Guverner Teksasa tokrat predloga za odcepitev ne podpira, saj naj bi želel leta 2016 spet kandidirati za predsednika ZDA.

Zgodba o Juliji in Slavcu se nadaljuje

LJUBLJANA - Najnoveše genetske analize so pokazale, da v Italiji najdena mrtva volkulja ni bila Julija, partnerka slovenskega volka Slavca, ki je spomladaj šel v Italijo. Tako sta Slavic in Julija verjetno še vedno skupaj in če bosta preživela nadaljnjih nekaj mesecev, bi se aprila lahko skotili njuni mladiči.

Iz Italije so raziskovalcem Biotehniške fakultete sporočili, da so bile v ameriškem laboratoriju opravljene dodatne genetske analize mrtve volkulje, ki so jo našli pri bližini parka Lessinia v Italiji, nedaleč od Verone. Glede na to, da je bila volkulja najdena v bližini Slavčevega teritorija, so domnevali, da bi lahko bila samica, ki so jo italijanski mediji poimenovali Julija in s katero je Slavic ustanovil prvi trop na tem območju. Dodatne analize so sedaj nedvomno pokazale, da mrtva volkulja ni bila Julija. Je pa tudi ta mlada volkulja izvirala iz Italije, iz apeninsko-zahodno alpske populacije, enako kot Julija.

Konec avgusta je Slavcu preko delovanja avtomatskega mehanizma odpadla telemetrijska ovratnica, tako da se je njegovo spremljanje s pomočjo telemetrijske končalo. So pa ob zadnjem snegu italijanski raziskovalci znotraj Slavčevega teritorija uspeli najti sledi enega do dveh volkov. Ali je šlo za omenjeni par, bodo lahko potrdili, ko bo končana genetska analiza iztrebka, ki so ga našli med sledenjem, so sporočili SloWolfa. (STA)